UiO **Det juridiske fakultet**

Sakskart til møte 3/2018 i fakultetsstyret

Mandag 22. oktober 2018, kl. 1100-1500 i Kollegieværelset, 1. etasje Domus Academica

Enkel lunsj fra kl. 1100, møtestart kl. 1115.

Tid og stad: 22. okt. 2018 11:00 - 15:00, Kollegieværelset

V-SAK 1 Godkjenning av protokoll fra styremøtet 11. juni

Arkivsaksnr. 2018/416

Vedlegg:

1. Forslag til protokoll fra sytyremøtet 11. juni

Vedtaksforslag:

Protokollen fra styremøtet 11. juni godkjennes.

V-SAK 2 Regnskap T2 2018

Arkivsaksnr. 2017/1402

Vedlegg (pdf):

1. Ledelsesvurdering, resultatrapport og økonomirapport utarbeidet for universitetsledelsen
2. Oppsummerende styrepresentasjon

Vedtaksforslag:

Styret tar det fremlagte tertialregnskapet til orientering.

V-SAK 3 Budsjett 2019 og årsplan 2019

Arkivsaksnr. 2018/11001

Vedlegg (pdf):

1. Spesifikasjon av tildeling for 2019
2. Utkast til Årsplan 2019-2021

Vedtaksforslag:

1. Fakultetsstyret slutter seg til budsjett- og årsplan.
2. Fakultetsstyret vedtar at scenario 2 skal legges til grunn for budsjettering av inntektsrammer for 2020-2023.
3. Fakultetsstyret slutter seg til kostnadstiltak som foreslått i notatet, med de endringer som fremkom i møtet.
4. Administrasjonen bes om å fremlegge endelig budsjett og årsplan, med ytterligere tiltak for budsjettbalanse til møtet 1o. desember.

D-SAK 1 Organisering av fakultetet

Arkivsaksnr. 2018/6413

Vedlegg (pdf):

1. Notatet "Organisasjonsstruktur ved Det juridiske fakultet"
2. Referat fra instituttledermøtet 26. september med tilleggskommentar fra instituttlederne (Inger-Johannes e-post)

O-SAK 1 Eksternt finansierte forskningsprosjekter ved Juridisk fakultet 2018

Vedlegg (pdf):

1. Oversikt over eksternfinansierte forskningsprosjekter pr. september 2018

O-SAK 2 Tilsettingsvedtak

Innstillings- og tilsettingsutvalget (ITU) vedtok i møtet 01.06.18:

- Hilde K. Ellingsen og Knut Sande tilsettes til stillingene som universitetslektor (SKO 1009) ved Det juridiske fakultet (arkivsaksnr. 2017/13795).
- Bedømmelsen for opprykk godkjennes. Johann Mulder, Eirik Østerud, og Geir Stenseth tilstås opprykk til professor i rettsvitenskap med virkning fra 15. september 2017 (arkivsaksnr. 2017/10409).
- Cathryn Costello tilsettes som professor II i 20% midlertidig stilling for 2 år i perioden fra og med høsten 2018 til og med våren 2020 tilknyttet Norsk senter for menneskerettigheter (arkivsaksnr. 2018/5980).
- Marianne Jenum Hotvedt tilsettes i stillingen som førsteamanuensis (SKO 1011) i arbeidsrett (arkivsaksnr.2017/11148).

Innstillings- og tilsettingsutvalget (ITU) vedtok i møtet 18.06.18:

- Viktor Weber tilsettes som postdoktor (1352) ved Nordisk institutt for sjørett for en periode på 3 år, og dersom Weber takker nei går tilbudet om stillingen til Rebecca Schmidt (arkivsaksnr. 2017/12383).
- Eva Folkow tilsettes som stipendiat (SKO 1017) ved Institutt for privatrett, knyttet til programmet ARFA. Dersom Eva Folkow takker nei går tilbudet om stillingen til Hans Christian Monsen (arkivsaksnr. 2017/11114).
- Jon Christian Fløysvik Nordrum tilsettes i stillingen som førsteamanuensis (SKO 1011) ved Det juridiske fakultet, Institutt for offentlig rett. Dersom Nordrum takker nei til stillingen går tilbudet om stillingen til Markus Jerkø som førsteamanuensis (SKO 1011) (arkivsaksnr. 2017/341).

Innstillings- og tilsettingsutvalget (ITU) vedtok i møtet 03.09.18:

- Daniel F. Behn tilsettes i stillingen som førsteamanuensis i 20 % midlertidig bistilling ved Det juridiske fakultetet, Institutt for offentlig rett tilknyttet prosjektet Responses to the 'legitimacy crisis' of interntional investment law (LEGINVEST) i perioden fra september 2018 til og med 30.juni 2022 i åremålsstilling (arkivsaksnr. 2018/9840).
- Eilif Hjelseth tilsettes som førsteamanuensis i 20 % midlertidig bistilling ved Det juridiske fakultetet, Institutt for privatrett (AFIN) for en periode på 5 år i åremålsstilling (arkivsaksnr. 2017/13387).

O-SAK 3 Dekanvedtak

Dekanvedtakene er publisert på egen nettside.

O-SAK 4 Eventuelt

Samlefil med alle saksdokumentene (pdf)

Det juridiske fakultet, 15. oktober 2018

Publisert 15. okt. 2018 14:53 - Sist endra 15. okt. 2018 14:53

UiO **Det juridiske fakultet**

Protokoll fra møte 2/2018 i fakultetsstyret

Mandag 11. juni 2018, kl. 1215-1500 i Kollegieværelset, 1. etasje Domus Academica

Protokollen må anses som midlertidig inntil den godkjennes av fakultetsstyret i møtet 22. oktober.

Til stede: Dag Michalsen, Erling Hjelmeng, Marit Halvorsen, Sverre Blandhol, Nils Gunner Skretting, Odd Erik Pedersen, Jan Einar Barbo, Ellen Mo og Aksel Wilhelm Jebsen

Forfall: Ole-Andreas Rognstad, Maria Conradi og Bjørn Sigurdsøn

Fra administrasjonen: Benedicte Rustad, Oddrun Rangsæter og Eirik Haakstad (referent)

V-SAK 1 Godkjenning av protokoll fra ekstraordinært styremøte 24. april

Arkivsaksnr. 2018/416

Vedtak:

Protokollen fra styremøtet 24. april godkjennes.

(Enstemmig vedtatt)

V-SAK 2 Regnskap T1 2018

Arkivsaksnr. 2017/1402

Lars Botten presenterte regnskapet.

Vedtak:

Styret tar det fremlagte tertialregnskapet til orientering.

(Enstemmig vedtatt)

V-SAK 3 Budsjett 2018 og langtidsbudsjett 2018 til 2022 og årsplan 2018

Arkivsaksnr. 2018/5909

Trond Skjeie presenterte saken.

I diskusjonen løftet styret spørsmålet om hvordan fakultetet kan øke inntektene, og her ble både bedre gjennomstrømming og samarbeid med andre aktører gjennom prosjekter som ARFA og Klarspråk trukket frem. Med hensyn til kostnadsreduksjoner ble gjentak og kostnadskrevende eksamensformer nevnt, men samtidig var styret samstemt i at økonomiske kutt i minst mulig grad skal gå på bekostning av studiekvalitet.

Vedtak:

Styret vedtar prinsipper for budsjettiltak og årsplantiltak som foreslått. Administrasjonen bes om å fremlegge tiltak innen de 6 hovedområdene til behandling for styret i oktober.

(Enstemmig vedtatt)

V-SAK 4 Organisering av fakultetet

Arkivsaksnr. 2018/6413

Dag Michalsen innledet til diskusjon i saken.

Styret var samstemte i at det kan være klokt med en gjennomgang av instituttstrukturen fordi størrelsen på dagens institutter er svært ulik og de faglige grensene mellom instituttene ikke nødvendigvis lenger er like aktuelle. Det var også enighet om at en eventuell endring av instituttgrenser trenger god forankring på fakultetet og en prosess med bred involvering.

Styret var derimot delt i synet på når en slik gjennomgang bør startes. Deler av styret mente at gjennomgangen burde starte umiddelbart siden det er var enighet om at en gjennomgang ville være klokt. Andre mente at gjennomgangen burde gjennomføres etter innflyttingen i nybygget i 2020, men at dette ikke skulle være til hinder for at ansatte kunne snakke om og diskutere dette.

Vedtak:

Fakultetet kommer tilbake til fakultetsstyret i oktober med sak i tråd med diskusjonen i møtet.

(Enstemmig vedtatt)

V-SAK 5 Det juridiske fakultets tiltaksplan for likestilling og mangfold 2018-2020

Arkivsaksnr. 2013/7024

Jenny Graver presenterte saken.

Vedtak:

Det juridiske fakultets tiltaksplan for likestilling og mangfold 2018-2020 vedtas.

(Enstemmig vedtatt)

O-SAK 1 Kommunikasjonsplan for likestilling

Saken ble ikke kommentert i møtet.

O-SAK 2 Periodisk evaluering av master i rettsvitenskap

Arkivsaksnr. 2018/2694

Dag Michalsen orienterte om at en arbeidsgruppe ved fakultetet har utarbeidet en egenevaluering, og at et eksternt panel innen 31. oktober skal levere en rapport med vurderinger av studiekvaliteten og eventuelle behov for endringer i studieprogrammet. Panelets rapport vil bli lagt frem for fakultetsstyret til møtet 1. desember.

O-SAK 3 Årsrapport fra Lokalt arbeidsmiljøutvalg (LAMU)

Arkivsaksnr. 2018/2972

Saken ble ikke kommentert i møtet.

O-SAK 4 Tilsettingsvedtak

Innstillings- og tilsettingsutvalget (ITU) vedtok i møtet 05.02.18:

- Thomas Gammeltoft- Hansen tilsettes i stillingen som professor II (SKO 8013) i 10 % midlertidig stilling ved Institutt for offentlig rett tilknyttet internprosjektet «Nordic Branding» i perioden 2018-2019. Tilsettingen er på åremål etter universitets- og høyskoleloven §6-6 (arkivsaksnr. 2018/1693).
- Nertila Kuraj tilsettes i stillingen som postdoktor (sko 1352) for en periode på 3 år, tilknyttet Det juridiske fakultet, Institutt for offentlig rett (arkivsaksnr. 2012/9581).

Innstillings- og tilsettingsutvalget (ITU) vedtok i møtet 13.03.18:

- Bedømmelsen for opprykk godkjennes. Johan Karlsson Schaffer gis opprykk til forsker i stillingskode 1183 med virkning fra 1.mai 2016 (arkivsaksnr. 2016/13185).
- Johan Karlsson Schaffer tilsettes som professor II i 10% midlertidig stilling tilknyttet internprosjektet Nordic Branding, med sluttdato 31.12.2019 (arkivsaksnr. 2009/1563).

Innstillings- og tilsettingsutvalget (ITU) vedtok i møtet 12.04.18:

- Davis tilsettes i stilling som stipendiat (SKO 1017) ved SERI, SIGNAL. Dersom Davis takker nei går tilbud om stillingen til Kartsounis (arkivsaksnr. 2017/13322).
- ITU tilsetter i tråd med bedømmelseskomiteens rangering og innstilling fra PFF. Tilsetting som stipendiat (SKO 1017) i 3 år uten pliktarbeid ved Institutt for offentlig rett, PluriCourts. Strain tilsettes i stilling nr. 1. Dersom Strain takker nei går tilbud om stillingen videre til neste innstilte kandidat i den rekkefølge de er innstilt. Brandon tilsettes i stilling nr. 2. Dersom Brandon takker nei går tilbud om stillingen videre til Garcia Maia (arkivsaksnr. 2017/14514).
- Synøve Nygaard Andersen tilsettes som førsteamanuensis (SKO 1011) i 20% midlertidig stilling i empirisk rettsforskning med vekt på juss og statistikk ved forskergruppen Forum for Juss og samfunnsvitenskap ved IKRS for en periode på 5 år (arkivsaksnr. 2018/4462).

O-SAK 5 Dekanvedtak

Dekanvedtakene er publisert på egen nettside.

O-SAK 6 Eventuelt

En sak ble tatt opp under eventuelt:

1. Til junimøtet i 2017 fikk styret en oversikt over pågående prosjekter. Styret ber om at denne oversikten årlig oppdateres med avsluttede og nye prosjekter og sendes styrets medlemmer. Administrasjonen følger opp og etablerer en rutine for dette.

Det juridiske fakultet, 19. juni 2018

Dag Michalsen, dekan

Benedicte Rustad, fakultetsdirektør

Publisert 19. juni 2018 14:04 - Sist endra 19. juni 2018 14:04

UiO : Det juridiske fakultet
Universitetet i Oslo

Notat

Til: Fakultetsstyret
Møtenr: 3/2018
Møtedato: 22 10 2018
Dato: 28 09 2018
J.nr.: 2017/1402

Regnskap T2 2018

Regnskap for 2. tertial 2018 legges med dette frem for styret ved Det juridiske fakultet. Saken består i tillegg til fremleggsnotatet av ledelsesvurdering, resultatrapport og økonomirapport utarbeidet for universitetsledelsen, samt oppsummerende styrepresentasjon.

Tidligere har fakultetsstyret behandlet regnskap T1 2018 den 11/6-18 og årsregnskap 2017 den 12/2-18.

Regnskapet er avlagt i henhold til de regnskapsprinsipper som gjelder ved UiO, og innenfor de frister som er bestemt av Seksjon for regnskap.

Regnskap for bevilgningsfinansiert virksomhet

«Bevilgningsfinansiert virksomhet» omfatter «Basis» + interne UiO-prosjekter

Tabell 1, Regnskap bevilgningsfinansiert virksomhet, Det juridiske fakultet samlet

Tall i millioner kroner	**Regnskap 31.08**	**Opprinnelig budsjett 31.12**	**Årsprognose 31.12**
Mindreforbruk fra 2017	-15,0 (basis:13,1)	-15,0 (basis:13,1)	-15,0 (Basis 13,1)
Inntekter	-199,4	-284,5	-304,2
Personalkostnader	149,5	241,5	227,7
Driftskostnader og investeringer	67,7	64,6	105,6
Resultat før bidrag fra EFP(*)	**17,8**	21,6	29,1
Nettobidrag fra EFP inkl prosjektavslutninger(**)	-12,1	-13,3	-19,5
Periodens resultat	5,7	8,3	9,6
Akkumulert mindreforbruk	-9,3	-6,7	-5,4
herav 3 interne prosjekter	-2,7	-1,8	**-2,2**
herav Basis	-6,6	-4,9	**-3,2**

Kommentar til tabellen:
UiO fremstiller inntekter og mindreforbruk som «minus» (dvs kreditposter) og kostnader og merforbruk som «pluss» (dvs debetposter).
(*): EFP = Eksternt finansierte prosjekter.
(**): Tallet kan avvike mellom Basis- og EFP-siden. Dette fordi OH, frikjøp og egenandeler er fakultetsoverskridende. Dette tallet er sett fra Basis.

Basisoverskuddet (mindreforbruket) er redusert fra -39,6 til -6-6 millioner på to år, tilsvarende en reduksjon på 84%.

Siden budsjettet for 2018 ble lagt, er følgende regnskapstekniske endringer gjennomført:

- Internhusleien og tilsvarende overføring fra UiO er økt med cirka 42 millioner kroner årlig. Dette påvirker linjene «Inntekter» og «Driftskostnader og investeringer» for kolonnene regnskap og årsprognose i tabellen.
- Etter nye retningslinjer fra UiO regnskapsføres ikke lenger SFFen PluriCourts på stedkode 120510/basis, men på 120510/prosjekt 143845. Dette betyr at overskuddet som tidligere var på basis flyttes til underliggende prosjekt. Denne endringen ble gjennomført fra 1. april i år.
- JussBuss har besluttet å kostnadsføre årets utgave av «fangehåndboka» på basis. Deres basisoverskudd går dermed mot null.

Justert for disse endringene er den oppdaterte prognosen for basis på -3,2 millioner (mindreforbruk) 0,6 millioner lavere enn opprinnelig budsjett på -4,9 millioner (mindreforbruk).

Resultatet for basis i 2. tertial var et merforbruk (underskudd) på 2,7 millioner kroner og for årets åtte første måneder et merforbruk på 6,5 millioner. Korrigert for faktorene nevnt ovenfor er dette om lag som planlagt. Tiltakene iverksatt for å bedre fakultetets økonomi for inneværende år ser dermed ut til å ha den ønskede effekten. Effekten av det lokale lønnsoppgjøret bokføres i T3. Dette ble 4 promille dyrere enn budsjettert, tilsvarende en årseffekt på 0,9 millioner.

Økonomiseksjonen
Kontoradr.:

Telefon: 22 85 50 50
Telefaks: 22 85 98 40
postmottak@jus.uio.no
www.jus.uio.no

Foreløpig disponeringsskriv for 2019 indikerer et ytterligere kutt i årlig bevilgning på 4 millioner kroner.

Vi har rådspurt UiO om fakultetet må forvente ytterligere kutt i bevilgningen knyttet til avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen (ABE-reformen) og UiOs interne rammekutt for årene 2020 til 2023. Det foreligger ikke noe klart svar, men vi er blitt rådet til ikke å legge dette inn i fremtidige basisbudsjetter. Reduserte bevilgninger for årene etter 2019 utgjør imidlertid en klar risiko for fakultetets økonomi.

For de underliggende enhetene ser basisregnskapet slik ut:

Tabell 2, Regnskap bevilgningsfinansiert virksomhet, underliggende enheter

Tall i 1.000 kroner	**Regnskap 31.08**	**Opprinnelig årsbudsjett**	**Ny Årsprognose**
IKRS	91	-175	-29
JussBuss (*)	-323	-434	-34
IFP (***)	-5.630	-7.295	-5.241
NIFS (***)	-979	-2.297	-1.199
IOR	-2.167	-1.760	-2.186
SFF (**)	-28	-750	38
SMR	204	1.852	458
Fakultetsadministrasjonen (***)	2.252	5.893	5.028
Sum Basis	**-6.580**	**-4.966**	**-3.165**
Internt prosjekt 000274 Nordic Hospitality, IKRS	**199**	**32**	**33**
Internt prosjekt 000275 Nordic Branding, IOR	**-1.826**	**-897**	**-1.397**
Internt prosjekt 000683 Offentlighet , IOR	**-1.073**	**-882**	**-882**
Sum bevilgningsfinansiert virksomhet	**-9.280**	**-6.713**	**-5.411**

Kommentar til tabellen:
UiO fremstiller inntekter og mindreforbruk som «minus» (dvs kreditposter) og kostnader og merforbruk som «pluss» (dvs debetposter).
(*): JussBuss er en understedkode av IKRS.
(**): SFF er i regnskapet en understedkode av IOR.
(***): I.h.t fakultetsstyrevedtak av 19/10-2015 ble det i januar 2017 omfordelt 336 912 kroner fra IFP og 1 442 351 kroner fra NIFS til fakultetsadministrasjonen for å styrke studiekvaliteten ved fakultetet. Etter det samme vedtaket ble det i januar 2018 omfordelt 1 192 240 kroner fra IFP.Ny omfordeling forventes i januar 2019.

Vurdering av basisøkonomien ved enhetene:

IKRS: Instituttet hadde i løpet av T3 2017 og T1 2018 et merforbruk på 1,2 millioner kroner knyttet til for høye kostander og lavere OH-inntekter enn planlagt. Dette er nå rettet opp ved et nullresultat i T2. Det er viktig at instituttet ikke øker sine kostnader før eventuelt nye prosjektinntekter realiseres.

JussBuss (understedkode 120110) har god økonomi, og er forsiktig med pengebruken. Som følge av dette kan aktiviteten økes dersom det er ønskelig. Det er besluttet å kostnadsføre «fangehåndboka 2018» på basis, noe som delvis er gjennomført i T2.

IFP: Forbruket på reiser, studieturer og konferanser har økt. For øvrig god økonomistyring og målrettet pengebruk.

Det er i hovedsak fire underliggende prosjekter som genererer instituttets OH-inntekter. Til gjengjeld er disse store, og med økende aktivitetsnivå. Ytterligere prosjekter spredt på flere ansatte er imidlertid nødvendig for å opprettholde inntektsnivået i fremtiden.

I forbindelse med instituttets nye toppforskningsprosjekt (NFR) er det besluttet at IFP selv skal bidra med finansiering av rekrutteringsstillinger. Sammen med vedtatte omfordelingstiltak, se kulepunkt (***) i tabell 2, betyr det at basisoverskuddet på instituttet går mot null over noen år.

NIFS: Økt kostnadsnivå og lavere OH-inntekter har medført et betydelig merforbruk i forhold til opprinnelig budsjett. Instituttet har signalisert at merforbruket for 2018 vil bli redusert i T3, men dette forhindrer ikke at omfordelingen til fakultetet forsvinner helt eller delvis. NIFS sitt bidrag til fakultetets faglige satsing blir dermed redusert.

Avtalen med Nordisk ministerråd er forlenget med ett år til 31.12.2018. Kontorsjefstilling overføres dermed ikke til basis fra 1/1-17 som opprinnelig planlagt, men finansieres på instituttet i ytterligere to år.

Instituttet har inngått avtale om et nytt havbruksprosjekt på inntil 15 millioner kroner i T2, prosjektet omfatter også to stipendiatstillinger og vitenskapelige assistenter. NIFS har ytterligere nye prosjektsøknader til vurdering.

IOR: Som forutsatt er aktiviteten, og dermed inntekten, fra det underliggende SFFet noe lavere enn tilsvarende periode i 2017. Instituttet har samtidig redusert sitt kostnadsnivå, inkludert vakante stillinger og sykefravær, og har nå en god basisøkonomi.

For første gang på mange år bidro instituttets ordinære prosjektportefølje økonomisk positivt til basis, noe som delvis skyldes at gamle prosjekter med dårlig økonomi er avsluttet og delvis at nye prosjekter har kommet til. I tillegg kommer effekten av prosjektet «200943 Klarspråk».

SFFens basisøkonomi: Som tidligere omtalt er regnskapsprinsippet for PluriCourts lagt om fra 1. april, slik at all aktivitet bokføres på underliggende prosjekt «143845 PluriCourts», og 120510/basis blir en ren avregningsstedkode med «null» som økonomisk resultat.

SFFens basisøkonomi utgår dermed som rapporteringskode, og dens økonomiske resultat kommenteres i sin helhet under prosjektgjennomgangen.

SMR: Senteret fortsatt et akkumulert merforbruk (underskudd), men dette er betydelig mindre enn ved forrige tertialavslutning. Forventet underskudd ved utgangen av året er redusert til knappe 0,5 millioner.

Fra 1. juli gikk senteret over til valgt leder blant den vitenskapelige staben, og sparer på den måten cirka 60.000 kroner i måneden. Ytterligere innsparinger kan oppnås ved pensjonering neste år.

Senterets økonomi gir fortsatt grunn til bekymring, og nye prosjekter er påkrevd for å opprettholde en god faglig aktivitet.

Fakultetsadministrasjonen: Etterlønn for 2018 for tidligere leder på SMR ble i sin helhet belastet T1-regnskapet, samtidig som periodiseringen av inntekten fra UiO er noe skjev i forhold til faktisk utbetaling. Dette forklarer avviket mellom regnskap og budsjett, noe som imidlertid vil rette seg utover i året. Den økonomiske utviklingen er derfor som planlagt.

EU-prosjektet «650043 Crimmigration» er organisatorisk underlagt fakultetsadministrasjonen, og forventes avsluttet med et underskudd på 460.000 kroner. Underskuddet skyldes i hovedsak svak Euro på tidligere utbetalingstidspunkt, samt permisjoner. EU-revisjonen er nå avsluttet, uten at det ble funnet vesentlige avvik forårsaket av fakultetet. Imidlertid har de påpekt en systematisk feil ved registreringen av personalkostnader på UiO, uten at de har valgt å gå videre med dette i denne revisjonsrunden. På sikte forventer vi at UiO legger om sine rutiner på dette området.

Det ble avlagt 11 disputaser i årets åtte første måneder, og det forventes ytterligere tre før nyttår. Det kan dermed se ut som om personalkostnadene knyttet til rekrutteringsstillinger reduseres noe raskere enn tidligere antatt.

Samlet vurdering av basisøkonomien

Fakultetets basisøkonomi er fortsatt svak. Iverksatte innsparingstiltak gir imidlertid forventet uttelling, og det løpende driftsunderskuddet er redusert fra samme periode i fjor. Neste år svekkes regnskapet med helårseffekt av årets underdekte lønnsoppgjør.

Fornyelse og utvidelse av prosjektporteføljen, stabile (eller reduserte) personalkostnader og fortsatt god kostnadskontroll er de viktigste driverne for stabil økonomi fremover. Fakultetets økonomiske handlingsrom og evne til bærekraftig satsing på studiekvalitet avhenger av utviklingen i disse faktorene.

Som følge av reduserte bevilgninger for 2019, er ytterligere innsparingstiltak påkrevd. Det er uavklart om ABE-reformen og UiOs rammekutt fortsetter i 2020 og videre.

Regnskap for Eksternt finansiert virksomhet (EFP)

Som tidligere bokføres prosjektinntektene i den perioden betalingen mottas uten hensyn til fremdriften i prosjektene, dvs etter kontantprinsippet. Regnskapet sier derfor lite om mindreforbruk eller merforbruk (overskuddet/underskudd) i prosjektporteføljen, men er mer et uttrykk for likviditetssituasjonen.

Tabell 3, EFP-regnskapet, Det juridiske fakultet samlet

Tall i millioner kroner	Regnskap 31.08	Opprinnelig budsjett 31.12	Ny Årsprognose 31.12
Mindreforbruk fra 2017	-15,1	-15,1	-15,1
Inntekter	-41,2	-64,0	-75,0
Personalkostnader	23,8	33,6	38,2
Driftskostnader og investeringer	7,2	17,7	18,5
Nettobidrag fra EFP til basis	12,1	15,4	20,1
Sum EFP	**-13,2**	**-12,3**	**-13,3**

Kommentar til tabellen:
UiO fører inntekter og mindreforbruk som «minus» (dvs kreditposter) og kostnader og merforbruk som «pluss» (dvs debetposter)

Viktige utviklingstrekk ved prosjektvirksomheten i 2018:

- Fakultetet har fått innvilget et toppforskningsprosjekt med oppstart i 2. halvår 2018
  - Prosjektet har over 70% egenandel
  - For å få til finansieringen går IFP inn med egenfinansiering i form av stipendiater.
- IKRS sin EU-søknad er videre til andre runde i søknadsprosessen
- Fakultetet har flere andre store søknader inne til vurdering.
- To nye NFR-prosjekter er under oppstart hos PluriCourts, samlet omsetning cirka 20 millioner kroner.
- NIFS fikk i tertialet et havbruksprosjekt på inntil 15 millioner kroner
- Regnskapstallene i tabell 3 gjenspeiler at innbetaling på flere prosjekter kommer i 3. tertial
  - Det har i perioden ikke vært fakturert ut for UD-avtalen, Klarspråk og PluriCourts
- All regnskapsføring for PluriCourts overføres til underliggende NFR-prosjekt
  - Dette forklarer den store økningen i inntekter, personalkostnader og driftskostnader i kolonnen «Årsprognose 31.12.».

Vurdering av prosjektøkonomien ved enhetene:

IKRS: I opprinnelig budsjett overestimerte instituttet inntekten fra «247622 Migma» (forsinket fremdrift) samt fra nye prosjekter til basis. Det kommer sannsynligvis ikke inntekter fra nye prosjekter i løpet av 2018. Instituttet har mange søknader inne til vurdering, bl.a. en EU-søknad, tre Fripro søknader og en Horizon2020 søknad.

JussBuss: Har to underliggende prosjekter med god økonomi. Økt aktivitet er mulig dersom det er faglig ønskelig.

IFP: Prosjektporteføljen skaper som forventet gode inntekter til basis, men antall prosjekter med god OH til basis er redusert til fem. Instituttet har flere større søknader på gang, men noen miljøer er mer aktive enn andre. På sikt har instituttet behov for nye prosjekter.

NIFS: Har en bra prosjektportefølje som bidrar med gode inntekter til basis. Prosjekt «480089 EuroRett 2017» ble avsluttet med et underskudd på 380.000 kroner.

Instituttet jobber aktivt med nye prosjekter, og fikk i perioden et havbruksprosjekt på 15 millioner kroner. Prosjektet omfatter bl.a. to stipendiatstillinger.

I tillegg til at prosjektporteføljen bidrar direkte til basis, finansieres to stillinger via prosjektet «610190 NordiMinisterier Drift». Prosjektperioden er forlenget ut 2018, noe som innebærer at fakultetets basisøkonomi årlig sparer 900.000 kroner. Resterende besparelse blir på NIFS. Det kan komme en endring på dette fra 1/1-2019.

IOR: Prosjektaktiviteten har tatt seg noe opp, og instituttet har nå prosjekter som skaper noe inntekt til basis utover prosjektet «200943 Klarspråk» og den underliggende SFFen. Instituttet har noen prosjekter inne til vurdering.

PluriCourts har NFR og UiO som økonomiske bidragsytere. Aktiviteten har nådd toppen, og forventes å avta fremover. Aktiviteten på de to nye NFR-prosjektene er nå i oppstartfasen. EU-søknaden som kom til andre runde ble dessverre avslått.

PluriCourts har mange prosjektsøknader inne til vurdering.

SMR: Ingen nye vesentlige prosjekter i perioden. Det er kun UD-avtalen som bidrar vesentlig til basisvirksomheten, til gjengjeld er nettobidraget fra dette prosjektet på 1,7 millioner hittil i år (OH – egenandel).

Nåværende UD-avtale utløper 31/12-19.

Fakultetsadministrasjonen: Fakultetet har et godt bidrag fra instituttenes prosjektportefølje til basisøkonomien, men det vil oppstå et tap på knapt 0,5 millioner når EU-prosjekt «650043 Crimmigration» avsluttes. Underskuddet er i hovedsak forårsaket av lav Eurokurs på utbetalingstidspunktene i 2011 og 2013, samt permisjoner. «Crimmigration» har gjennomgått EU-revisjon, uten at det er funnet regnskapsfeil av betydning. Vi regner med at prosjektet kan avsluttes i T3.

Samlet vurdering av prosjektøkonomien:

Fakultets prosjekter har god økonomi. Imidlertid er de færre enn ambisjonsnivået tilsier, og nye prosjekter trengs for å finansiere fremtidig ambisjonsnivå. Langtidstrenden med større risiko knyttet til prosjektporteføljen har fortsatt i 2018:

- **Antall nye prosjekter oppveier ikke for de som blir avsluttet. PluriCourts er et positivt unntak i T2 med sine to ny oppstartede NFR-prosjekt.**
- **SMRs prosjektportefølje gir ikke en bærekraftig basisøkonomi. Denne problemstillingen er fortsatt akutt, og det er nå 15 måneder igjen av UD-avtalen.**
- **Ett prosjekt forventes avsluttet med underskudd på om lag 0,5 millioner kroner («650043 Crimmigration). Erfaringsmessig avsluttes andre prosjekter med overskudd.**

Konklusjon:

Samlet vurderer vi fakultetets økonomi som svak, dog med en underliggende trend for basisvirksomheten som utvikler seg positivt i forhold fjoråret. Dersom det faglige ambisjonsnivået skal opprettholdes må prosjektporteføljen styrkes og kostnadssiden innstrammes.

Reduserte bevilgninger fra 2019 krever ytterligere innsparingstiltak.

Usikkerheten knyttet til bevilgningene for 2020 og senere er ikke landet.

Forslag til vedtak:

Fakultetstyret tar det fremlagte tertialregnskapet til orientering.

Vedlegg:
1: Ledelsesvurdering, resultatrapport og økonomirapport utarbeidet for universitetsledelsen.
2: Oppsummerende styrepresentasjon.

Saksbehandler: Lars Botten, 22859525 l.c.botten@jus.uio.no

M\Tertialavslutninger\31.08.2018\Styresak regnskap T2 2018

UiO

Rapporterende enhet: Det juridiske fakultet	Rapportert av:	OR, TS og LB	Periode: T2 - 2018

Ledelsesvurdering 2. tertial 2018

1. Innledning

Juridisk fakultetet er i ferd med å tilpasse aktivitetsnivået til en ny økonomisk realitet. Vi har iverksatt tiltak som både er beskrevet i årsplanen for 2018 og også besluttet i løpet av våren. Ut fra resultatene i T2 kan de se ut til at omstillingen er i ferd med å gi effekten som er ønsket.

Vi er i ferd med å nå måltallet for basisfinansierte Ph. d-kandidater, administrative vikariater og nytilsettinger behovvurderes nøye og driftskostnader kuttes der det er mulig. Tilsetting av universitetslektorer og diverse tiltak på studiesiden ser ut til å ha en positiv effekt på kostander til eksterne lærere. Det gjenstår fremdeles å se den økonomiske effekten av innføring av digitale hjelpemidler i undervisningen og på eksamen, men vi antar at dette vil gi innsparinger i årene som kommer. Det samme gjelder andre prosesser vi har i gang med som reduksjon av valgemneporteføljen, minimumsgrense på antall studenter pr gruppe, nye eksamens- og vurderingsformer osv.

Når det gjelder økning i eksterne inntekter ligger vi fremdeles lavt, men vi kan se resultatet av økt fokus på viktigheten av prosjektsøknader. 2018 ser ut til å bli et toppår når det gjelder søknader til NFR og til ERC, men det gjenstår å se om søknadene gir uttelling. Fakultetet vil fortsette å holde trykket oppe på dette området.

Alt i alt kan vel fakultetet sies å være inne i en stor omstillingsprosess, som vil kreve stor innsats fra alle deler av organisasjonen. Disse prosessene vil bli beskrevet i årsplan for 2019 og i sak til fakultetsstyret om organisasjonsstruktur.

2. Vurdering av oppnådde resultater

Fakultetet har en omfattende årsplan med i alt 23 tiltak innen de 6 hovedprioriteringene Læringsmiljø og studietilbud, Ekstern finansiering, Strategi, Areal og samlokalisering, Organisasjons-utvikling, og Samfunnskontakt, innovasjon og formidling. Fakultetet har flest tiltak på utdannings-området der forbedret gjennomstrømming er et sentralt tiltak. I 2018 gjøres dette bl.a. gjennom endinger i regelverk om gjentak og permisjoner. Digitalisering i undervisning og evaluering er også sentrale tiltak som det brukes mye ressurser på. På forskningssiden er det viktigste tiltaket å redusere antall stipendiatstillinger for å oppnå måltallet og forbedre budsjettbalansen, og så langt følges planen for dette. I tillegg har vi et høyt trykk på prosjektsøknader og å øke den eksternt finansierte aktiviteten. Innen areal og samlokalisering er flere tiltak i forbindelse med forberedelse til flytting til nye lokaler viktig og ressurskrevende.

3. Vurdering av økonomisk utvikling

Justert for regnskapsomleggingen på SFFen, ble den økonomiske utviklingen i T2 som forventet. Spesielt gledelig er det at merforbruket på Senter for menneskerettigheter er under kontroll.

Lønnsoppgjøret ble dyrere enn planlagt, og sammen med kostnadene knyttet til høstens professoropprykk, gir dette en økonomisk utfordring i T3.

Fakultetsledelsen har fortsatt stor oppmerksomhet på kostnadskontroll og ressursbruk, og alle stillinger vurderes før utlysning. Fakultetet arbeider aktivt for å øke andel eksternfinansierte prosjekter, og noen nye prosjektavtaler ble inngått i T2.

De nye økonomiske rammebetingelsene, som fremkommer i foreløpig disponeringsskriv for 2019 og innebærer en reduksjon på om lag 4 millioner kroner for vårt fakultet, vil kreve betydelige kostnadsreduksjoner det kommende året.

Det er ikke avsatt midler lokalt på fakultetet til økt internhusleie, ekstraordinære flyttekostander eller andre kostnader i forbindelse med flytting til Domus Juridica eller istandsetting av byggene rundt Universitetsplassen.

Oslo, 18. september 2018

Dag Michalsen

Dekan

Benedicte Rustad

Fakultetsdirektør

Rapporterende enhet: Jur.fak. **Rapportert av:** TS **Periode:** T2 - 2018

Rapportering om resultater (resultatindikatorer og gjennomføring av årsplan 2018-2020)

1. Enhetens resultater på resultatindikatorene

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	UiO 2017
Nye studiepoeng pr heltidsekvivalent	38,7	49,3	45,0	46,4	44,6	44,4	44,9	45,5	43,1
Andel utvekslings-studenter	5,5	5,0	5,9	7,0	7,4	7,2	7,9	7,9	8,8
Publikasjonspoeng pr vit. Årsverk	1,63	1,89	1,62	1,98	1,74	1,87	1,93	1,80	1,76
EU-tildeling volum	14	10466	950	7800	7519	6472	4598	1609	158658
NFR-tildeling volum	20480	23256	21412	20024	24381	22491	27027	34943	959857
Kandidater				646	779	655	748	741	
BOA				20275	7851	12318	15910	8983	479964

Studiepoeng: fakultetet har i lengre tid hatt en produksjon som i poeng pr student ligger over gjennomsnittet på UiO. I de seneste år det vært en stabilisering i utviklingen med en liten økning fra 2015 til 2016. Det forventes at dette fortsetter på omtrent samme nivå i kommende år, med måltall på 45,5 i 2018 og 2019.

Studentmobilitet: andelen utvekslingsstudenter har øket jevnt og trutt gjennom perioden fra 2009 til 2016, og like høy andel i 2017. Det forventes et antall for de kommende år på samme nivå.

Publikasjonspoeng: Her har fakultetet tradisjonelt ligget godt over gjennomsnittet ved UiO. De to siste år har avstanden ned til UiOs gjennomsnitt minket noe. Fakultetet har ambisjoner om å øke antall poeng de kommende år, med et måltall på 2,0, bl.a. som følge av flere tilsatte i faste vitenskapelige stillinger, flere forskergrupper og SFF.

EU-tildeling: Fakultetet har siden 2011 hatt to større prosjekter som har bidratt godt. Disse er avsluttet, og ett nytt større prosjekt ble startet i 2017. Den nærmeste tiden forventes ikke oppstart av nye prosjekter, og ambisjonsnivået som ble lagt tidligere må nok reduseres noe.

NFR-tildeling: Fra og med 2013 fikk fakultetet et SFF som har bidratt til å opprettholde nivået for NFR-tildelinger. For øvrige NFR-prosjekter har det vært en nedgang i volum og antall. Instituttene budsjetterer med økt tilslagsrate og oppstart av flere prosjekter i langtidsperioden, hvilket er nødvendig for å oppnå målet om å opprettholde nivået. Hvis det ikke slår til kan nivået bli redusert betydelig.

Kandidater: Tallene svinger noe fra år til år. De seneste årene har fakultetet hatt mange kandidater i MA rettsvitenskap som ikke er programstudenter, men tidligere privatister. Dette antallet vil gå mot null de nærmeste årene.

BOA: Mye av fakultetets BOA-virksomhet er finansiert av departementer, som ikke gir uttelling i finansieringsmodellen.

2. Resultater av gjennomføring av tiltak 1-6 i UiOs årsplan 2018-2020

Gjennomføring av årsplan 2018-2020

Fakultetet har en omfattende årsplan med i alt 23 tiltak innen de 6 hovedprioriteringene Læringsmiljø og studietilbud, Ekstern finansiering, Strategi, Areal og samlokalisering, Organisasjons-utvikling, og Samfunnskontakt, innovasjon og formidling. Fakultetet har flest tiltak på utdannings-området der forbedret gjennomstrømming er et sentralt tiltak. I 2018 gjøres dette bl.a. gjennom endinger i regelverk om gjentak og permisjoner. Digitalisering i undervisning og evaluering er også sentrale tiltak som det brukes mye ressurser på. På forskningssiden er det viktigste tiltaket å redusere antall stipendiatstillinger for å oppnå måltallet og forbedre budsjettbalansen, og så langt følges planen for dette. Innen areal og samlokalisering er flere tiltak i forbindelse med forberedelse til flytting til nye lokaler viktig og ressurskrevende.

Tiltak 1:
Fakultetene skal styrke studentenes integrering i fagmiljøet og gi god oppfølging underveis i studiene.
Status JUS: Fakultetets viktigste tiltak i årsplan 2018-2020 er knyttet til dette: «Forbedre gjennomstrømming i studieprogrammer». Dette gjøres bl.a. gjennom endinger i regelverk om gjentak og permisjoner. Resultatmål i langtidsperioden er 5% økt studiepoengproduksjon og 5% økt gjennomstrømming, primært på MA rettsvitenskap. Det er gjennomført flere møter med studentene om tiltak for å bedre gjennomstrømming.

Tiltak 2:
Fakultetene skal ta i bruk nyskapende og studentaktive lærings- og vurderingsformer for å styrke studentenes læringsutbytte og utdanningenes arbeidslivsrelevans.
Status JUS: Fakultetet har 2 tiltak knyttet til dette: «Digitalisering av undervisning og vurdering» og «Undervisningskvalitet gjennomvarierte læringsformer.» Midtveis i 2018 er flere aktiviteter iverksatt, bl.a. digitalisering av hjelpemidler til eksamen som er innført, og arbeid med SFU-søknad er godt i gang.

Tiltak 3:
Fakultetene skal ha en betydelig økning i finansiering fra EU-systemet.
Status JUS: Det er ikke mulig å vedta en økning slik det er formulert i UiOs årsplan. Fakultetet har likevel 2 tiltak knyttet til ekstern finansiering generelt: «Utvikle forum for forskerledere og følge opp forskergrupper», og «Styrke forskerstøtten». Det er så langt registrert flere søknader enn tidligere år, men med manglende innvilgelse.

Tiltak 4:
Rekrutteringsprosessene ved UiO skal forbedres.
Status JUS: Fakultetets tiltak knyttet til dette ble fullført i 2017.

Tiltak 5:
Fakultetene skal sikre at kommunikasjonsarbeidet støtter opp om universitetets samfunnsoppdrag og enhetens strategiske prioriteringer og iverksette og gjennomføre målrettede og målbare tiltak for forskningsformidling og samfunnskontakt.
Status JUS: Fakultetet skal utarbeide kommunikasjonstiltak basert på UiOs kommunikasjonsstrategi. Dette gjøres gjennom tiltak i fakultetets formidlingsutvalg, som planlegges fullført i løpet av høsten 2018.

Tiltak 6:
Som et ledd i gjennomføring av innovasjonsløftet, skal enhetene utarbeide konkrete målsettinger og iverksette tiltak innen minimum ett av følgende definerte innsatsområder:
Status JUS: Fakultetets årsplan har ett tiltak knyttet til dette: «Fakultetsledelsen definerer ett eller to av disse innsatsområdene der fakultetet i samråd med aktuelle fagmiljøer/faglærere utarbeider konkrete målsettinger og tiltak.» Dette gjennomføres 2. halvår 2018.

Rapporterende enhet:	Rapportert av:	Periode:
Det juridiske fakultet	Lars Botten	T2 – 2018

Økonomirapport

Tiltakene som er iverksatt for å bedre fakultetets økonomiske situasjon gir seg gradvis utsalg i redusert vekst i merforbruk. Merforbruket de første åtte månedene i år er 45% lavere enn samme periode i 2017. Med de varslede kuttene i foreløpig disponeringsskriv er det sannsynlig at fakultetet basisvirksomhet havner i et akkumulert merforbruk før sommeren neste år.

Kostnadskontrollen på Senter for menneskerettigheter var god også i T2, dog uten at senteret fikk noen nye prosjekter. Ny leder valgt blant det vitenskapelige personalet har nå tiltrådt, og senteret sparer dermed ytterligere kostnader.

I og med fakultetets vanskelige økonomiske situasjon, og derav store innsparingsbehov, ville det vært ønskelig med lengre planleggingshorisonter knyttet til ABE-reformen og UiOs varslede opptrapping av rammekuttene.

Bevilgningsfinansiert virksomhet (basis + tre interne prosjekter) ble gjort opp med et samlet mindreforbruk på 9,2 millioner kroner, hvorav basis utgjorde 6,5 millioner og de interne prosjektene 2,7 millioner.. Hittil i år er merforbruket på basis 6,5 millioner, hvilket innebærer at halvparten av inngående balanse er brukt opp etter åtte måneder. Merforbruket i samme periode i 2017 var 11,7 millioner.

Arbeidet med å bringe antall vitenskapelige rekrutteringsstillinger ned på måltallet går etter planen. Det maksimale antall årlige nye basisstipendiater/-postdoktorer er satt til tre inntil måltallet er nådd, samtidig som det er økt fokus på gjennomføring. Dette har så langt gitt innsparinger, og vil bidra ytterligere økonomisk i T3.

Årets lønnsoppgjør ble 0,4% dyrere enn forutsatt i disponeringsskrivet for 2018, med en årlig negativ økonomisk virkning for basis på om lag 0,9 millioner kroner. Dette belastes regnskapet når de lokale lønnsforhandlingene avsluttes i T3.

EU-prosjektet Crimmigration ble ikke avsluttet i T2 som planlagt, men vil trolig bli avsluttet med et underskudd på 0,5 millioner mot basis i T3.

Prognosen for bevilgningsfinansiert virksomhet reduseres til et mindreforbruk på 5,4 millioner kroner, hvorav basis utgjør 3,2 millioner og de interne prosjektene 2,2 millioner.

Samlet utviklet den bevilgningsfinansierte økonomien seg som forventet. Økte prosjektinntekter og god kostnadskontroll er imidlertid fortsatt svært påkrevd. Nye innsparingstiltak er strengt nødvendig som følge av nedskjæringer i 2019-bevilgningen.

Standardtabell for bevilgningsfinansiert virksomhet:

Basisvirksomhet									
Beløp i mill. kr	Regnskap T2 2017	Regnskap T2 2018	Års-regnskap 2017	Års-budsjett 2018	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
Inntekter	-186,58	-199,42	-290,91	-284,58	-304,25	-303,95	-302,43	-302,73	-304,24
Personalkostnader	162,06	149,53	254,42	241,59	227,75	229,46	227,77	222,19	214,43
Driftskostnader	39,57	66,04	60,40	61,53	102,56	100,01	100,14	99,13	98,08
Investeringer	1,65	1,68	3,15	3,09	3,09	3,09	3,09	3,09	3,09
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	**16,71**	**17,82**	**27,07**	**21,64**	**29,14**	**28,61**	**28,57**	**21,67**	**11,35**
Nettobidrag	-8,20	-12,35	-12,90	-13,25	-19,65	-24,39	-22,09	-21,70	-19,78
Prosjektavslutning	1,32	0,25	1,25	-0,10	0,10	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10
Isolert mer-/mindreforbruk	**9,82**	**5,72**	**15,42**	**8,29**	**9,59**	**4,12**	**6,38**	**-0,14**	**-8,53**
Overført fra i fjor	-30,42	-15,00	-30,42	-15,00	-15,00	-5,41	-1,29	5,09	4,95
Akkumulert mer-/mindreforbruk	**-20,60**	**-9,28**	**-15,00**	**-6,71**	**-5,41**	**-1,29**	**5,09**	**4,95**	**-3,57**

Tabellen omfatter basisvirksomheten samt tre UiO-interne prosjekter, samlet utgjør dette bevilgningsfinansiert virksomhet. Årsprognosen for 2018 er gjennomarbeidet, mens tallene for 2019 og fremover vil bli bearbeidet i høstens budsjettprosess.

Eksternt finansiert virksomhet (EFP)

Likviditeten i UD-avtalen og Klarspråk er fortsatt anstrengt, noe som imidlertid vil rette seg i T3 når oppdragsgiver faktureres. Øvrige prosjekter har god likviditet, noe som gjenspeiles i et samlet «mindreforbruk» på 13,2 millioner kroner for hele EFP-porteføljen.

Fakultetet fikk tilslag på noen nye prosjekter i T2, herunder et større havbruksprosjekt med en samlet budsjettramme på 15 millioner. I perioden ble to nye NFR-prosjekter igangsatt, samtidig som mange prosjekter er inne til vurdering. Fakultetet har en søknad til andre runde i EU-systemet, og på sikt jobbes det også med en SFU-søknad.

UD-avtalen med en årlig bevilgning på 20 millioner kroner løper ut 2019. Fornyet avtale vil være viktig for Senter for menneskerettigheter.

Samlet vurderes EFP-porteføljen som god, men fortsatt for liten i et lengre perspektiv dersom de faglige ambisjonene skal opprettholdes. Noen nye prosjekter gir et lite løft i inneværende tertial.

Standardtabell for EFP

Eksternt finansiert virksomhet									
Beløp i mill. kr	Regnskap T2 2017	Regnskap T2 2018	Års-regnskap 2017	Års-budsjett 2018	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
Inntekter	-7,53	-12,77	-45,05	-64,05	-75,07	-97,49	-97,71	-88,36	-74,45
Personalkostnader	9,12	11,69	27,55	33,57	38,18	53,08	48,75	45,38	39,73
Driftskostnader	3,27	2,86	9,99	17,77	18,42	22,28	24,33	23,64	20,72
Investeringer	0,02	0,00	-0,02	0,01	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	**4,88**	**1,79**	**-7,53**	**-12,71**	**-18,45**	**-22,13**	**-24,62**	**-19,34**	**-14,00**
Nettobidrag	4,00	6,06	12,75	15,47	20,18	25,90	22,32	19,54	16,29
Prosjektavslutning	-1,74	-0,07	-1,25	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Isolert mer-/mindreforbruk	**7,15**	**7,78**	**3,97**	**2,76**	**1,73**	**3,77**	**-2,31**	**0,20**	**2,29**
Overført fra i fjor	-19,04	-15,07	-19,04	-15,07	-15,07	-13,34	-9,58	-11,88	-11,68
Saldo	**-11,90**	**-7,29**	**-15,07**	**-12,31**	**-13,34**	**-9,58**	**-11,88**	**-11,68**	**-9,39**

Årsprognosen for 2018 er gjennomarbeidet, mens tallene for 2019 og fremover vil bli bearbeidet i høstens budsjettprosess.

Andre forhold

Fakultetet har ikke tatt i bruk «forhåndsdisponeringer» (interne lån), men fra 1/1-17 er det iverksatt en ordning som begrenser instituttenes mulighet til å videreføre mindreforbruk fra ett år til det neste. Ved inngangen til 2018 ble dette gjennomført for andre gang, og ved utgangen av 2019 vil denne muligheten begrenses til 5% av bevilgningen. Ordningen er iverksatt for å styrke fakultetets vitenskapelige satsing.

I løpet av året har det oppstått økonomisk usikkerhet knyttet til Domus Juridica. Vi gjentar derfor forutsetningene lagt til grunn for fakultetets langtidsbudsjett:

- Samlet fremtidig internhusleie for Domus Juridica og byggene rundt Universitetsplassen skal ikke overskride dagens internhusleie for alle våre leide og eide bygg.
- Fakultetet har ikke avsatt midler til ombygging av byggene rundt Universitetsplassen. Det samme gjelder for ekstraordinære flyttekostnader eller innredning i Domus Juridica.

Den underliggende enheten JussBuss har god økonomi. Dersom det er faglig ønskelig, kan deres aktivitet økes.

Konklusjon

Basisøkonomien svekket seg i 2. tertial, og et akkumulert merforbruk nærmer seg. Ytterligere innstramminger er nødvendig for 2019. Prosjektøkonomien utviklet seg sidelengs, men et par nye prosjekter vil generere inntekt i fremtiden.

Styrepresentasjon

Regnskap pr 31. august 2018

Tall i millioner

	Bevilgningsfinansiert virksomhet			
	Regnskap 31.08	Budsjett 31.12 Fra høsten 2017	Årsprognose 31.12 Oppdatert 17/9-18	
Overskudd fra 2017	-15,0	-15,0	-15,0	Basis -13,1 UiO prosjekter -1,9
Inntekter	-199,4	-284,5	-304,2	
Personalkostnader	149,5	241,5	227,7	
Driftskostnader og investeringer	67,7	64,6	105,6	
Årsresultat før bidrag fra EFP	17,8	21,6	29,1	
Bidrag fra EFP (*)	-12,1	-13,3	-19,5	
Årsresultat	5,7	8,3	9,6	
Akkumulert resultat	-9,3	-6,7	-5,4	
herav interne prosjekter	-2,7	-1,8	-2,2	
herav Basis	-6,6	-4,9	-3,2	
	Mindreforbruk/til disposisjon	Mindreforbruk/til disposisj	Mindreforbruk/til disposisjon	

(*): Kan avvike i forhold til kostnaden på EFP-siden. Dette fordi OH, frikjøp og egenandeler er fakultetsoverskridende.

Resultat underliggende enheter Tall i 1.000	Regnskap 31.08	Budsjett 31.12 Fra høsten 2017	Årsprognose 31.12 Oppdatert 17/9-18
herav IKRS	91	-175	-29
herav Juss Buss	-323	-434	-34
herav IFP	-5 630	-7 295	-5 241
herav NIFS	-979	-2 297	-1 199
herav IOR	-2 167	-1 760	-2 186
herav SFF	-28	-750	38
herav SMR	204	1 852	458
herav Fak.adm	2 252	5 893	5 028
	-6 580	-4 966	-3 165
Internt prosjekt 000274, IKRS	199	32	33
Internt prosjekt 000275, IOR	-1 826	-897	-1 397
Internt prosjekt 000683, IOR	-1 073	-882	-882
Sum	-9 280	-6 713	-5 411

M\Tertialavslutninger\31.08.2018\Oppsummerende styrepresentasjon

Regnskap pr 31. august 2018

Tall i millioner	Eksternt Finansierte Prosjekter (EFP)		
	Regnskap 31.08	Budsjett 31.12 Fra høsten 2017	Årsprognose 31.12 Oppdatert 17/9-18
"Likviditetsoverskudd" fra 2017	**-15,1**	-15,1	-15,1
Inntekter	**-41,2**	-64,0	-75,0
Personalkostnader	**23,8**	33,6	38,2
Driftskostnader og investeringer	**7,2**	17,7	18,5
Nettobidrag fra EFP til basis (*)	**12,1**	15,4	20,1
Akkumulert "likviditetsoverskudd"	**-13,2**	-12,4	-13,3

(*): Kan avvike i forhold til inntekten på Basis-siden. Dette fordi OH, frikjøp og egenandeler er fakultetsoverskridende.

Til:
Fakultetsstyret
Saksnr. i møtet: V-sak 3
Møtenr: 3/2018
Møtedato: 22.10.2018

Dato: 01.10.2018
Saksnr..: 2018/11001 TRONSK

Budsjett og årsplan 2019

Rammebetingelser:

Universitetsstyret behandlet 19. juni 2018 «Årsplan 2019-2021 og fordeling 2019»
Hovedpunktene i UiOs tildeling fremkommer i vedlegg 1. Fakultetsstyret behandlet 11. juni 2018 «Budsjett 2019 og langtidsbudsjett 2019 til 2023 og årsplan 2019 - prinsipper for behandling av budsjettrammer og internfordeling» og vedtok der overordnede prinsipper for budsjettiltak og årsplantiltak. Administrasjonen ble bedt om å fremlegge tiltak innen 6 hovedområder til behandling for styret i oktober. De 6 hovedområder er:

- Studiestruktur og timelønn
- Studentmengde og Infosenter
- Forskningsadministrasjon
- Institutt- og fakultetsstruktur
- Arbeidsoppgaver i administrative stillinger innen ulike områder
- Fellestjenester

Inntektsramme

Fakultetet er tildelt en ramme på 303 304 000 kr for 2018. Spesifikasjon av tildelingen er vist i vedlegg 1. UiO baserer sin tildeling til Det juridiske fakultet på en lønns- og prisvekst på 2,4 %. Fakultetet baserer sin viderefordeling på den samme indekseringen. Satsen for arbeidsgivers pensjonsavgift er øket med 0,85% i 2018, og det medfører en økning på ca. 1,5 mill. i personalkostnader. Det er også potensielle merkostnader ved overheng fra lokalt lønnsoppgjør i 2018, samt mulig underdekning av lønnsvekst i 2019.

UiO har i fordeling av fakultetenes rammer videreført rammereduksjon til avbyråkratisering og effektivisering (ABE), og i tillegg lagt inn en forventet reduksjon for 2019. I 2019 utgjør denne posten ca. 10,1 mill. kr samlet for alle reduksjoner fra 2016 til 2019. Akkumulert reduksjon fra UiO til fakultetet for perioden 2016 til 2019 utgjør dermed ca. 26,8 mill. kr. Universitetsstyret har videre vedtatt et rammekutt for fakultetene for å finansiere investeringer på 30 mill. kr i 2019. For juridisk fakultet utgjør andel av dette ca. 1,5 mill. kr. I tillegg er det varslet et forventet ytterligere kutt for 2020 på 70 mill. kr til samme formål. For juridisk fakultet utgjør andel av dette ca. 3,5 mill. kr.

Samlet tiltakspakke som foreslås i denne saken vil gi en balanse etter 2023. Vi har da lagt inn en rammereduksjon som følge av opptrapping av ABE-reformen på 2,5 mill. kr, hvert år fra og med 2020.

Gjeldende langtidsbudsjett (LTB)

Langtidsbudsjettet skal være i balanse ved utgangen av 5-årsperioden. Dvs. at budsjettet som vedtas av styret høsten 2018 skal være i balanse i 2023.
Fakultetsstyret vedtok i desember 2017 budsjett for perioden 2018-2022:

Økonomiseksjonen
Kontoradr.:

Telefon: 22 85 50 50
Telefaks: 22 85 98 40
postmottak@jus.uio.no
www.jus.uio.no

Figur 1 Negative tall = overskudd, positive tall = underskudd

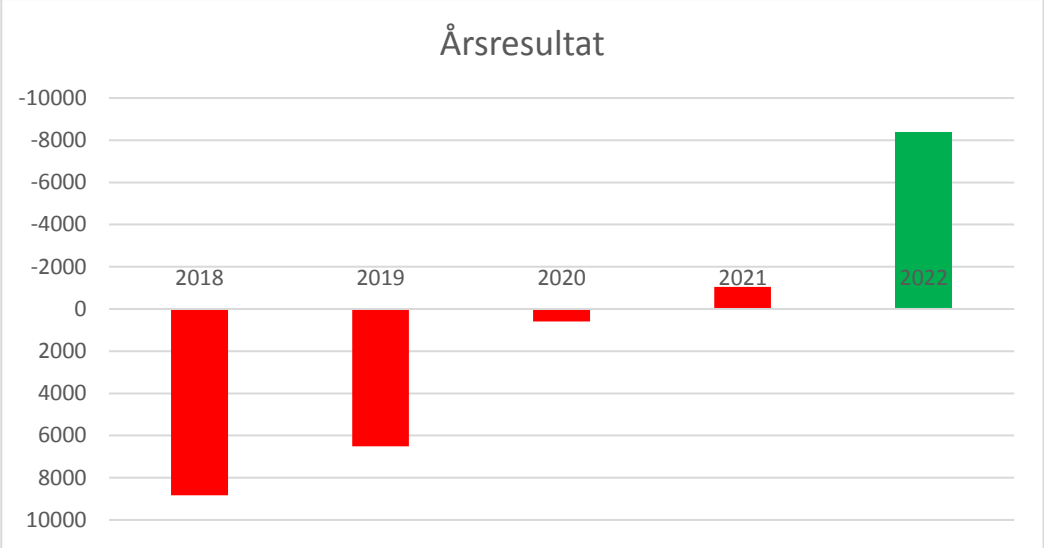

Figur 2

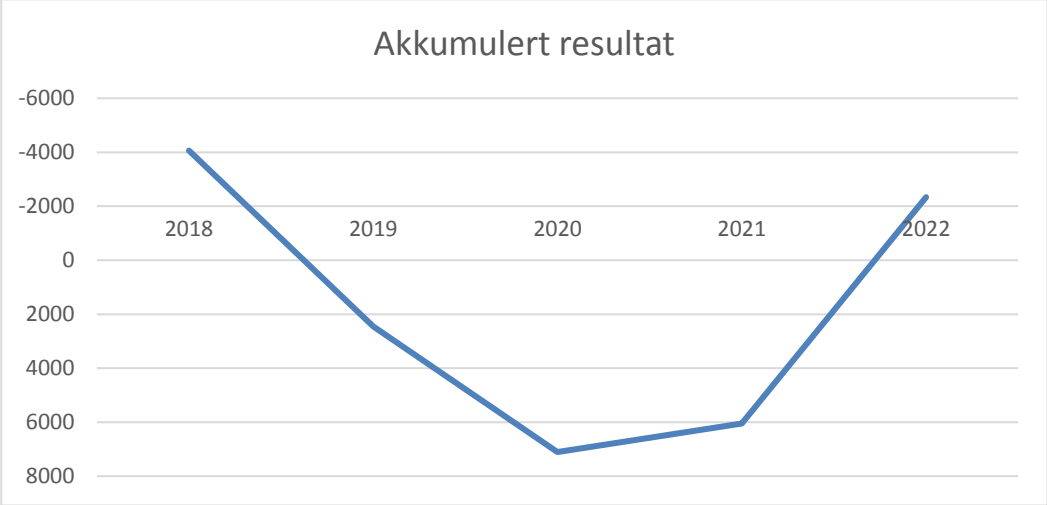

Prognose 2018

Regnskapet etter 2. tertial er omtrent som forventet, og prognosen for 2018 gir så langt liten grad grunn til justering av langtidsbudsjettet.

Ramme 2019 – endring av rammebetingelser

De vedtatte økte rammekuttene som er beskrevet ovenfor utgjør tilsammen ca. 4 mill. kr for fakultetet. Effekten av disse endringene isolert sett, er en negativ utvikling i langtidsbudsjettet, med fortsatt årlige underskudd, og at den planlagte balansen etter 2022 ikke lenger oppnås.

Figur 3

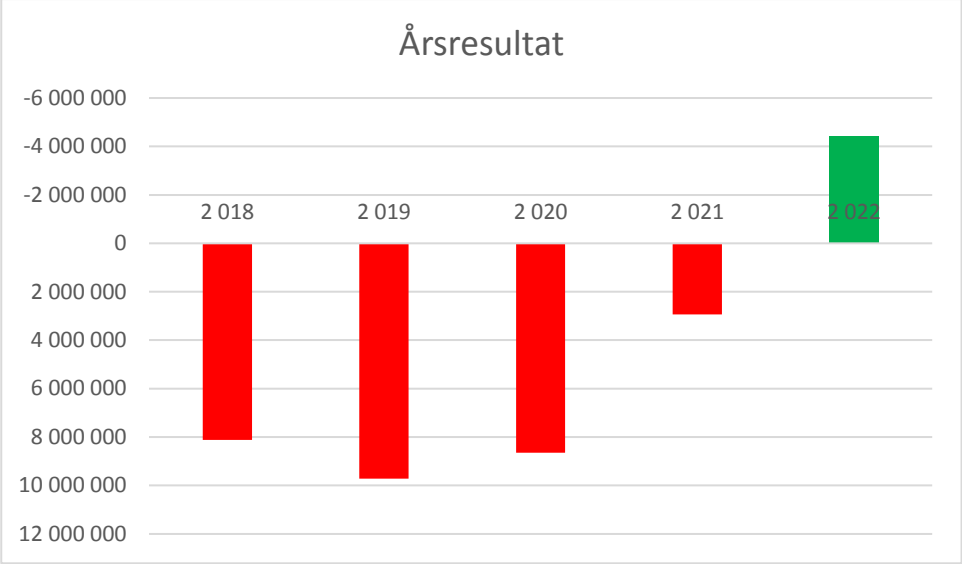

Figur 4

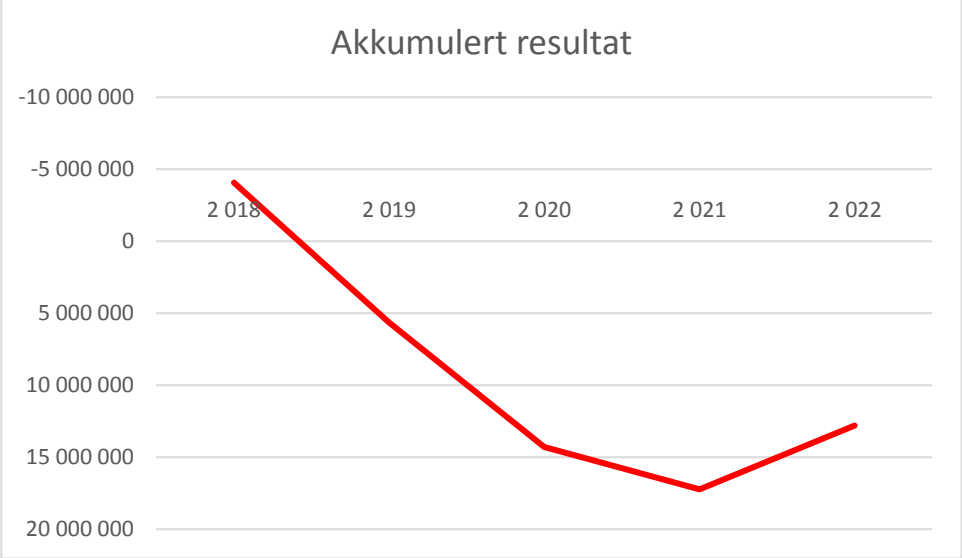

Prinsipper

Rammebetingelsene gir føringer for arbeidet med budsjett og årsplan. Fakultetsledelsen ønsker i tillegg som prinsipp å opprettholde nivået på vitenskapelige stillinger.

Det betyr at det er følgende overordnede prinsipper for saken:

Opprettholde antall vitenskapelige stillinger
Oppnå budsjettbalanse på sikt
Ta i bruk nye lokaler

Resultatutvikling - Regnskap 2005-2018

Fakultetet har de siste årene hatt en sterk negativ utvikling i økonomien, med et skifte fra en trend med positive resultater til årlige budsjettunderskudd de siste 3 år:

Figur 5

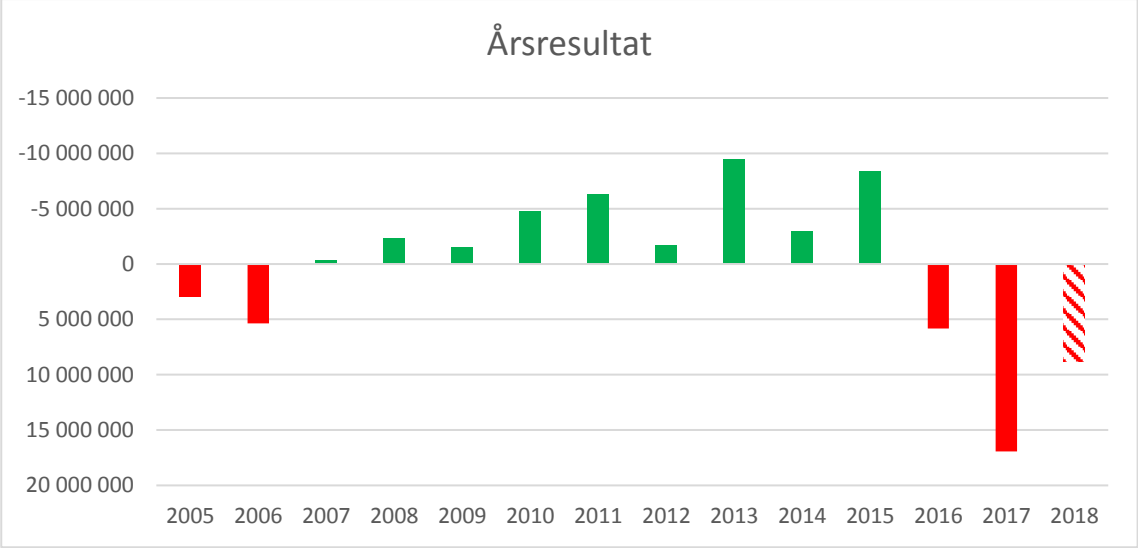

Figur 6

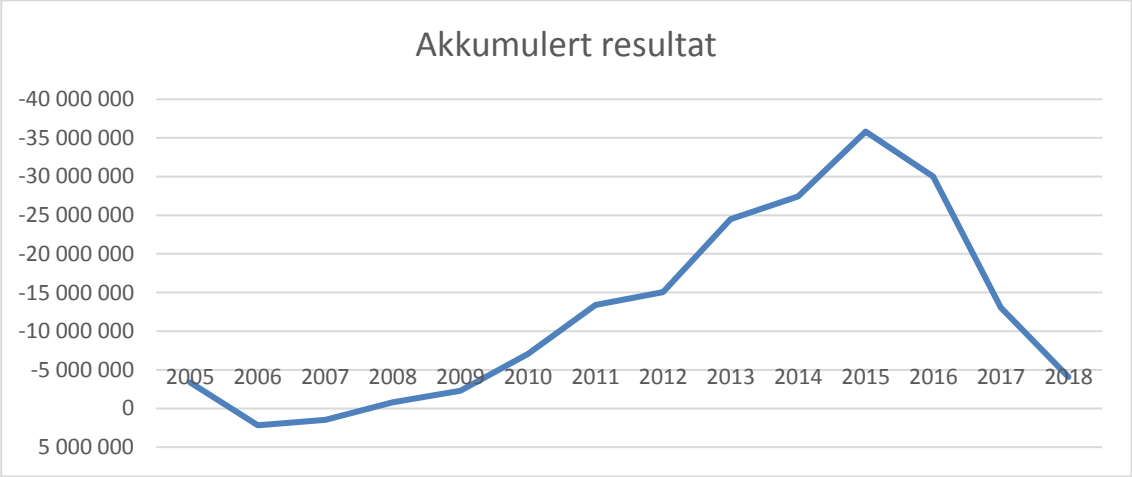

Den negative utviklingen skyldes både reduserte inntektsrammer og en strukturell økning i lønnskostnader. Bevilgningene til basis er redusert. Dette er likt for alle fakulteter, slik at det som forklarer at JUS har hatt en dårligere utvikling enn de øvrige er andre forhold. Det er i hovedsak to hovedforklaringer:

- Omfang av eksternt finansierte virksomheter
- Utvikling i lønnskostnader

Inntektsnivå fra eksternt finansiert virksomhet (EFV)

Fra 2015 har det vært en stor nedgang i omfanget, til omtrent en halvering i forhold til toppnivået fra 2014. Dette har delvis vært en planlagt og ønsket reduksjon, med utskillelsen av NORDEM og Nasjonal institusjon for menneskerettigheter (NI) fra Norsk senter for menneskerettigheter. Men det er også et resultat av redusert aktivitet på ordinær prosjektportefølje. Nettobidraget fra prosjekter til basisvirksomhet er redusert med ca. 25% de siste 3 år.

Figur 7

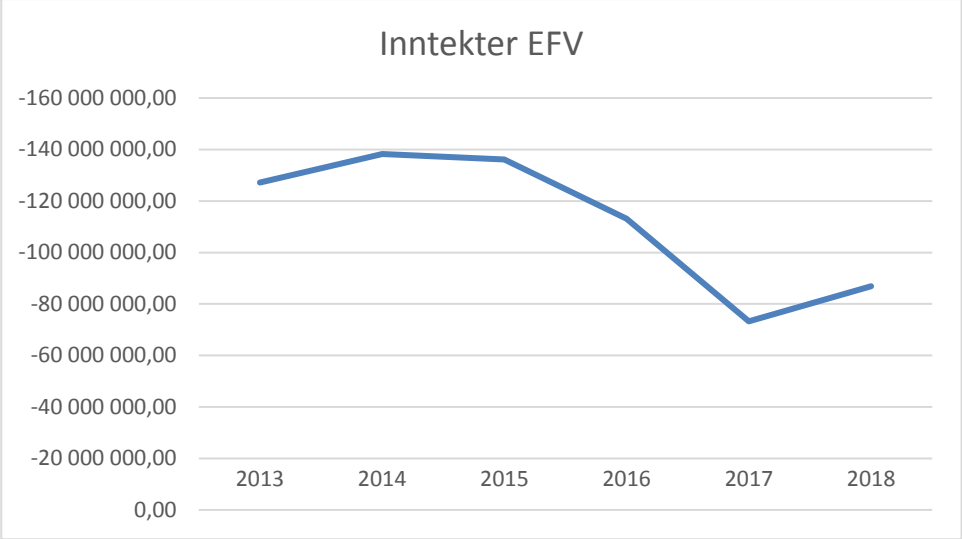

Figur 8

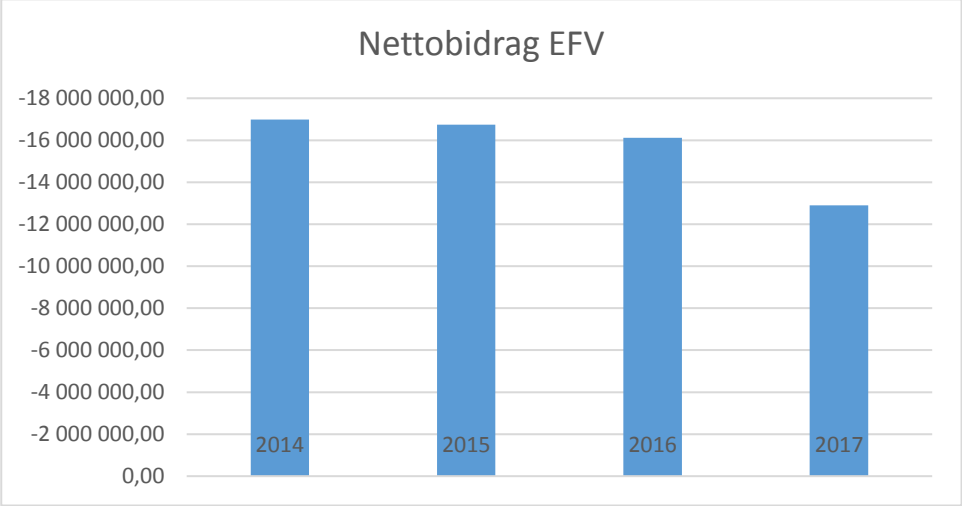

Kostnadsutvikling (lønnsnivå, antall årsverk)

Fra og med 2009 har det vært satset på en systematisk økning av antall Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger (UFF-stillinger), gjennom bruk av stillingsplan for faste vitenskapelige stillinger, og tilsetting av et høyt antall stipendiatstillinger da det var handlingsrom for dette. Det har ført til en kraftig økning i antall årsverk i disse stillingsgruppene.

Figur 9

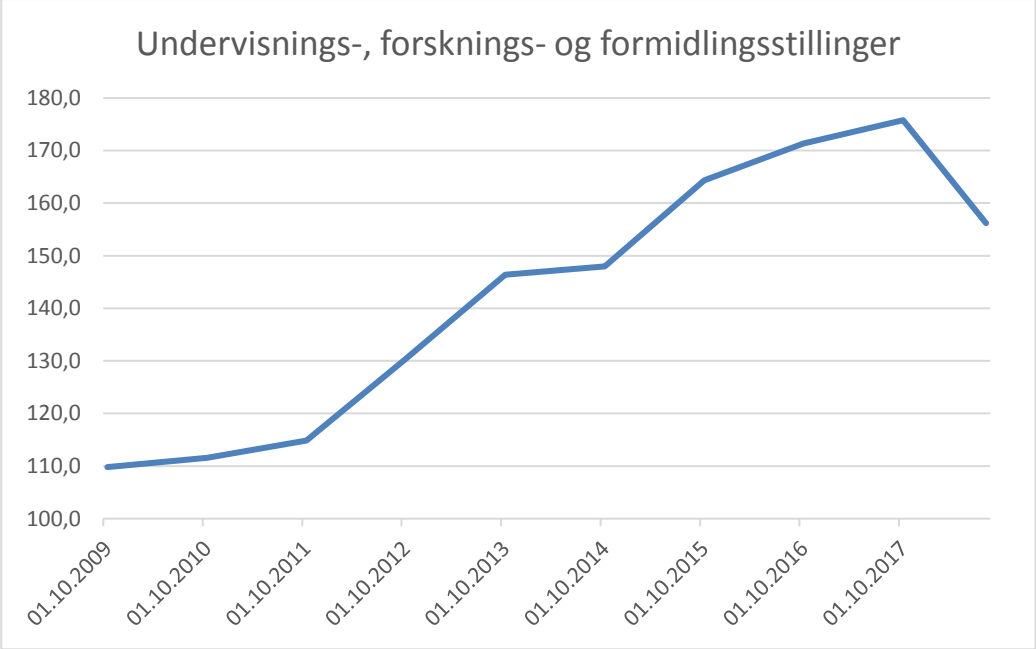

Figur 10 ***Faste vitenskapelige årsverk 2003-2021***

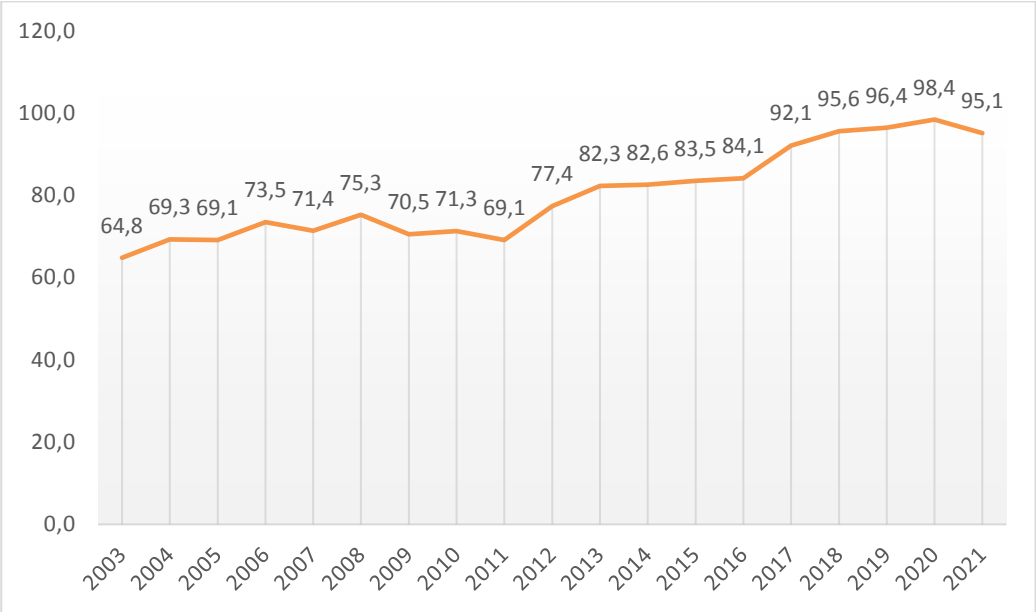

[1]

[1] Tallene inkluderer stillingene dekan, instituttleder, førsteamanuensis, førstelektor og universitetslektor. Det er lagt 3 årsverk med lektorstillinger i årene 2017 og 2018, 6 årsverk for årene 2019, 2020 og 2021

For stipendiatstillinger har antallet akkumulert seg opp til et nivå over måltallet, opptil 50% høyere på det meste. Det betyr at fakultetets øvrige virksomhet har finansiert en stor del av disse kostnadene, anslagsvis inntil 40 mill. kr for hele perioden samlet. For 2017 ble det som følge av dette innført begrensninger i utlysning av stipendiatstillinger, og vi ser nå en effekt av dette med et skifte i trend i slutten av 2017 og 2018.

Figur 11

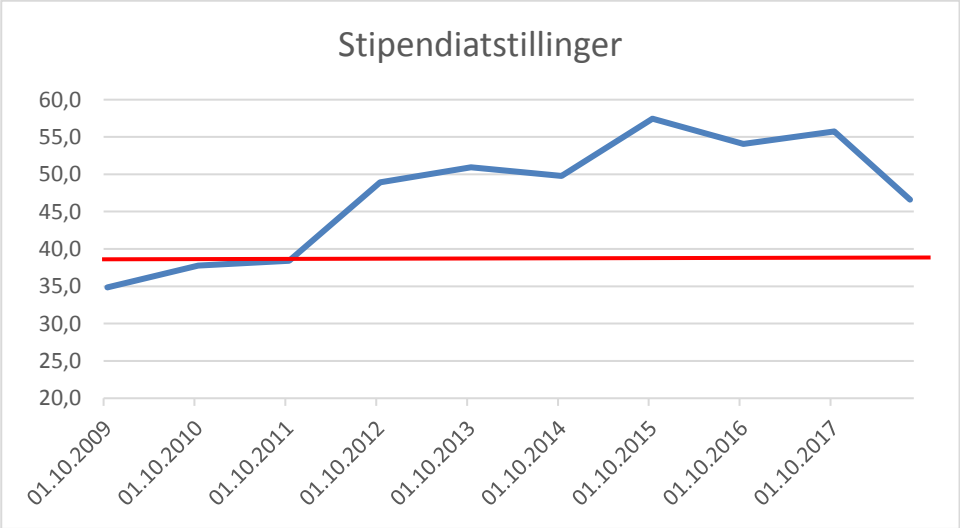

Måltall = 39 (rød linje)

Iverksatte tiltak

Fakultetsstyret har tidligere vedtatt flere budsjettiltak, som enten er iverksatt eller kommer til å bli iverksatt:

- Reduksjon i stipendiatstillinger: 3 utlysninger årlig i perioden 2018-2022.
- Intern fordeling av rammereduksjon på grunnenheter, for 2018 og 2019
- Flytting av eksamenskostnader, til sentral eksamensavvikling i Silurveien
- Stillingsplan for faste vitenskapelige stillinger; førstestillinger og universitetslektorer
- Reduksjon i administrative stillinger: innen fagområdene IT, bibliotek, og økonomi
- Tiltak for SMR: overgang til valgt ledelse fom sommeren 2018
- Reduksjon av bilagslønn
    - Flere faste lærere
    - Færre valgemner
    - Færre parallelle kurs
    - Redusert sensur gjennom færre gjentak
- Økt studiegjennomføring: tiltak med mål om å øke resultatinntekter fra studier (studiepoeng- og kandidatproduksjon) med 5% på sikt

Sammenheng årsplan og Budsjett

Årsplanen skal bidra til at de overordnede prinsippene ivaretas, og budsjettet skal bygge på årsplanen. I den økonomiske situasjon som virksomheten befinner seg i nå, bør årsplantiltakene konsentreres om kostnadsreduserende aktiviteter, samt noen tiltak for gjennomføring på studier på normert tid og for økte prosjektinntekter, som på sikt kan øke inntektsgrunnlaget for basisvirksomheten.

Årsplan

Overordnede prinsipper for årsplanarbeidet er som beskrevet ovenfor

Opprettholde antall vitenskapelige stillinger

Oppnå budsjettbalanse på sikt

Ta i bruk nye lokaler

For å ivareta disse prinsipper foreslås det 4 hovedtiltak i årsplanen:

- Overføring av ressurser fra administrasjon til faglig virksomhet
- Ta ut organisasjonsmessige effekter av flytting til nye lokaler
- Etablering av fellestjenester på tvers av organisasjonen
- Redusere antall eksterne lærere og sensorer

For øvrig foreslås det at hovedprioriteringene i inneværende årsplan videreføres og et begrenset antall tiltak innenfor disse som bidrar til å ivareta de overordnede prinsipper.

Hovedprioriteringer

Utdanning (fremragende utdanning og læringsmiljø)

Innenfor utdanningsområdet foreslås det to hovedtiltak med en rekke underliggende aktiviteter:

- Sikre god gjennomstrømming i alle fakultetets programmer
- Digitalisering av undervisningen og av eksamen

Forskning (Grensesprengende forskning)

Innenfor forskningsområdet foreslås det tiltak innen to hovedprioriteringer:

- Ekstern finansiering
  - *Optimal dimensjonering av forskningsadministrativ støtte i forhold til eksterne prosjekter og søknader
  - Øke kunnskap på mulige eksterne kilder og forskningsprogrammer
- Forskningsstrategi
  - Oppnå måltallet for antallet stipendiatstillinger
  - Avklare fakultetets engasjement i UiOs tverrfaglige satsningsområder
  - Forskningsetikk

Organisasjons og støttefunksjoner

Innenfor organisasjon foreslås det tiltak innen to hovedprioriteringer:

- Areal og samlokalisering
  - Fortsett brukermedvirkningsprosess for Domus Juridica
  - Planlegge flytteprosesser for flytting inn i DJ.
  - Følge opp brukermedvirkningsprosesser for ombygging og tilpasning av DB, DM og DA til fakultetets endrede behov
- Organisasjonsutvikling
  - Organisasjonsstruktur, jfr. omtale i egen sak

- Følge opp og implementere UiOs prosesser for administrative forbedring og digitalisering
- Styrke arbeidet mot trakassering
- Identifisere gevinster av fellesløsninger

Kunnskap i bruk (Samfunnskontakt, innovasjon og formidling)

Innenfor dette området foreslås det 4 tiltak:

- Implementere UiOs formidlingspolitikk
- Innovasjon
- Styrke kontakt med arbeidslivet
- Styrke fakultetets dialog med samfunnet

Foreløpig utkast til årsplan følger vedlagt. Detaljering av årsplanen med aktiviteter, milepæler og resultatmål vil bli utarbeidet frem mot styrets behandling i møtet i desember.

Budsjett

Fakultetsstyret vedtok i desember 2017 budsjett for perioden 2018-2022:

Figur 12

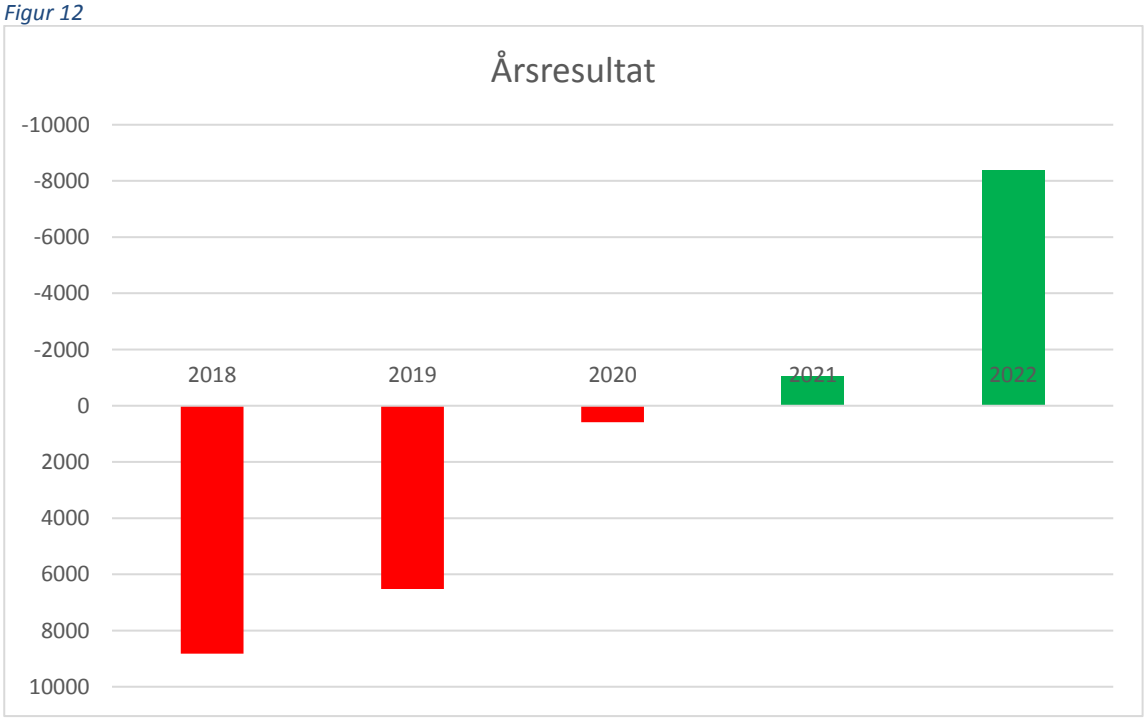

Figur 13

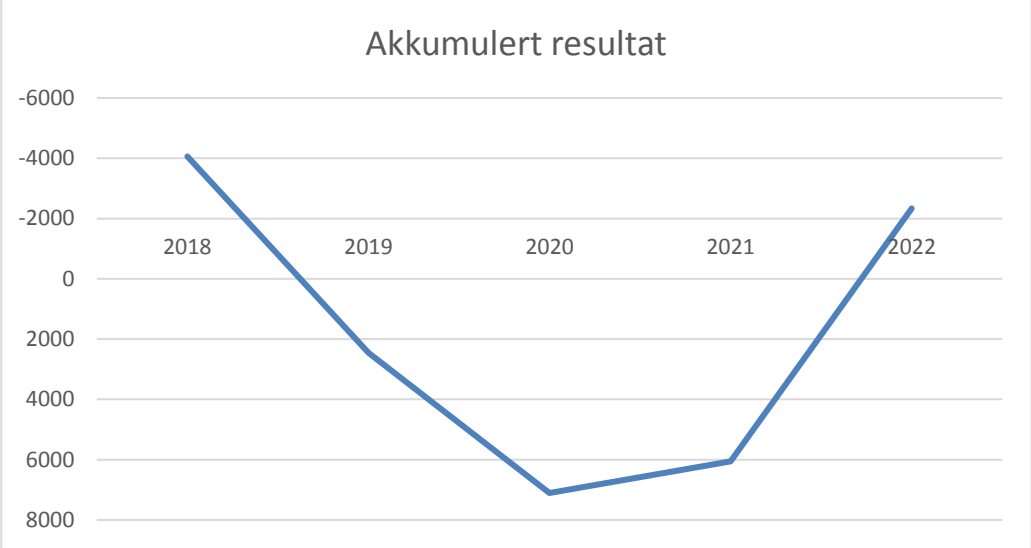

Ramme 2019 – effekt av ekstra kutt i juni på LTB

De vedtatte økte rammekuttene som er beskrevet ovenfor utgjør tilsammen ca. 4 mill. kr for fakultetet. Effekten av disse endringene isolert sett, er en negativ utvikling i langtidsbudsjettet, med fortsatt årlige underskudd, og at den planlagte balansen etter 2022 ikke lenger oppnås.

Figur 14

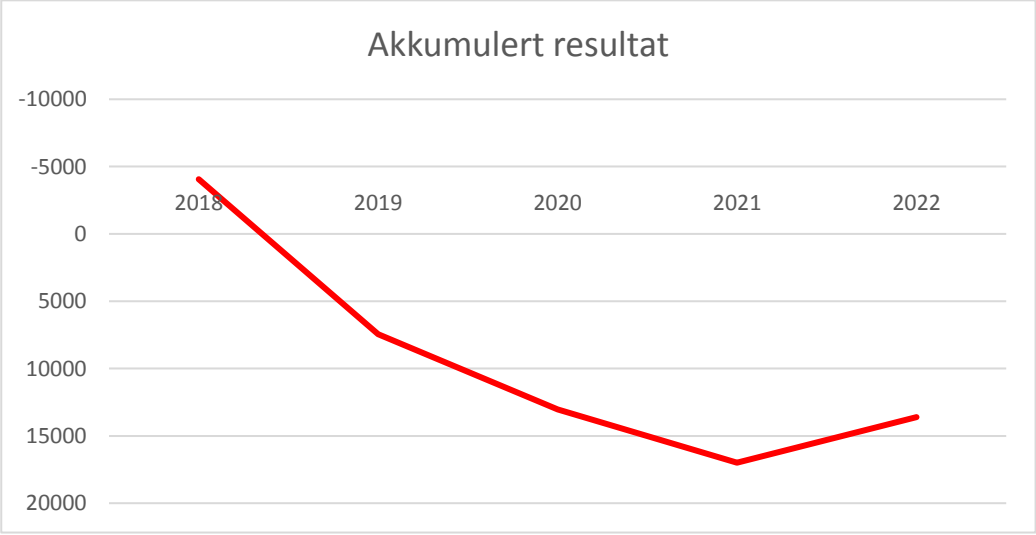

Ramme 2020: ulike scenarioer

I tillegg til de vedtatte rammereduksjoner som iverksettes fra og med 2019 er det varslet ytterligere rammekutt for 2020, jfr. omtale i innledningen. Dette gjelder finansiering av infrastruktur, samt forventning om opptrapping av ABE-reformen. På nåværende tidspunkt er det usikkert hvor stor effekt dette vil ha på fakultetenes rammer i kommende år. Fakultetet må derfor ta stilling til hvilke forutsetninger om fremtidige rammekutt som skal legges til grunn for langtidsperioden 2019-2023.

I denne forbindelse er det minst 4 ulike hovedscenarioer:

1. videreføring av nivået i 2019, dvs. ingen ytterligere rammekutt

2. ytterlig rammereduksjon som følge av opptrapping av ABE-reformen på 2,5 mill. kr hvert år fra og med 2020
3. ytterlig internt UiO kutt som følge av finansiering av infrastrukturtiltak på 70 mill. kr, med effekt for jur. fak. på 3,5 mill. kr i 2020
4. ytterligere kutt som følge av både punkt 2 + 3, dvs. effekt for jur.fak. på 6 mill kr i 2020

Effekten på akkumulert resultat i LTB av disse alternativer kan fremstilles slik, gitt at alle andre forutsetninger er uendret, dvs. før evt. kostnadsreduksjoner:

Akkumulert resultat (underskudd) i mill. kr:
Tabell 1

	2019	2020	2021	2022	2023
Scenario 1	5,6	14,3	17,2	12,8	8,4
Scenario 2	5,6	16,8	24,7	27,8	33,4
Scenario 3	5,6	17,3	23,2	21,8	20,4
Scenario 4	5,6	19,8	30,7	36,8	45,4

Videre vil målet om å erstatte avganger i 2021 medføre en kostnadsøkning i 2022 og 2023 på ca. 3,5 mill. kr årlig.

Hvilket av disse scenarioer som forutsettes vil altså ha avgjørende betydning for hvor mye kostnadsreduksjoner som må iverksettes. Fakultetsstyret bes om å ta stilling til hvilket alternativ som skal legges til grunn for videre budsjettbehandling. Administrasjonen anbefaler ut fra en helhetsvurdering av historikk og sannsynligheter at scenario 2 legges til grunn. Dette vil i så fall bety at det må iverksettes budsjettiltak på 33-40 mill. kr for å oppnå balanse i LTB.

Kostnadstiltak innen de 6 hovedområder

Tiltakene som foreslås her er innenfor de hovedområder som fakultetsstyret ba administrasjonen om å utrede i sak fra junimøtet. Bakgrunnen for at disse hovedområdene ble utpekt var utviklingen i balansen mellom administrative og faglige ressurser, der fakultetet har en høyere andel administrative stillinger enn sammenlignbare fakulteter.

Tabell 2

Fakultet	Andel administrative av totalt antall stillinger	Antall administrative pr vitenskapelig tilsatt
JUS	30,6%	0,45
HF	24%	0,34
SV	22%	0,31
UV	32%	0,45

Tiltakene som foreslås skal bidra til en endring av disse forholdstallene, gjennom at ressurser overføres fra administrative til vitenskapelige stillinger, slik at det overordnede mål om å opprettholde antall vitenskapelige stillinger kan oppnås.

De 6 hovedområdene beskrives innenfor en struktur med 4 grupper av virksomhetsområder:

1. Studieområdet
    a. studiestruktur og timelønn
    b. studentmengde og infosenter
    c. Undervisningsplanlegging
    d. Eksamensplanlegging
2. Forskningsadministrasjon
3. Institutt og fakultetsstruktur
    a. Organisasjonsstruktur
    b. Fellestjenester
4. Administrative stillinger innen øvrige støttefunksjoner

1. Studieområdet

I forhold til fakultetets øvrige virksomhet er antall studenter ved JUS relativt høyt. Tabellen under viser antall registrerte studenter høsten 2017 sammenholdt med antall administrative tilsatte (inkl. IT og bibliotek):

Tabell 3

Enhet	Studenter	adm. Tilsatte	Antall studenter pr administrativ tilsatt
JUS	4 222	105,7	39,9
HF	6 011	217,1	27,7
SV	4 720	150,5	31,4
UV	3 568	121,9	29,3

I tillegg til MA rettsvitenskap har fakultetet 9 øvrige studieprogrammer på BA- og MA nivå. Dette er programmer med langt færre studenter, som ikke har de stordriftsfordeler som MA rettsvitenskap har. 6 av disse programmene administreres av institutter, mens 3 av programmene administreres på fakultetsnivået på samme måte som MA rettsvitenskap. Dette gjør at 3 av instituttene har dedikerte ressurser til undervisningsplanlegging, noe som bidrar til et økt antall administrative stillinger. Ved forrige gjennomgang av økonomien i studietilbudene utgjorde dette ca 3,5 årsverk fordelt på 5 stillinger.

Antall klager ved fakultetets studieprogrammer er stort (13 267 klager i perioden 2006 til 2017) og høyere enn ved andre fakulteter. Dette genererer merarbeid både for sensorer og administrasjon. Andel av UiOs totale antall klager i perioden 2006-2017 fordeler seg slik for JUS, HF, SV, og UV:

- JUS 37%
- HF 20%

- SV 25%
- UV 6%

Antall gjentak er også meget høyt ved JUS, og relativt sett enda større enn klager sett i forhold til studieprogrammer ved andre fakulteter. Her var det 4 069 gjentak i perioden 2008 til 2017. Dette genererer også merarbeid for sensorer og administrasjon. Andel av UiOs totale antall gjentak i perioden 2008-2017 fordeler seg slik for JUS, HF, SV og UV:

- JUS 53%
- HF 8%
- SV 20%
- UV 4%

Fakultetet har i lang tid hatt et stort antall privatister. Denne ordningen er nå under nedbygging, men det vil fortsatt være noen privatister også i fremtiden, dersom ikke reglementet endres. Tabellen under viser utviklingen over tid for perioden 2009-2018[2]:

Tabell 4

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
871	951	1 100	1 027	954	884	621	402	192	70

Privatistene krever ekstra administrasjon, og det er 1,5 årsverk dedikert til denne gruppen i studie- og eksamensadministrasjonen. Dette har vært finansiert gjennom privatistgebyr, og med nedbygging av ordningen planlegges også de dedikerte administrative årsverkene avviklet.

Privatistene har også frem til nå hatt adgang til å avlegge masteroppgave som ordinære studenter. Dette medfører også ekstra ressursbruk, både vitenskapelig og administrativt. Tabellen under viser antallet masteroppgaver avlagt av denne gruppen sammenholdt med ordinære programstudenter[3]:

Tabell 5

	2010	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Rettsvitenskap (jus)	394	401	325	391	402	333	339	393
Rettsvitenskap (jus), 3., 4. og 5. avdeling	67	25	9	9	7	0	1	1
Rettsvitenskap (jus), masteroppgave	23	89	96	120	157	175	258	175
Sum Rettsvitenskap	544	560	478	549	654	552	648	631

Med utfasing av privatistordningen vil denne ressursbruken reduseres og det vil bli mulig å avvikle de dedikerte årsverkene til dette i studie- og eksamensadministrasjonen

[2] Kilde: DBH: registrerte personer uten studierett
[3] Kilde: DBH: fullførte programmer

I tillegg er det også adgang til enkeltemner, for studenter fra andre fakulteter og i særlig grad eksterne (næringsliv og organisasjoner). Dette har medført at det er et stort antall enkeltemnestudenter ved fakultetet, som også krever administrative ressurser.

Studiestruktur og timelønn

Regnskapstall for timelønn samlet i 2017 pr fakultet[4] viser følgende:

Jus: 31 mill., herav 29 mill. innen undervisningstiltak og sensurtiltak

HF: 18, herav 16,5 innen undervisningstiltak og sensurtiltak

SV: 31, herav 26 innen undervisningstiltak og sensurtiltak

UV: 18, herav 12 innen undervisningstiltak og sensurtiltak

Jus bruker altså mest på timelønn, både i beløp samlet og spesielt forholdsmessig i forhold til fakultetenes størrelse. En vesentlig årsak til dette er en høyere andel av eksterne lærere og sensorer, noe som krever mer administrasjon enn bruk av interne lærere. Andel eksterne lærere på jus er over 50%, mens andel eksterne sensorer på jus er 83% i snitt.

Tiltak

- Færre parallelle kurs. Utvidelse av tiltaket som allerede er vedtatt for 2018
- Generell reduksjon av omfang av undervisning
- Emnesperre på MA rettsvitenskap og endring av permisjonsreglement, vedtatt 2018
- Bestått-ikke bestått på enkelte emner. Bør innføres der det vil ha størst effekt, dvs. på de emner der det i dag er et høyt antall gjentak og klager. Emner med bestått-ikke bestått kan ha en sensor.
- Flere universitetslektorer. 3 universitetslektorer er tilsatt, og 2-3 er under tilsetting høsten 2018. Ytterligere tilsettinger vurderes i forbindelse med stillingsplanen
- Redusere omfang av støttetjenester på andre studieprogrammer med 20%, fom 2021, 10% fom 2020. Dette vil utgjøre ca. 1,3 mill. kr årlig, 0,65 mill. i 2020. Totalt 4,5 mill. kr i hele perioden. Omfordeling av driftsmidler til programmene er allerede vedtatt gjennom endring av intern finansieringsmodell. Dette utgjør ca. 300 000 kr årlig, slik at det gjenstår å iverksette en reduksjon på ca. 1 mill. kr årlig. Tiltaket kan oppnås ved å forenkle innhold, forenkle opptak, slå sammen programmer, bedre samhandling mellom programmene. Tiltakene og aktivitetene konkretiseres i egen sak om økonomi i studieprogrammene som er under utredning.

Studentmengde og infosenter

JUS har altså det største antall studenter pr tilsatt. En følge av dette er at omfanget av studenthenvendelser til infosenteret også er relativt stort. Telefonstatistikken for 2016 viste at senteret mottak 8 668 samtaler gjennom året, dvs. over 700 pr måned i gjennomsnitt. Antall tickets var 11 662 i 2017, og over en periode på 10 år har det vært en økning på nesten 50%. Ved siste gjennomgang i nettverket for info-sentrene ved UiO så var senteret ved JUS det med flest henvendelser etter Knutepunktet.

Tiltak

[4] Kilde: Tableau, UiO Økonomioppfølging – Økonomistyring – Resultatrapport og tiltaksoversikt

- Iverksette digitalisering/teknologiske løsninger, automatisering, selvbetjeningsløsninger, forenkling av studieadministrasjon, endre kommunikasjon mellom lærere og studenter ved bruk av Canvas, avklare ansvarsdeling sentralt / lokalt nivå, JSU/Info-senteret. Dette skal redusere antall årsverk på studentmedarbeidere i infosenter fra 1,5 til 1,2 i 2019 og 1,0 i 2020.
- Redusere antall årsverk til øvrig førstelinjetjeneste (resepsjon, bibliotek, juritek, m.m.) med 1 årsverk fra 2021 (0,5 årsverk fra 2020 + 0,5 i 2021). Dette gir en innsparing på ca. 1,5 mill. kr samlet

Undervisningsplanlegging

Tiltak

- Antall årsverk i studieseksjonen reduseres med 1 fom 2021, dette som følge av at det er tilsatt universitetslektorer, Canvas er innarbeidet, færre parallelle kurs er innarbeidet, masterplan/standardisering av timeplaner for to semestre er integrert, reduksjon av RT-køen, forenklet system for bilagslønn/HR/tilgangsstyring. Dette gir en innsparing på ca. 2,2 mill. kr samlet

Eksamensplanlegging

- Antall årsverk i eksamensseksjonen reduseres med 1 fom 2021, dette som følge av at privatistordningen er avsluttet, digitale hjelpemidler er innført, eksamensavvikling er flyttet til Silurveien, bokkontroll er avsluttet. Dette gir en innsparing på ca. 2,2 mill. kr samlet

2. Forskningsadministrasjon

Tabellen under viser personer med arbeidsoppgaver innen «forskningsadministrasjon, forskningsstøtte og forskningsformidling», sammenholdt med eksterne inntekter i 2017:

Tabell 6

Fakultet	Personer (ikke årsverk)[5]	Eksterne inntekter	Inntekt pr person
JUS	13	48 mill	3,7 mill
HF	23	146 mill	6,3 mill
SV	15	158 mill	10,5 mill
UV	19	86 mill	4,5 mill

Dette indikerer at JUS har noe større forholdsmessig ressursbruk på forskningsadministrasjon enn sammenlignbare fakulteter, gitt omfanget av forskningsaktiviteter. Noe av forklaringen på dette er at fakultetet har stort omfang av arrangementer.

UiOs arrangements-kalender viser følgende tall for registrerte arrangementer i 2017[6]:

- JUS 427

[5] Tallene for stillinger er fremskaffet ved personsøk på UiOs nettsider, for personer med arbeidsoppgaver innen emneord «forskningsadministrasjon, forskningsstøtte og forskningsformidling»:

[6] http://www.uio.no/om/aktuelt/arrangementer/lokale-kalendere.html

- HF 376
- SV 400
- UV 57
- MN 626

JUS-fakultetet har altså flere arrangementer registrert enn HF og SV som er større enheter. Mange av disse arrangementene krever mye administrasjon og en stor del av forskningskonsulentenes arbeid er koblet til arrangementsstøtte.

Tiltak

Redusere antall årsverk i forskningsadministrasjon på fakultetet samlet med 1 årsverk fra 2022 (0,5 årsverk fra 2021 + 0,5 i 2022). Dette gir en innsparing på anslagsvis 2 mill. kr samlet. Reduksjonen planlegges gjennomført ved hjelp av naturlig avgang.

- Aktiviteter som skal iverksettes for å bidra til dette:
  - Redusere servicenivå på arrangementer. Ordinære arrangementer skal ikke ha administrativ betjening
  - Endre stillingsbeskrivelse for forskningskonsulenter – fra servicestilling til profesjonalisert søknads- og prosjektoppfølgingsstilling

3. Institutt- og fakultetsstruktur

Organisasjonsstruktur

Dette omtales i egen sak om organisasjonsstruktur. For øvrig anbefales det å vurdere å sette tak på antall administrative stillinger pr bygg i forbindelse med flytting til nye lokaler.

Fellestjenester

- Redusere antall årsverk til øvrig førstelinjetjeneste (resepsjon, bibliotek, juritek, m.m.) med 1 årsverk fra 2021 (0,5 årsverk fra 2020 + 0,5 i 2021). Dette gir en innsparing på ca. 1,5 mill. kr samlet

Fellestjenester og administrative gevinster ved innflytting i nytt bygg utover de som er foreslått innen de spesifikke fagområder vil bli utredet senere.

4. Administrative stillinger innen øvrige støttefunksjoner

Tabellen under viser prognose for antall årsverk i langtidsperioden 2018-2023, fordelt på hhv administrative og vitenskapelige stillinger[7]:

Tabell 7

	Faktisk	Prognose				
	2017	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Administrative inkl. bibliotek og IT	105,7	96,06	96,02	92,25	90,17	89,17
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	199,9	193,63	198,22	194,74	188,09	174,49
Sum alle stillinger	**305,5**	**289,69**	**294,24**	**286,99**	**278,26**	**263,66**
Andel administrative	**34,6 %**	**33,2 %**	**32,6 %**	**32,1 %**	**32,4 %**	**33,8 %**

[7] Kilde: UiO årsverkskube (DBH)

Det er altså planlagt med en reduksjon i administrative stillinger i årene fremover. Dette skyldes bl.a. nedtrapping av SFF PluriCourts. Videre vil det bli frigjort noe ressurser som i dag er bundet til planlegging av nytt bygg.

Samtidig er det planlagt med en reduksjon i vitenskapelige stillinger som følge av nedgang i antall stipendiatstillinger og utfasing av SFF PluriCourts, slik at prosentandelen administrative blir lite endret.

Tiltak

- IT: antall årsverk på IFP/NIFS reduseres med 0,5 med virkning fra høst 2018. Det gir en innsparing på ca. 350 000 kr årlig, 1,75 mill. kr over 5 år.
- Kommunikasjon: omfanget av dette området sees i sammenheng med forskningsadministrasjon, jfr. omtale ovenfor.
- Fakultetssekretariatet: kostnader til frikjøp i forbindelse med nye lokaler bortfaller fra og med 2021. Det gir en kostnadsreduksjon på ca. 900 000 kr årlig. Denne er allerede innarbeidet i gjeldende LTB.
- Økonomi: antall årsverk reduseres med 0,5 fom høst 2019. Det gir en innsparing på ca. 350 000 kr årlig, 1,5 mill. kr over 5 år.
- HMS og beredskap: avklare fordeling av arbeidsoppgaver mellom fakultetet og Eiendomsavdelingen, og gjennomgå ressursbruk i fakultetets beredskapsgruppe

Sentralt på UiO foregår prosesser i BOTT-regi og på sentralt administrativt nivå innenfor økonomi, sak/arkiv, fellesløsninger og masterplan for IT og IT-drift. Disse vil komme til å få innvirkning på administrative oppgaver på alle nivåer på UiO. Fakultetet vil derfor komme tilbake til eventuelle ytterlige tiltak innen disse områdene som følge av beslutninger som fattes på sentralt nivå.

Budsjettbalanse

Dersom tiltakene som så langt er beregnet og tallfestet iverksettes vil det gi en samlet innsparing på ca. 17 mill. kr samlet i perioden. Med dette er det kun scenario 1 av de 4 som beskrevet ovenfor som gir langtidsbudsjettet i balanse ved slutten av perioden 2019-2023, med rom for å videreføre stillinger som avgår i 2021. Med alle andre scenarioer vil det være behov for ytterlige tiltak og ikke rom for å erstatte avganger i 2021.

Med scenario 2 som vurderes som det mest sannsynlige vil det være ett underskudd på 16 millioner kr, gitt iverksettelse av tiltakene innen de 6 hovedområder. Det er derfor nødvendig å iverksette øvrige tiltak.

Øvrige tiltak

Økt effekt av reduksjon i stipendiatstillinger: Regnskapet 2018 så langt viser at det er oppnådd noe større effekt enn forventet på denne posten. Med tilsvarende utvikling i 2019 kan dette gi en positiv effekt på ca. 3 mill. kr i budsjettet.

Økt effekt av tiltak på timelønn. Regnskapet 2018 så langt viser at det er oppnådd noe større effekt enn forventet på denne posten. Dersom dette kan videreføres med samme virkning for kommende år, kan det

gi en innsparing på ca. 3 mill. kr årlig, og en samlet budsjetteffekt rundt 15 mill. kr for hele perioden. Det foreslås at det settes en maksimums ramme for timelønn samlet til undervisning og sensur på 3 mill kr lavere enn budsjett for 2018.

Langtidsprognose

Tabellen og figuren nedenfor viser en prognose for utvikling i langtidsbudsjettet, gitt følgende forutsetninger:

- scenario 2 for inntektsramme 2020, jfr. tabell 1
- iverksettelse av kostnadstiltak
  - tiltak innen de 6 hovedområder
  - øvrige tiltak
- ikke utlysninger av faste vit. stillinger etter 2020
- alt annet likt som i inneværende langtidsbudsjett (2018-2022)

Tabell 8 Prognose LTB i mill. kr (negative tall = overskudd)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Årsresultat	9,0	3,7	5,1	0,3	-4,6	-2,1
Akkumulert resultat	-3,2	0,5	5,6	5,9	1,3	-0,8

Figur 15

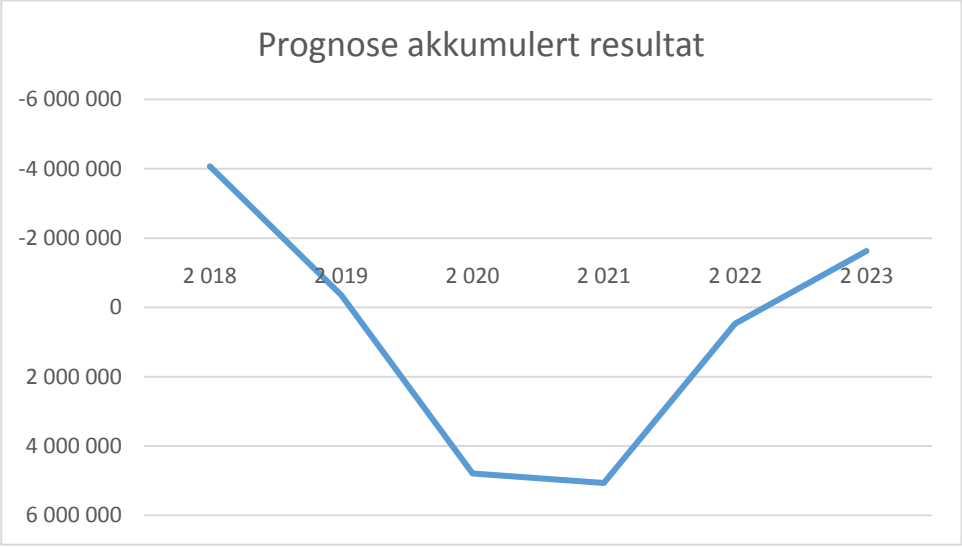

Eventuelle tiltak for senere vurdering

Endre fra 2 til 1 sensor: dersom økonomien forverres ytterligere kan det innføres en sensor på eksamener i MA Rettsvitenskap. Dette vil ha en stor effekt på budsjettet og kan redusere sensurkostnader med inntil 5 mill. kr årlig, i tillegg til administrasjonskostnader.

Forslag til vedtak:

1. *Fakultetsstyret slutter seg til budsjett- og årsplan.*
2. *Fakultetsstyret vedtar at scenario 2 skal legges til grunn for budsjettering av inntektsrammer for 2020-2023.*
3. *Fakultetsstyret slutter seg til kostnadstiltak som foreslått i notatet, med de endringer som fremkom i møtet.*
4. *Administrasjonen bes om å fremlegge endelig budsjett og årsplan, med ytterligere tiltak for budsjettbalanse til møtet 10. desember.*

Vedlegg:

1. Spesifikasjon av tildeling for 2019
2. utkast til Årsplan 2019-2021

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:
Trond Skjeie
+4722859304, trond.skjeie@jus.uio.no

Enhet:
02. Det juridiske fakultet

Vedlegg

Beløp i 1000 kr	2019	2018	*Endring*
A. Utdanning			
I. Basis			
01. Studieplasser			
ad. Kategori D	7 687	7 625	*62*
ae. Kategori E	92 979	87 866	*5 113*
af. Kategori F	9 195	8 550	*645*
I. Basis Total	**109 861**	**104 041**	***5 820***
II. Resultater			
01. Kandidater			
ad. Kategori D Bachelor-/masterkandidater	6 589	2 386	*4 203*
ae. Kategori E Bachelor-/masterkandidater	281		*281*
af. Kategori F Bachelor-/masterkandidater	792	737	*55*
aj. Kategori D Integrerte profesjons-/masterkandidater		8 304	*-8 304*
ak. Kategori E Integrerte profesjons-/masterkandidater	11 999	12 268	*-269*
02. Studiepoeng			
ad. Kat. D	16 839	16 659	*180*
ae. Kat. E	38 233	37 783	*450*
af. Kat. F	8 809	8 081	*728*
03. Utvekslingsstudenter			
aa. Utreisende Erasmus +	584	428	*156*
ab. Annen utveksling	1 648	1 597	*51*
II. Resultater Total	**85 774**	**88 243**	***-2 469***
A. Utdanning Total	**195 635**	**192 284**	***3 351***
B. Forskning			
I. Basis			
01. Rekrutteringsstillinger			
aa. Stipendiater tildelt før 2009	32 938	32 166	*772*
ab. Postdoc tildelt før 2009	6 118	5 974	*144*
ac. Rekrutteringsstillinger tildelt etter 2009	1 037	1 012	*25*
04. Varige tiltak med øremerkinger			
aa. Driftsmidler forskning	698	682	*16*
I. Basis Total	**40 791**	**39 834**	***957***
II. Resultater			
01. Doktorgrader			
aa. Doktorgrader	3 022	2 512	*510*
02. NFR-midler			
aa. NFR-midler	1 935	1 693	*242*
03. EU-midler			
aa. EU-midler	2 982	4 879	*-1 897*
04. BOA-midler			
aa. BOA-midler	724	796	*-72*
05. Publiseringspoeng			
aa. Publiseringspoeng	4 514	4 361	*153*
II. Resultater Total	**13 177**	**14 241**	***-1 064***
III. Midlertidige tiltak			
02. Midlertidige tiltak			
ay. Midlertidig toppforskningsstøtte	2 000	2 000	*0*
az. Utfasing toppforskningsstøtte	600	900	*-300*
III. Midlertidige tiltak Total	**2 600**	**2 900**	***-300***
B. Forskning Total	**56 568**	**56 975**	***-407***
E. Annet			
I. Basis			
01. Tilpasning			
aa. Fjorårets tildeling, prisjustert	55 037	53 747	*1 290*
ae. Varig øremerking utdanning	673	657	*16*
ag. Medfinansering fra fakultetene - Digital eksamen	-920	-920	*0*
ah. Medfinansiering fra fakultetene - drift av Silurveien	-4 741	-4 741	*0*
aj. Forventet opptrapping av ABE-reformen	-2 142		*-2 142*
ak. Justering som følge av omkategorisering kandidater	4 370		*4 370*
al. Rammekutt	-1 464		*-1 464*
02. Varige tiltak med øremerkinger			
ad. Stimuleringsmidler til lokalt likestillingsarbeid	288	288	*0*
I. Basis Total	**51 101**	**49 031**	***2 070***
E. Annet Total	**51 101**	**49 031**	***2 070***
Grand Total	**303 304**	**298 290**	***5 014***

Hovedområde	Hoved-prioritering	Årsplan tiltak	Referanse til UiOs årsplan	Aktivitet	Milepæl	Frist	Ansvarlig (administrativ fremdriftsansvarlig uthevet)	Resultatmål 2019	Resultatmål 2021	Status			Kommentar
										1. tertial	2. tertial	3. tertial	
Premiss	**Målet er at kutt i overføringer ikke skal gå ut over faglig virksomhet og antall vit.stillinger skal opprettholdes**	Overføring av ressurser fra administrative til vitenskapelige stillinger											
	Flytting til nye lokaler	Organisasjonsmessige effekter av flytting til nye lokaler		Førstelinjeorganisering og IT-organisering, digitalisering									
				Organisering av studie- og forskningsadministrasjon									
		Etablering av fellestjenester på tvers av organisasjonen											
	Oppnå budsjettbalanse på sikt	Redusere antall eksterne lærere og sensorer											
Fremragende utdanning	Utdanning og læringsmiljø	Sikre god gjennomstrømming i alle fakultetets programmer		**Aktiviteter: se under**			**Seksjonsleder studieseksjonen, seksjonsleder eksamensseksjonen** og studiedekan	Ikke synlig resultater i 2019, dette er et langsiktig mål.	En økning i antall studentenr som gjennomfører på normert tid + 1 år. Økning fra 45%-55%				
				Proaktiv studieveiledning for å forebygge forsinkelser, og bistå de som har utfordringer i studiet	Innført rutiner for målrettet oppfølging av ulike studentgrupper		**Seksjonsleder studieseksjonen, seksjonsleder eksamensseksjonen** og studiedekan	Økt grad av målrettet studieveiledning	Økt fokus på gjennomføring i studentgruppen og reduksjon av antall studenter som sliter underveis i studiet.				
				Vurdering av bestått/ikke bestått på emner i rettsstudiet	Reduksjon av gjentak av bestått eksamener		**Seksjonsleder eksamensseksjonen** og studiedekan		Redusert karakterpress og bedre gjennomstrømming				
				Videreutvikle studentaktive lærings - og vurderingsformer. Gjennomgang av utvalgte emner i rettsstudiet.	Varierte undervisnings - og vurderingsformer gir et bredere vurderingsgrunnlag s		**Seksjonsleder studieseksjonen, seksjonsleder eksamensseksjonen** og studiedekan		Bedre gjennomstrømming. Økt studenttilfredshet.				
				Etablering av CELL - Centre on Experiential Legal Education			**Seksjonsleder studieseksjonen** og studiedekan		Fremme innovasjon og studiekvalitet				
				Semestervise møter med studentene/studentorganisasjonene			**Seksjonsleder studieseksjonen** og studiedekan	En mer dynamisk dialog, enklere å ha god dialog i prinsipielle spørsmål knyttet til undervisningen					
				Oppfølging av programevalueringen - og SHoT	Tiltak som følge av de ulike evalueringene		**Seksjonsleder studieseksjonen** og studiedekan		Bedre studiekvalitet og økt studenttilfredshet.				
				Gjennomgang av sensorgruppen i rettsstudiet		31.12.2019	**Seksjonsleder eksamensseksjonen** og studiedekan	Opprettholde en god sensorgruppe, sikre fornyelse og en bedret kjønnsbalsanse					
		Digitalisering av undervisningen og av eksamen:		**Aktiviteter: se under**									
				Integrere Lovdata i undervisning og til eksamen.			**Seksjonsleder studieseksjonen, seksjonsleder eksamensseksjonen** og studiedekan	Digitale hjelpemidler innfaset for alle emner, og papirbaserte hjelpemidler er utfaset. Fullt implementert 31.12.19	Studentenes digitale ferdigheter mer tilpasset arbeidslivets krav. Økt tilfredshet blant studentene				
				Canvas som læringsplattform tas aktivt i bruk i undervisningen			**Seksjonsleder studieseksjonen** og studiedekan		En bedret informasjonsplattform, og en tettere kommunikasjon mellom studenter og lærere				
				Sluttføring av overføring av eksamen til Silurveien			**Seksjonsleder eksamensseksjonen** og studiedekan	Høst 2019 går alle eksamener i Silurveien.					
Grensesprengende Forskning	Ekstern finansiering	*Optimal dimensjonering av forskningsadministrativ støtte i forhold til eksterne prosjekter og søknader		Kartlegging av forskningsstøtte, dreie ressurser fra "hotelldrift" til prosjektslknad og prosjektoppfølging	Møte med forskningskonsulentene på instituttene og i fakultetsadministrasjonen	31.03.2019	**Assisterende fakultetsdirektør**	Sterkere involvering av FANE					
		Øke kunnskap på mulige eksterne kilder og forskningsprogrammer (identifisere flere mulige samarbeidsprosjekter med dept og næringsliv etter ARFA-modellen)		*Motivasjon for søknadsarbeid *Informasjonsmøter og workshops drevet av forskere * Bygge nettverk og allianser for prosjektsøknader (MoU?)	PluriCourt har kurs for unge forskere om hvordan bygge CV. ERC-workshops		**Forskningdekanen, seksjonsleder administrasjonsseksjonen og kontorsjefene**	4 søknader til EU i 2019. F					
	Forskningsstrategi						**Seksjonsleder administrasjonsseksjonen og**	Ferdigstilt arbeid med revidering av strategien					
		Oppnå måltallet for antallet stipendiatstillinger		Vurdere riktig nivå for utlysninger kommende år	Når vi har nådd ned til måltallet igjen	30.06.2019	**Seksjonsleder administrasjonsseksjonen**	Måltallet er nådd	Måltallet er opprettholdt, men ikke oversteget				
		Avklare fakultetets engasjement i UiOs tverrfaglige satsningsområder					**Forskningdekanen**						
		Forskningsetikk		jfr uios årsplan									
Organisasjon og støttefunksjoner	Areal og samlokalisering	Fortsett brukermedvirkningsprosess for Domus Juridica		Arbeidet foregår i hovedbrukergruppen og i temagrupper etter behov.	Innplasseringen drøftes	15.10.2019	**Seksjoneledere IT-seksjonen og Kommunikasjonsseksjonen**	Fakultetet har hatt en god brukermedvirkningsprosess og har svart ut bestillinger fra EA og Entra ihht beslutningplan	Bygget er i full drift og fungerer etter målsettingen med 'bestått' ettårsbefaring				
		Planlegge flytteprosesser for flytting inn i DJ.		Detaljplanlegge flytteprosess og gjennomføre flytting		10.01.2020	**Assisterende fakultetsdirektør**	Flytteprosess er gjennomført ihht plan					
		Følge opp brukermedvirkningsprosesser for ombygging og tilpasning av DB, DM og DA til fakultetets endrede behov		Detaljplanlegge ombygging og tilpassing gjennom brukermedvirkningsprosesser i samarbeide med EA. Planlegge flytterokader	Møteplan	31.12.2020	**Koordinator for samlokalisering**	Foreliggergger en flytteplan som er effektiv og forstyrrer virksomheten i minst mulig grad.	Alle ombygginger, tilpassinger og flyttinger er gjennomført ihht planer.				
	Organisasjons-utvikling	Organisasjonsstruktur		Følge opp styrets beslutninger gjort høsten 2019			**Assisterende fakultetsdirektør og seksjonsleder administrasjonsseksjonen**						
		Følge opp og implementere UiOs prosesser for administrativ forbedring og digitalisering		Delta i fora ved UiO og følge opp beslutninger fra UiO			**Assisterende fakultetsdirektør og seksjonsleder administrasjonsseksjonen**		Nytt sak og arkivsystem innført				
				Undervisningsplanlegging over tre semestre			**Seksjonsleder studieseksjonen og studiedekan**						Flyttet fra utdanning
		Styrke arbeidet mot trakassering		Risikovurdering: iverksette tiltak			**Assisterende fakultetsdirektør og seksjonsleder administrasjonsseksjonen**	Fast punkt i LiMU- og LAMU-møter					
		Identifisere gevinster av fellesløsninger		Reduksjon av omfanget av støttetjenester på studieprogrammer utenom rettsvitenskap			**Seksjonsleder studieseksjonen** og studiedekan		reduksjon på 20% i ressursbruk				Flyttet fra utdanning
Ta kunnskap i bruk	Samfunnskontakt, innovasjon og formidling	Implementere UiOs formidlingspolitikk											
		Innovasjon											
		Styrke kontakt med arbeidslivet		Arbeidslivspanel.		31.12.2019	**Seksjonsleder studieseksjonen** og studiedekan	tettere dialog mellom arbeidslivet og rettsstudiet, og og et godt korrektiv til hvordan studiet er organisert.					
		Styrke fakultetets dialog med samfunnet		Utvikle konsepter for forskningskommunikasjon med utgangspunkt i de nye lokalene Domus Juridica		31.12.2019	**Seksjonsjef kommunikasjonsseksjonen**	Mer synlige og tilgjengelige formidlingsaktiviteter for offentligheten	Økt formidlingsaktivitet i UiO:sentrum med offentligheten som målgruppe				

Til **Fakultetsstyret**
Fra **Seksjon/enhet**

Sakstype og evt. møtesaksnr:	**Diskusjonssak – D-SAK 1**
Møtedato:	**22. oktober 2018**
Notatdato:	**4. oktober 2018**
Arkivsaksnummer:	**2018/6413**
Saksbehandler:	**Eirik Haakstad**

Organisering av fakultetet

Bakgrunn

Fakultetsstyret har ved to anledninger i 2018 – 12. februar og 11. juni – diskutert organiseringen av fakultetet. På det siste møtet var styret samstemte i at det kan være klokt med en gjennomgang av instituttstrukturen. Styret var derimot delt i synet på om gjennomgangen burde starte umiddelbart eller vente til etter innflyttingen i nybygget i 2020.

Hovedproblemstillinger

Hittil i høstsemesteret har saken om organisering av fakultetet blitt diskutert i dekanat- og instituttledermøter. Til instituttledermøtet 12. september inviterte vi dekanene fra de juridiske fakultetene i Helsingfors og København. Disse to fakultetene har valgt å løse både selve omorganiseringsprosessen og den nye organisering ganske forskjellig, men noen fellestrekk går likevel igjen: De til dels omfattende organisasjonsendringene ble i begge tilfeller startet etter pålegg fra universitetsledelsene, begge fakulteter har gått bort fra en organisering i institutter, og begge to har flyttet til nye lokaler.

Fakultetets ressurssituasjon, faglige utviklingstrekk og øvrige endringer som fakultet og universitet står overfor, er beskrevet i budsjettet for 2019 (V-SAK 3 i dette møtet) og i vedlagte notat om organisasjonsstruktur ved Det juridiske fakultet. I lys av dette ber fakultetsledelsen styret diskutere og ta stilling til hvordan prosessen skal tas videre.

Vedlegg

1. Notatet «Organisasjonsstruktur ved Det juridiske fakultet»
2. Referat fra instituttledermøtet 26. september med påfølgende korrespondanse

Organisasjonsstruktur ved Det juridiske fakultet

1. Bakgrunn

I UiOs tildelingsbrev for 2017 til fakulteter og museer fastsettes det at UiO skal arbeide systematisk med å utnytte ressurser bedre og øke produktiviteten. Digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester er et sentralt virkemiddel i dette arbeidet, sammen med omorganisering, prosessforbedring og annen bruk av teknologi.

For å realisere målene har UiO opprettet *Program for administrativ forbedring og digitalisering* med ambisjon om digitalisering, standardisering, automatisering og forenkling av arbeidsprosesser. Samarbeidet mellom universitetene i Bergen, Oslo, Trondheim og Tromsø (BOTT) om felles systemer og prosesser er én del av programmet. Arbeidet med områdene økonomi og lønn og saksbehandling og arkiv har kommet langt, og det forberedes her mottaksprosjekter. Som en annen del av programmet har UiO opprettet et prosjekt som skal utrede mulige administrative fellesløsninger, med andre ord administrative tjenester som deles av to eller flere enheter eller nivåer. Alle de administrative områdene ved UiO skal vurderes med tanke på fellesløsninger i dette prosjektet.

Styret ved Det juridiske fakultet har i 2018 ved to anledninger (12. februar og 11. juni) diskutert fakultetets organisering. I februarmøtet anmodet styret fakultetet om å begynne å se på organisasjonsstrukturen, og i juni var styrets medlemmer samstemte i at det ville være klokt med en gjennomgang av instituttstrukturen. Styret pekte særlig på at dagens institutter er av svært ulik størrelse og at de faglige grensene ikke lenger er like aktuelle. Fakultetsstyret var imidlertid delt i synet på når gjennomgangen burde finne sted – før eller etter innflyttingen i nybygget, Domus Juridica (DJ), i januar 2020.

Som dette dokumentet redegjør for, står fakultetet midt i flere store omstillinger som på den ene siden aktualiserer og begrunner en grundig organisasjonsgjennomgang. På den andre siden gjør presset som allerede er på organisasjonen, det ekstra viktig å lage en god prosess med involvering og grundig forankring på fakultet. I arbeidet ønsker vi også å lytte til andre fakulteter som har gjennomført store endringer, og få deres erfaringer om hvordan andre organisasjonsstrukturer fungerer i praksis.

2. Det juridiske fakultet i dag

Ved UiO representerer rektor, universitetsdirektør og sentraladministrasjonen nivå 1, fakulteter og museer nivå 2, institutter nivå 3 og enheter under institutter nivå 4. Rektor har det overordnede faglige ansvaret ved universitetet, og universitetsdirektøren har det overordnede administrative ansvaret. På nivå 2 og nedover er det enhetlig ledelse, det vil si at dekan og instituttleder formelt har både det faglige og administrative ansvaret for sine enheter, og at de er overordnet fakultetsdirektør og kontorsjef som leder administrasjonene på henholdsvis fakultets- og instituttnivå.

2.1 Organisering

Det juridiske fakultet hadde høsten 2017 ca. 302 årsverk, fordelt på fem institutter og en fakultetsadministrasjon som vist i oversikten nedenfor.

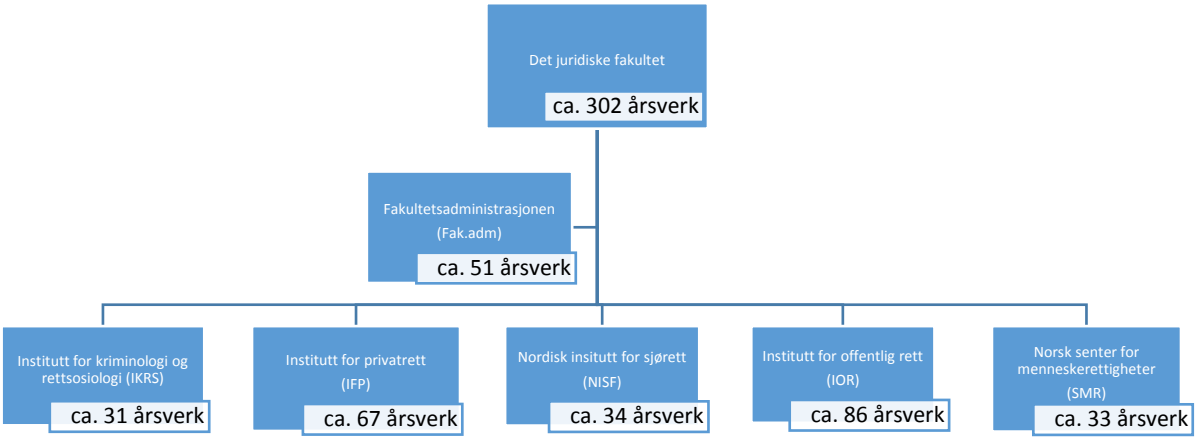

Fakultetsadministrasjonen ledes av fakultetsdirektør og assisterende direktør, og er delt inn i seks seksjoner som hver ledes av en seksjonssjef. Fakultetet har sentralisert funksjonene økonomi, personal, arkiv, administrasjon av ph.d.-prgrammet, eksamensadministrasjon og studieplanlegging for Masterstudiet i rettsvitenskap (MiR) til fakultetsadministrasjonen. Flere av disse funksjoner ligger ved andre fakulteter på instituttnivå, og gitt denne sentraliseringen har fakultetsdirektøren et noe utvidet ansvar ved Det juridiske fakultet. I samråd med dekanen skal fakultetsdirektøren påse at alle tilbys relevant administrativ bistand og at den samlede administrasjonen ved fakultetet utøves i samsvar med lover, forskrifter, reglement, avtaler og retningslinjer.

Hvert institutt har en administrasjon som skal støtte opp under instituttets virksomhet med oppgaver blant annet innenfor forskerstøtte og forskningsadministrasjon, webarbeid og arrangementsstøtte. I tillegg skal instituttadministrasjonene bistå fakultetets 16 forskergrupper, som hver er tilknyttet et vertsinstitutt, med praktiske og administrative gjøremål, så som prosjektadministrasjon og organisering av faglige aktiviteter. Administrasjonene på instituttene ledes av kontorsjef i samråd med instituttleder.

Av fakultetets 302 årsverk i 2017 var ca. 34 prosent knyttet stillingsgruppene *Administrative stillinger*[1] og *Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling*[2] mens ca. 66 prosent var innenfor stillingsgruppen *Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger* (UFF)[3]. Tabellen under viser årsverkene i 2017 fordelt på stillingsgruppene i fakultetsadministrasjonen og på instituttene.

[1] Inkluderer alle administrative stillinger samt dekan og instituttledere.
[2] Inkluderer IT- og biblioteksstillinger.
[3] Inkluderer alle faste vitenskapelige stillinger, herunder også lektorer, samt postdoktorer, stipendiater og vitenskapelige assistenter.

Tabell 1: Årsverk 2017

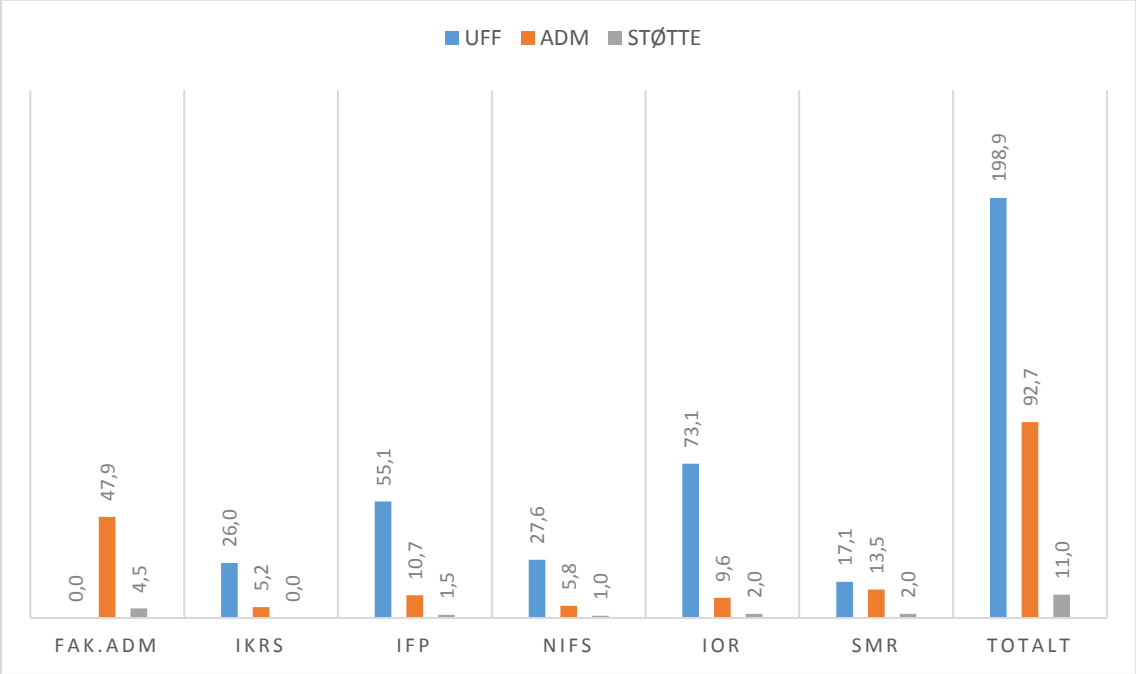

2.2 Forskning og formidling

Per i dag har hvert institutt har en forskningsleder, samt forskningsrådgiver og eventuelt forskningskonsulenter avhengig av instituttets størrelse. I tillegg har vi sentralt på fakultetet to forskingsrådgivere med administrativt ansvar for alle større forskningssøknader til ERC, EU, SFF og Toppforsk, samt økonomi og kommunikasjonsrådgiver med spesialitet innen forskningsformidling.

Fakultetet ser det som en særdeles viktig oppgave å styrke den eksterne søkekulturen ved fakultetet, og vi har lagt ned betydelige ressurser i forskningsadministrative ordninger og i forskergruppene. Fakultetet har dessuten tatt initiativ til å samarbeide med en rekke europeiske juridiske fakulteter om EU-søknader innen rammen av The Guild, og vi jobber strategisk opp mot Norges forskningsråd (NFR) for opprettelse av et tematisk forskningsprogram kalt Rettens transformasjoner (Rettstrans).

Til tross for nedgang i eksterne inntekter de senere årene, har vi også hatt suksesser. Fakultetet har inngått særlige avtaler med eksterne aktører, hovedsakelig departementer, men også næringer. De viktigste avtalene per dato er Klarspråk (fakultet), Arfa II (IfP), UD-avtalen (SMR) og Havbruk (NIFS). Fakultetet har også et senter for fremragende forskning finansiert av NFR, PluriCourts, som i 2017 gjennomførte en vellykket midtveisevaluering. Medarbeidere ved PluriCourts har skaffet ytterligere to NFR-prosjekter i løpet av 2018. For tiden har fakultetet dessuten et stort koordinatorprosjekt, SMART (IFP), og vi har jevnlig 1-3 søknader på de ulike ERC Grants.

Det er på det rene at instituttene og forskergruppene har høy aktivitet, noe som blant annet ses i antall arrangementer. Samtidig har fakultetet alltid ligget høyt med hensyn publikasjonspoeng sammenlignet med andre fakulteter ved UiO. Relevante tall for forsknings- og formidlingsaktiviteten er samlet i tabell 2 under.

Tabell 2: Tall og fakta om forskning og formidling

	Vitenskapelige årsverk 2017			Forsker-grupper	Arrangement 2016*	Prosjekt**	Publikasjons-poeng 2017
	Førstestillinger	*Postdoktorer*	*Stipendiater*				
IKRS	10,0	3,5	7,2	2	9	2	60,58
IFP	27,0	3,0	19,6	4	23	5	56,23
NIFS	10,0	0,5	7,5	2	9	10	50,06
IOR	32,5	9,0	20,8	6	16	9	112,06
SMR	9,0	0,0	5,2	2	16	1	27,59
Totalt	88,5	16,0	60,3	16	73	27	306,51

*Inkluderer kun arrangement med minimum 40 deltakere.
**Prosjekter med minimum kr. 500.000 i ekstern finansiering.

Siden hele fakultets organisasjon og struktur er bygget opp rundt instituttstrukturen, klarer vi ikke å serve eller utnytte på-tvers-strukturen som forskergruppene åpner for på en god nok måte. Forum for forskerledere er ment å skulle bøte noe på dette gjennom å fungere som bindeledd mellom dekanat, institutt og forskergrupper, men vi har likevel ikke helt fått landet hvordan vi fordeler ressurser på tvers av instituttstrukturen.

2.3 Studie og studieadministrasjon

Hoveddelen av fakultetets studieprogrammet, herunder MiR, administreres av fakultetsadministrasjonen. Det største unntaket er IKRS som selv administrerer bachelor- og mastergradene i kriminologi og rettssosiologi. Senter for rettsinformatikk (IFP) tilbyr en bachelorgrad i «Demokrati og rettigheter i informasjonssamfunnet» og mastergrad i forvaltningsinformatikk. I tillegg har fakultetet 4 engelskspråklige masterprogrammer knyttet til IOR, NIFS og SMR.

I 2017 var det til sammen på alle fakultetets studieprogrammer 4225 registrerte studenter fordelt på følgende måte:

Tabell 3: Registrerte student vår 2018

Program	Studenter
Rettsvitenskap	3610
Andre juridiske programmet	225
Kriminologi og rettssosiologi	320
Human Rights	70
Alle programmer	4225

Kilde: DBH registrerte studenter 2017.

Fakultetet har de siste årene igangsatt en rekke små og store reformer på studiesiden og er nå i gang med en større prosess for å se på ressursbruken i de ulike programmene og hvordan studietilbudet kan organiseres i årene som kommer. På et overordnet nivå for alle studieprogrammene var fakultetet først ut ved UiO med å ta i bruk digital eksamen, og vi holder nå på å innføre Canvas som nytt studieadministrativt system, noe som vil bedre muligheter til både toveiskommunikasjon med studentene i studiet og evaluering av undervisningen.

Mer spesifikt for MiR er grunnlaget for disse reformene en avtale mellom UiO og fakultetet av 2017 om å fortsette tiltakene for å styrke studiekvaliteten på MiR i sammenheng med redusert opptakstall per år fra 600 til 400 uten bortfall av studieplassinntekter. Det er helt avgjørende at fakultetet følger opp denne avtalen for å beholde disse ressursene. Samtidig har UiO krevd at fakultetet må organisere studieforløpet slik at gjennomstrømmingen på studieprogrammene øker. Sentrale tiltak her er reform av valgfagsystemet og omlegging av undervisningen på 3. studieår, avvikling av privatistemner, samt innføring av Lovadata Pro, gjennomgang av de papirbaserte hjelpemidlene og evaluering av eksamensgjennomføringen.

Administrasjonen av MiR er krevende på grunn av et stort antall eksterne lærere og sensorer. Oppfølging av disse med flere timesbaserte arbeidsavtaler, timelister og omberamming av undervisning medfører en betydelig belastning på studieadministrasjonen. Fakultetet er i ferd med å konvertere deler av det årlige budsjettet på ca. 30 millioner for eksterne lærere og sensorer til fast ansatte lektorer med 75 prosent undervisningsplikt. Vi mener effekten av dette vil være både mer forutsigbar og forskningsnær undervisning og mindre administrasjon. Dette må også ses i kombinasjon med at fakultetet har gjennomgått Regler for undervisningsplikt og undervisningsregnskap og forventer at dette vil ha en effekt på ressursutnyttelsen.

3. Fakultetets bygninger

Fakultetet har i flere år vært lokalisert i 7 bygg i Oslo sentrum, men vil de kommende to årene preges av flytteprosesser og ombygginger. I tillegg til ferdigstilling og innredning av DJ, skal de eksisterende byggene Domus Academica (DA), Domus Media (DM) og Domus Bibliotheca (DB) bygges om. Mange av fakultetet ansatte vil være del av en komplisert flytte- og innflyttingsprosess, som også innebærer at vi kvitter oss med byggene Domus Nova (DN), Cort Adelers gate og St. Olavsgate.

Forventede effekter av nybygget og innflytting/samling i eksisterende bygg inkluderer blant annet:

- Studiet og studenter – tilnærmet alle studentkontakt samles i DJ
- Informasjonssenteret, biblioteket og Juriteket samles i en felles førstelinjetjeneste
- Fakultetsadministrasjonen samles – samordning av tjenester
- Mulighet for samling/samlokalisering av institutter og fagmiljøer

Fakultetet har ført mange forhandlinger med UiO om ressurser til nybygg og ombygginger og i all hovedsak må vi være fornøyde med resultatet. Internhusleieordninger vil fra 2019/2020 imidlertid ha stor betydning for fakultetets økonomi noe som vil tvinge oss til å se nøye på arealbruk. En så hensiktsmessig organisering som mulig vil i så måte også være viktig.

4. Økonomiske rammebetingelser

Det juridiske fakultet har blitt gjenstand for omfattende kutt i perioden 2016 til i dag. Inkludert de vedtak som allerede er fattet vil fakultetet for perioden 2016-2020 til sammen ha måttet ta rammekutt på mer enn 50 millioner kroner. Det sier seg selv at dette er meget store summer. Det skyldes dels effekten av de årlige effektiviseringskuttene (ABE-reformen) vedtatt over statsbudsjettet. Dels skyldes det UiOs egen omfordeling og særskilte rammekutt, særlig som følge av gjennomføring av UiOs masterplan for eiendom. I tillegg har fakultetet fått nedgang i eksterne inntekter.

Fakultetet har møtt disse reduksjoner ved å bruke akkumulert overskudd fra bedre økonomiske tider før 2016, og også tatt grep for øke inntekter og redusere kostnader blant annet gjennom kutt i administrative stillinger. Tross en forverret økonomisk situasjon, har fakultetet likevel ikke veket tilbake for å tilsette faste vitenskapelige stillinger. Som tabell 1 viser, er fakultetet er klar over at driften nå går med underskudd, men tiltak er satt i verk som skal bringe dette i balanse i løpet av noe få år. Nettopp i vanskelig økonomiske tider er det viktig å treffe beslutninger som styrker organisasjonen og fokuserer på fakultetets sentrale oppgaver i studier og forskning.

Tabell 4: Akkumulert resultat 2018-2022

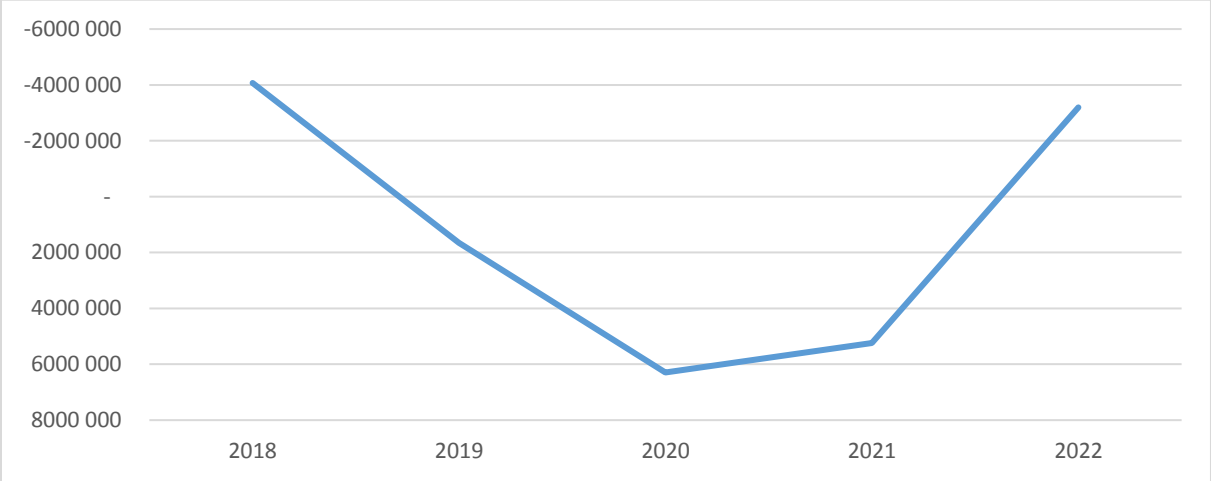

5. Samhandling mellom nivå og enheter

Universitetsstyret uttalte i møte 20.6.2017 i lys av effektiviseringskuttene en klar målsetting om mer effektiv ressursutnyttelse. UiO har konstatert at Det juridiske fakultet har en noe høy andel administrative ansatte og bedt fakultetet se nærmere på dette. Som tabellen under viser, har vi omtrent samme andel administrative som Det utdanningsvitenskapelige fakultet (UV), men en høyere andel enn HumSam-fakultetene Det samfunnsvitenskapelige (SV) og Det humanistiske (HF).

Tabell 5: Prosentandel administrative årsverk 2013-2017

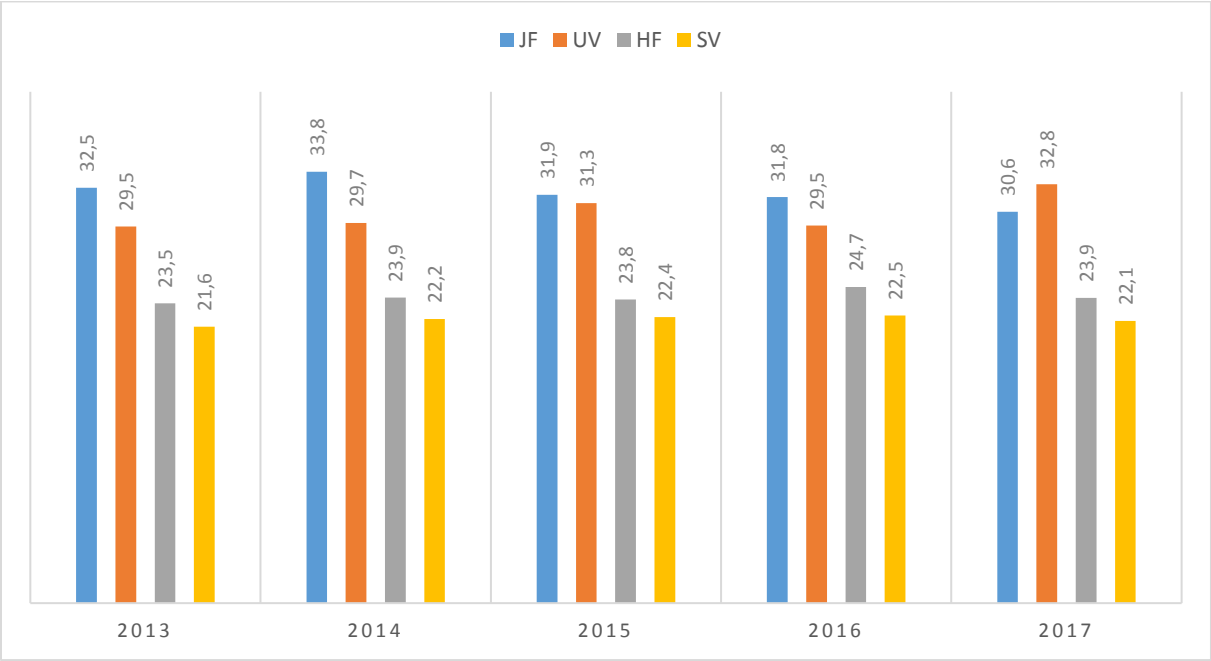

Spørsmålet om antall og andel administrative årsverk er sammensatt og ikke helt enkelt å vurdere, blant annet i lys av at vi har en budsjettpost på 30 millioner for og omfattende administrasjon av eksterne lærer og sensorer. Dagens organisering der alle instituttene har hver sin administrasjon som løser samme type oppgaver og funksjoner uavhengig av hverandre og fakultetsadministrasjonen, må videre ses i sammenheng med at enhetene hittil hovedsakelig har vært fysisk atskilte. Med flyttingen i 2020 vil etter dagens plan IFP og NIFS ha DM og deler DA, SMR, IKRS, deler av IOR og fakultetsadministrasjonen vil være i DJ og IOR i DM. Gitt størrelsene på fakultetets institutter og etter hvert mer samlokalisering, må vi stille spørsmålet om opprettholdelse av alle funksjoner på alle

enheter er hensiktsmessig. Dekanen ba allerede 3. mai alle fakultetets ledere om det settes i gang prosesser for å styrke fellesfunksjoner i det fremtidige DJ og DM/DA.

6. Erfaringer fra andre juridiske fakulteter

For å få mer innsikt i andre former for organisering enn den vi selv har, inviterte vi dekanene fra de juridiske fakultetene ved Helsingfors og Københavns universitet til instituttledermøtet 12. september. De to fakultetene har valgt å løse både selve omorganiseringsprosessen og den nye organisering ganske forskjellig, men noen fellestrekk går likevel igjen: De til dels omfattende organisasjonsendringene ble i begge tilfeller startet etter pålegg fra universitetsledelsene, begge fakulteter har gått bort fra en organisering i institutter, og begge to har flyttet til nye lokaler som er mer tilrettelagt for den nye organiseringen.

I tillegg har vi sett hen til organiseringen av Det juridiske fakultet ved Universitetet i Bergen som flere kjenner godt.

6.1 Det juridiske fakultet i Helsingfors

Instituttnivået er fjernet ved alle fakulteter etter pålegg fra øverste ledelse ved universitetet. Juridisk fakultet er flyttet til en egen campus i sentrum, men den store omorganiseringen har vært krevende og deler av endringene anbefales ikke. Spesielt det at all administrasjon er fjernet fra fakultetet til en sentral enhet krever mye ekstra administrasjonsoppgaver av de vitenskapelige, og det har stor avstand mellom på den ene siden studenter og vitenskapelig ansatte og på den andre siden de administrative som nå er organisert i service-enheter sentralt på universitetet.

For å bøte på mangelen på lokal administrasjon brukes forholdsvis mye midler til innleie av midlertidig ansatte på korttidskontrakter (vitenskapelige assistenter) som kan gjøre administrative oppgaver.

All aktivitet på universitetet skjer i programmer. Fakultetene har kunnet søke om opprettelse av disse til universitetet sentralt for på den måten å få finansiering til å bygge opp sine undervisningsprogrammer. Juridisk fakultet har per i dag et kandidatprogram med egen leder, et masterprogram og ett internasjonalt program.

Alle doktorander får sin undervisning i et felles program for alle HumSam-fagene.

Dekanen er forholdsvis positiv til endringene som er gjort, men ser at det ble gjort for mange endringer på en gang.

En fordel med at instituttene er borte er at det det ligger bedre til rette for tverrfaglig aktivitet. Dekanen ga uttrykk for at et fakultet uten institutter kan bidra til å skape en mer enhetlig juristidentitet.

6.2 Det juridiske fakultet i København

Alle institutter ble nedlagt i 2008. Store deler av administrasjonen ble flyttet til nivå 1, men studie- og eksamensadministrasjon samt forskningsstøtte er igjen lokalt på fakultetet, noe som dekanen mener fungerer svært godt. Fakultetets organisasjonskart følger som vedlegg 1.

Som en erstatning for instituttstrukturen ble det opprettet forskningssentre som fagmiljøene måtte søke om å få opprette for fem år. De vitenskapelige må søke om å være tilknyttet et av disse sentrene ut fra faglige interesser. De som er tilknyttet et forskningssenter, er samlokalisert med dette. Etter fem år må senteret søke om å få fortsette i 5 nye år, og de må da legge fram en forskningsplan med plan for prosjektsøknader, vitenskapelig produksjon og annen vitenskapelig

aktivitet før de eventuelt kan godkjennes for videre aktivitet. Det forventes blant annet at alle i gruppen i snitt produserer 4 artikler pr år. Når det gjelder undervisning må alle gruppene legge fram en plan for hvordan de skal yte sin del til undervisningsporteføljen.

Forskningssentrene skal ha en tydelig faglig profil og helst være tverrfaglige. Noen av forskergruppene fungerer svært godt, andre grupper fungerer mer som et uforpliktende faglig fellesskap. Forskningssentrene har ikke egen administrasjon, men får støtte fra fakultetsnivået ved behov. Det er for tiden 10 forskningssentre ved fakultetet.

Samtidig med endringene i organisasjonen, gjennomførte Det juridiske fakultet i København en studiereform, der de blant annet (i stor grad) gikk bort fra store forelesninger. I en rapport fra 2015 fikk fakultetet grunnleggende kritikk av utdanningen, særlig med hensyn til forskningsforankring og mange eksterne lærere. Fakultetets ansatte har etter det tatt mer ansvar, og det er nå en helt annen holdning til utdannelsen i dag.

Dekanen i København ga uttrykk for at det har fungert godt å oppløse den gamle instituttstrukturen og erstatte dette med de midlertidige forskningssentrene. Miljøene har blitt mer dynamiske og det skapes en tverrfaglighet i tilnærmingen til fagene som en ikke fikk før. Dekanen er også fornøyd med omstruktureringen av de administrative tjenestene og fremhever vektleggingen av forskningsadministrativ støtte og profesjonell søknadskompetanse.

6.3 Det juridiske fakultet i Bergen

Det juridiske fakultet i Bergen er noe mindre enn i Oslo. Ifølge DHB-tall fra 2017 har fakultetet i Bergen 93,2 årsverk i UFF-stillinger[4] og 35,5 årsverk i administrative stillinger, og fakultetet har ca. 2000 studenter. Alle ansatte og studenter er samlet under ett tak i en modernisert skolebygning fra 1891 og to nye bygg, JUS 1 fra 1995 og JUS 2 fra 2009.

Som kjent har Det juridiske fakultet i Bergen ikke lenger institutter, men fakultetet har derimot 14 tematiske forskergrupper. Ledelsen av fakultetet er delt i en faglig og en administrativ linje. Dekanen er fakultetets øverste leder og leder også fakultetsstyret, mens fakultetsdirektøren leder det administrative personalet og er sekretær for fakultetsstyret. Ledelsesstrukturer er gjengitt i organisasjonskartet under.

[4] 50,5 årsverk i forsknings- og undervisningsstillinger, 30,3 årsverk i rekrutteringsstillinger, 1 årsverk professor II og 11,4 årsverk til vitenskapelige assistenter.

Tabell 6: Organisasjonskart for Det juridiske fakultet, UiB

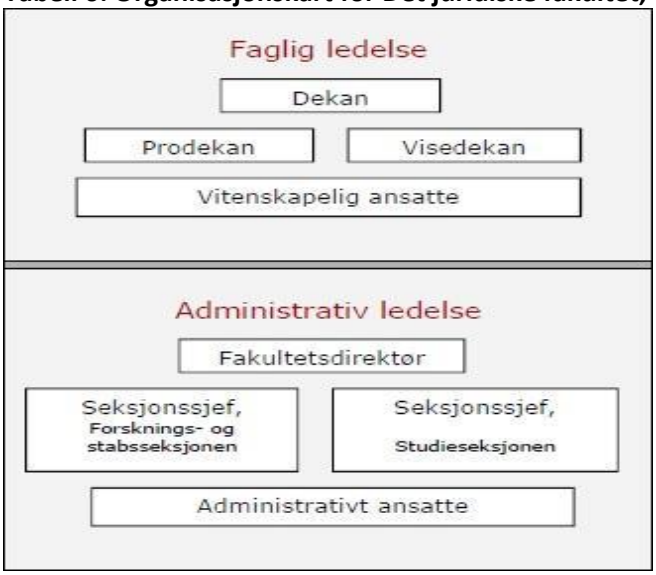

Administrasjonen er delt i to seksjoner. Studieseksjonen som har ansvar for studiesaker, herunder det administrative ansvaret for informasjon om, planlegging, gjennomføring og evaluering av utdanning og vurdering av studentene. Forsknings- og stabsseksjonen har ansvar for forskning, økonomi og HR, inkludert forskningsadministrasjon og det administrative ansvaret for fakultetets drift.

7. Pågående prosesser ved UiO

7.1 Endrede rammebetingelser

Det juridiske fakultet har fått et rammekutt de siste årene som nå har nådd en størrelse som krever stor omstillingsevne av hele organisasjonen. Fakultetet må gjennom store og krevende omstillingsprosesser som vil kreve stor innsats fra alle deler av organisasjonen.

7.2 Prosjekt gjennomgang administrative tjenester

For å sikre effektiv utnyttelse av de administrative ressursene og sikre gode administrative tjenester med høy kvalitet på hele fakultetet, har vi satt i gang et prosjekt som skal kartlegge og analysere dagens rutiner og foreslå nye forbedrede rutiner ved behov, sett i lys av nye oppgaver, nye digitale verktøy og endret infrastruktur. Prosjektet skal sikre målrettet ressursstyring og ressursutnyttelse, slik at alle enheter skal ha en hensiktsmessig bemanning ut fra sine behov og de ytre rammer som blir gitt. Hittil har vi gjennomgått og foreslått tiltak blant annet innenfor områdene arrangementsstøtte, vitenskapelige tilsettinger, stipendiatoppfølging, studieadministrasjon og eksamensavviklingen.

7.3 Digitalisering og omstillingsprosesser

Vi står mitt i store digitaliserings- og omstillingsprosesser både sentralt på UiO og lokalt på Juridisk fakultet som vil få innvirkning på organisering av arbeidsoppgaver videre. BOTT-samarbeidet og Program for administrativ forbedring og digitalisering vil få ringvirkninger som også vil ha innvirkning på de administrative arbeidsoppgavene ved vårt fakultet og vil føre til utvikling av fellestjenester og effektivisering på tvers av enheter og nivåer, med en annen arbeids- og oppgavefordeling mellom nivå 1, 2 og 3 i organisasjonen.

7.4 Lederskifte på nivå 1

På nivå 1 har vi nylig fått nytt rektorat og i disse dager er universitetsdirektørstillingen utlyst. Begge disse lederskiftene vil få stor betydning for resten av organisasjonen og vi kan anta at ny ledelse vil ønske å gjøre noen større endringer eller grep som vil påvirke struktur og arbeidsfordeling nedover i organisasjonen.

7.5 Flytting til nye lokaler

Vi er godt i gang med å planlegge en stor flytteprosess. I dette arbeidet ser vi også på mulige gevinster ved å samle fakultetet og undervisningsaktivitetene i fire nære bygg, herunder fellestjenester både per bygg og på tvers av nivåer. En felles førstelinje for fakultet, bibliotek og institutter vil gi store muligheter for utvikling og effektivisering av tjenestene gjennom samarbeid og bruk av digitale verktøy, robotisering/RPA.

8. Arbeidet videre

8.1 Til diskusjon i styremøtet 22. oktober

På grunnlag av fakultetsstyrets bestilling og i lys av fakultetets ressurssituasjon, faglige utviklingstrekk og øvrige endringer som fakultet og universitet står overfor, anbefaler fakultetsledelsen at fakultetsstyret diskuterer hvordan fakultetet skal ta arbeidet videre. Det er altså spørsmål om sakens videre behandling styrets bes diskutere, og fakultetsledelsen anbefaler at det ikke treffes noen form for realitetsavgjørelse nå.

8.2 Mulige alternativer

Fakultetsledelsen ser flere alternativer for fremtidig organisering, og peker her på tre muligheter:

1. Instituttene oppløses og erstattes med forskningssentre etter modell til Det juridiske fakultet i København
2. Fakultetet organiseres i tre større institutter, et institutt i hvert bygg etter 2020. Fakultetet må da starte en prosess for hvilke fagmiljøer som skal samlokaliseres. En løsning er at det opprettes et nytt institutt for internasjonale rettsstudier på grunnlag av miljøer fra SMR, IOR og NIFS i DJ. Denne ideen har oppe tidligere i tilknytning til flyttevedtakene frem til DJ
3. Dagens instituttstruktur består. Men dette forutsetter omfattende administrativ forenkling, gjennom effekter av flytting og samlokalisering, samt prosesser for administrativ forenkling og fellestjenester på både UiO- og fakultetsnivå. Et av målene her kan være én administrasjon i hvert bygg. Ambisjonen om administrativ forenklingen er et grunnleggende premiss og en forutsetning for det videre arbeidet uavhengig av organisasjonsstruktur.

Fakultetsledelsen anser alle tre mulighetene som realistiske gitt de erfaringer som finnes rundt om i Norden. Alternativene er ikke ment å være uttømmende, men som skisser til mulige veier videre.

8.3 Forankring og involvering

Fakultetsledelsen understreker at saken fortsatt er på et helt første stadium. Uansett hva styret bestemmer seg for er det avgjørende å lage en prosess som sikrer god forankring og bred involvering, og som dermed danner grunnlaget for reell demokratisk behandling på fakultetet. Ethvert skritt i prosessen må forankres i organisasjonen. For alle alternativene gjelder medbestemmelsesordningene som er beskrevet i hovedavtalen med tilpasningsavtale og omstillingsavtalen.

9. Vedlegg

1. Organisasjonskart for Det juridiske fakultetet ved Københavns universitet

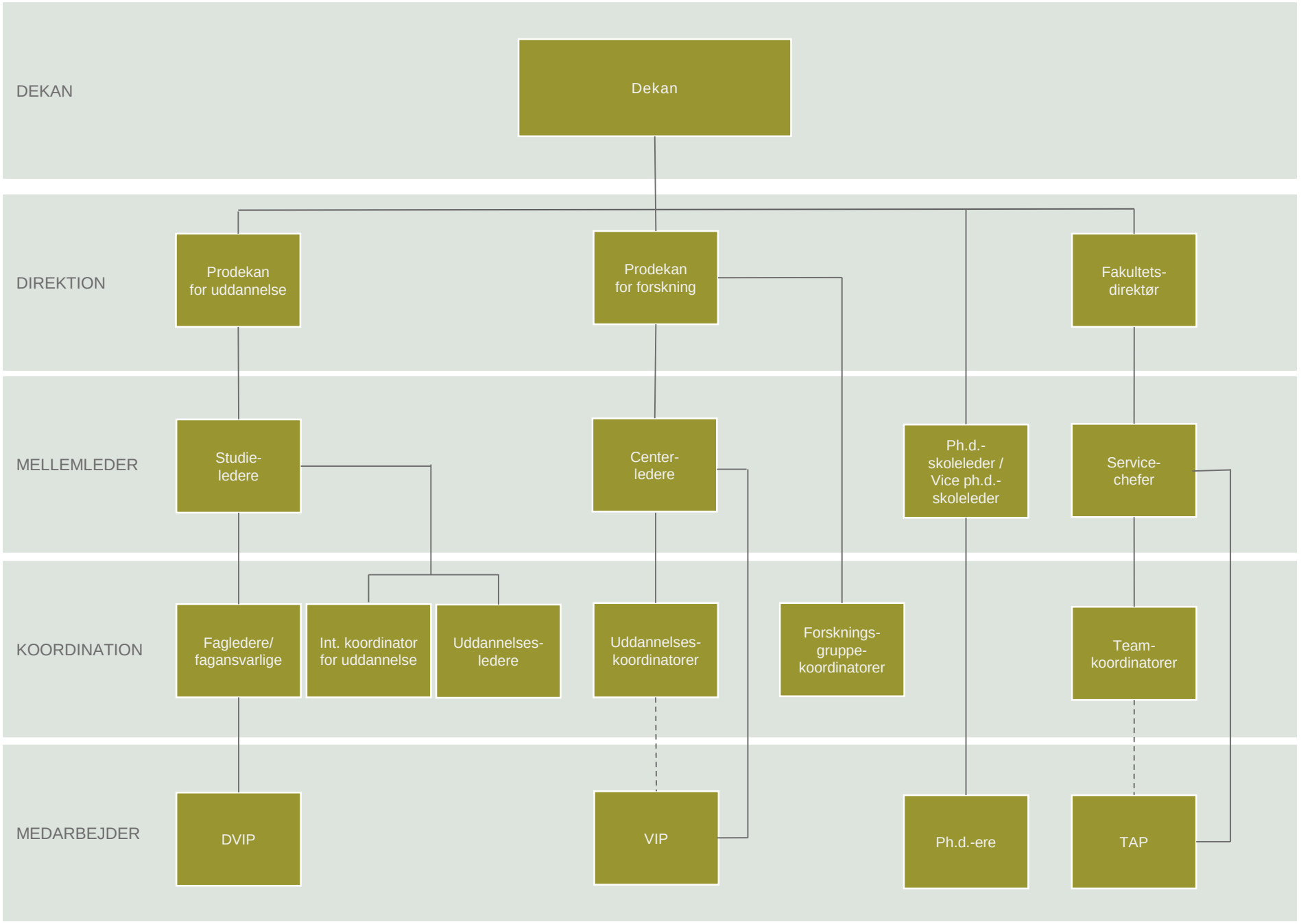
DEKAN
Dekan
DIREKTION
Prodekan for uddannelse
Prodekan for forskning
Fakultets-direktør
MELLEMLEDER
Studie-ledere
Center-ledere
Ph.d.-skoleleder / Vice ph.d.-skoleleder
Service-chefer
KOORDINATION
Fagledere/ fagansvarlige
Int. koordinator for uddannelse
Uddannelses-ledere
Uddannelses-koordinatorer
Forsknings-gruppe-koordinatorer
Team-koordinatorer
MEDARBEJDER
DVIP
VIP
Ph.d.-ere
TAP

Instituttledermøtet 26. september 2018

Referat fra diskusjon om organisasjonsstruktur

Instituttlederne diskuterte i møtet 26. september 2018 notatet «Organisasjonsstruktur ved Det juridiske fakultet». Instituttlederne var enige i at organiseringen av fakultetet må gjennomgås, gitt omstillingene og endringene både fakultetet og UiO vil bli stilt overfor. Det var også enighet om at de tre alternativene for arbeidet videre som ble skissert i notatet, skal legges frem for fakultetsstyret til diskusjon. Samtidig ønsket instituttlederne at det i alternativ 3 skulle tydeliggjøres at administrativ forenkling også vil være en resultat av flytting og allerede igangsatte prosesser. Instituttlederne mente også alternativ 2 med tre store institutter fremsto som det mest uklare, og det som i minst grad realiserer potensialet for en mer effektiv og strømlinjeformet organisering. Med hensyn til tidsaspektet ga ikke instituttlederne noe entydig råd, men det ble nevnt at det kunne være hensiktsmessig å utsette organisasjonsgjennomgangen til vi ser effektene av flyttingen og forskergruppene har blitt evaluert.

Innspill til referatet i etter møtet

-----Original Message-----

From: Gentian Zyberi

Sent: Friday, September 28, 2018 9:31 AM

To: Inger Johanne Sand <i.j.sand@jus.uio.no>; Eirik Haakstad <eirik.haakstad@jus.uio.no>; instituttledere@jus.uio.no

Cc: 'kontorsjefer@jus.uio.no' <kontorsjefer@jus.uio.no>; Dag Michalsen <dag.michalsen@jus.uio.no>; Benedicte Rustad <benedicte.rustad@jus.uio.no>; Oddrun Rangsæter <oddrun.rangsater@jus.uio.no>

Subject: RE: Organisasjonsstruktur - justert notat og referat fra instituttledermøtet

Agreed with the points made by Inger Johanne. A similar sentiment was shared amongst us in the last meeting when it comes to the three possible solutions concerning the potential future structure of the Faculty and part of it is reflected already in the document Eirik circulated.

Best wishes,

Gentian

-----Original Message-----

From: Dag Michalsen

Sent: Thursday, September 27, 2018 10:50 PM

To: Inger Johanne Sand <i.j.sand@jus.uio.no>

Cc: Eirik Haakstad <eirik.haakstad@jus.uio.no>; instituttledere@jus.uio.no; kontorsjefer@jus.uio.no; Benedicte Rustad <benedicte.rustad@jus.uio.no>; Oddrun Rangsæter <oddrun.rangsater@jus.uio.no>

Subject: Re: Organisasjonsstruktur - justert notat og referat fra instituttledermøtet

Takk for dette Inger-Johanne. Jeg har stor forståelse for dine innvendinger. La meg først si at det er fakultetsstyret som har bedt om en første skisse til hvordan fakultetet bør diskutere sin organisasjon. Dette har i realiteten ikke skjedd tidligere. Styret har pekt på at det er både faglige og resurssargumenter som må gjelde. Saken er på et helt første stadium. Vi vet ikke om styret vil gå videre i det hele tatt. Fakultetsledelsen tok den beslutning ikke å igangsette en større prosess ved fakultetet om spørsmålet ganske enkelt fordi vi ikke ville ha tilstrekkelig forankring for noe slikt hvis styret ikke var interessert. Jeg kan nå i ettertid se at de tre alternativene som avslutter dokumentet kan synes å fremstå som mer uttømmende for situasjonen enn den er. Samtidig må vi antyde noe om mulige veier for styret som så igjen må komme tilbake til fakultetet for reell demokratisk behandling. Selv har jeg ikke noen mening i spørsmålet utover at ethvert skritt her må forankres i organisasjonen. En start er klart nok at Inger-Johannes mail følger saken til styret.

Dag

-----Original Message-----

From: Inger Johanne Sand <i.j.sand@jus.uio.no>

Sent: Thursday, September 27, 2018 6:02 PM

To: Eirik Haakstad <eirik.haakstad@jus.uio.no>; instituttledere@jus.uio.no

Cc: 'kontorsjefer@jus.uio.no' <kontorsjefer@jus.uio.no>; Dag Michalsen <dag.michalsen@jus.uio.no>; Benedicte Rustad <benedicte.rustad@jus.uio.no>; Oddrun Rangsæter <oddrun.rangsater@jus.uio.no>

Subject: RE: [instituttledere] Organisasjonsstruktur - justert notat og referat fra instituttledermøtet

Til fakultetsledelsen og i-lederne

På i-ledermøtet 26.september forelå det flere omfattende saker til diskusjon. Etter mitt syn fikk vi alt for lite tid til særlig den siste av disse sakene, gjennomgangen av fakultetets organisasjonsstruktur. Jeg opplever det som utilfredsstillende dels at de tre alternative veiene videre var så kort skisserte, og at i-lederne hadde så lite tid til diskusjon og forberedelse tatt i betraktning av at saken nå skal opp i styret. Dette er en sak som angår de ansatte sterkt. Det bør vurderes om det er mulig med et nytt møte for styremøtet.

Til referatet som ble sendt ut vil jeg be om følgende tillegg:

En gjennomgang av fakultetets organisasjonsstruktur er en omfattende og vanskelig sak. Det er åpenbart behov for å diskutere dette med jevne mellomrom, men da er det behov for en bedre utredning av hva problemet i dag er, hva man ønsker å oppnå, og hvilke alternativer som er mulige

og realistiske. Det er behov for å få fram de faglige argumentene på en bedre måte og ikke bare behovet for effektivisering.

IOR mener at det er et stort forbedringspotensiale både faglig og økonomisk også med den nåværende instituttstrukturen som ramme. IOR er enig i at det er behov for forenklinger av den administrative strukturen, men det kan skje på flere måter. Det vil være fornuftig med økt samarbeid innenfor hvert bygg, inkludert i det nye DJ. Det nye bygget vil i seg selv gi mange forbedringer og forenklinger med de fleste undervisningsrom samlet i ett bygg. Bedre nettsystemer som CANVAS og andre bør kunne gjøre undervisningsplanleggingen enklere. Samspillet mellom instituttene og de tverrfaglige forskergruppene har bidratt til å bryte ned viktige deler av skillelinjene mellom instituttene, men her er det også mer å hente.

Faglig sett mener IOR at den nåværende strukturen for IORs del har mange gode sider. Et stort institutt for offentlig rett gir en robust struktur med betydelig fleksibilitet for samarbeid, læring og forskning på tvers av fagene. Mye fagutvikling skjer nå på tvers av fagene. Samtidig har forskergruppene bidratt til mye samarbeid på tvers av instituttene. IOR er skeptisk til å lage instituttbaserte skillelinjer mellom nasjonal og internasjonal rett. I dag er det omfattende sammenhenger mellom de to. Samtidig erkjenner IOR at det er svake sider ved den nåværende instituttstrukturen, og at IOR kan oppleves som for stort. Det er fremdeles for vanskelig å få til faglig utvikling på tvers av instituttenes nåværende grenser, men her må det uansett til et økt fokus på og en bevissthet om faglig utvikling for å respondere på viktige sider ved samfunnsutviklingen. Det kan være behov for en gjennomgang, men da bør dels de faglige argumentene for en ny struktur bli tydeligere, og de alternativene som utredes bør bli tydeligere enn det som fremgår av det foreliggende dokument om organisasjonsstrukturen. Den svært korte skisseringen av alternativene er utilfredsstillende som grunnlag for en videre diskusjon.

Med vennlig hilsen

Inger-Johanne

-----Original Message-----

From: Eirik Haakstad [mailto:eirik.haakstad@jus.uio.no]

Sent: Thursday, September 27, 2018 8:34 AM

To: instituttledere@jus.uio.no

Cc: 'kontorsjefer@jus.uio.no' <kontorsjefer@jus.uio.no>; Dag Michalsen <dag.michalsen@jus.uio.no>; Benedicte Rustad <benedicte.rustad@jus.uio.no>; Oddrun Rangsæter <oddrun.rangsater@jus.uio.no>

Subject: [instituttledere] Organisasjonsstruktur - justert notat og referat fra instituttledermøtet

Til instituttlederne,

Vedlagt følger:

1) Notatet om organisasjonsstruktur justert etter deres innspill i går. Justeringene er på side 8 og 10.

2) Kort referat fra diskusjonen som skal følge saken videre til fakultetsstyret.

Planen er at begge dokumentene skal sendes til universitetsledelsen på mandag i forkant av strategisk samtale neste uke.

Kan dere gi meg en tilbakemeldingen på referatet og endringene i notatet innen kl. 1200 i morgen, fredag 28. september?

Hilsen Eirik

Eirik Haakstad

Seksjonssjef, Administrasjonsseksjonen

Det juridiske fakultet

Universitetet i Oslo

Tlf. +47 22 85 93 31

Mob. +47 957 01 101

http://www.jus.uio.no <http://www.jus.uio.no/>

Til **Fakultetsstyret**
Fra **Administrasjonsseksjonen**

Sakstype og evt. møtesaksnr:	**Orienteringssak, O-SAK 1**
Møtedato:	**22. oktober 2018**
Notatdato:	**4. oktober 2018**
Arkivsaksnummer:	
Saksbehandler:	**Eirik Haakstad**

Eksternt finansierte forskningsprosjekter ved Juridisk fakultet 2018

Fakultetsstyret fikk i 2017 en oversikt over eksternfinansierte forskningsprosjekter ved fakultetet. På møtet 11. juni 2018 ble det etterlyst en oppdatert oversikt. Oversikt over eksternfinansierte forskningsprosjekter, oppdatert i september 2018, legges her frem for styret til orientering.

Vedlegg

- Oversikt over eksternt finansierte forskningsprosjekter ved Juridisk fakultet 2018

Eksternt finansierte forskningsprosjekter ved Juridisk fakultet 2018

10. september 2018

IKRS:

Radikalisering og motstand

Prosjektet utforsker landskapet mellom hverdagsreligion og ekstremisme

Prosjektperiode: 2017 – 2020

Budsjett: 10,2 mill
Finansiering: NFR (SAMKUL-programmet)
Prosjektleder: Sveinung Sandberg, professor
Samarbeid: Prosjektet samarbeider med forskere fra University of Cambridge (Storbritannia), University of Tennessee (USA), University of Alberta (USA), University of Tampere (Finland), Forsvarets forskningsinstitutt og Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.
Om prosjektet:
Dette prosjektet utforsker landskapet mellom hverdagsreligion og ekstremisme. En ønsker å sette lys på en majoritet av unge muslimer i en offentlig debatt om islam og hvor mye fokus som er rettet mot ekstremisme. Prosjektet undersøker hva islam betyr for unge muslimer, samt deres motstand mot ekstremisme i islams navn. Samtidig ser en på de sosiale og kulturelle kontekstene til ekstremisme.

Unge moderate muslimer intervjues, og fortellinger fra gatekultur og «online» analysers. Forskningsprosjektet er delt i tre delprosjekter:

1. Motstand mot ekstremisme: Her undersøkes holdninger til islam og motstanden mot ekstremisme blant unge muslimer
2. Gatekultur og jihadisme: ser på forholdet mellom jihadistisk undergrunnskultur og gatekultur
3. Radikalisering på nett: her identifiseres jihadistiske organisasjoners bruk av internett og sosiale medier

Ny kunnskap om radikaliseringsprosesser på internett og i gatemiljø vil styrke innsatsen for å forhindre terrorisme. Det er spesielt viktig å identifisere hvordan radikalisering motarbeides i muslimske miljøer. Systematisk innsamling av fortellinger og strategier som virker mot ekstremisme kan gjøre forebygging mer effektivt, nyansere fordommer og bidra til et mer informert offentlig ordskifte.

Muslimske Stemmer

Prosjektet utforsker hvordan det er å være ung, norsk og muslim.

Prosjektperiode: 2018
Budsjett: 0,5 mill

Finansiering: NFR (SAMKUL-programmet)
Prosjektleder: Sveinung Sandberg, professor

Om prosjektet:
Muslimske Stemmer (MuslimVoices) er et filmprosjet der det er intervjuet unge muslimer mellom 18 og 30 år. De forteller sine tanker om tro, identitet, diskriminering, religiøs ekstremisme, og forklarer kjente islamske begreper som jihad og sharia. Disse er lansert på

- Facebook
- Instagram
- Twitter

Prosjektet har også resultert i en bok «Unge Muslimske Stemmer» utgitt på Universitetsforlaget september 2018.

MIGMA -Transnasjonalisme ovanfrå og nedanfrå

Migrasjonshandtering og korleis migrantar handterar liva sine
Prosjektperiode: 2014 – 2020
Budsjett: 10 mill
Finansiering: NFR (VAM-programmet)
Prosjektleder: May-Len Skilbrei, professor
Samarbeid: Peace Research Institute Oslo (PRIO), Danish Institute for International Studies (DIIS) og Juridisk fakultet ved Universitetet i Bergen.
Om prosjektet:
Transnasjonalisme ovanfrå og nedanfrå - Migrasjonshandtering og korleis migrantar handterar liva sine (MIGMA) undersøker Noregs forsøk på å returnera migrantar frå Nigeria, og korleis forsøket på å ekskludere og fjerne personar er ein del av prosjektet med å byggje opp styringsmakt.
MIGMA vil gi ei teoretisk fundert, empirisk undersøking av kva for nokre juridiske verktøy som er sentrale i å oppretthalde den noverande migrasjonshandteringa, og undersøke kva for ein effekt desse har. Prosjektet har tre delprosjekt:

- The Legality of Return: Comparative perspectives
- The Bureaucracy of Return: Opening up 'the host state'
- How migrants manage: (Self-) Representations of migrants

IOR

PluriCourts (SFF)

Ekstern finansiering: NFR
Prosjektperiode: 01.04.2013 – 31.03.2023 (fase 1:2013-2018, fase 2: 2018 - 2022)
Budsjett: Kr 175 millioner (Selve SFF-bevilgningen)
Prosjektleder/senterleder: Andreas Føllesdal, professor

Om prosjektet/senteret:
PluriCourts studies the legitimacy of international courts and tribunals (ICs) from legal, political science and philosophical perspectives. The number of ICs grows, as does concern about their legitimacy. Research at PluriCourts concerns the origins of ICs, how they function, and their effects. PluriCourts draws on these findings to assess the ICs by principles of legitimacy, and develops plausible, sustainable models for each IC and for their interaction. To address these questions, PluriCourts focuses on five sectors of international law: Human Rights, Trade, Criminal Law, Investment, and Environment - where the latter lacks a judiciary.

Prosjekter ved PluriCourts:

State Consent to International Jurisdiction: Conferral, Modification and Termination

Ekstern finansiering: NFR
Prosjektperiode: 01.01.2018 – 31.12.2021
Budsjett: Kr. 10 621 000 (7 857 000 fra NFR, egenandel 2 764 000)
Prosjektleder: Freya Baetens, professor

Om prosjektet:
The fundamental dichotomy underlying this project is that States wish to maintain the possibility of retreat from the international dispute settlement process while restricting the scope of unpredictable behaviour of other States by enforcing international law through the establishment of international courts. The primary objective is to explore this dichotomy through providing an up-to-date detailed analysis of the international law regulating States' ability to confer, modify or terminate consent to jurisdiction of such courts and tribunals.

Secondary objectives include:
- constructing a database of documents through which States have conferred, modified or withdrawn consent to jurisdiction;
- empirically analysing these documents to examine how international law enables States to tailor their consent;
- identifying systematic policy patterns in States' conferral, modification or termination of consent; assessing how international law accommodates or restricts these patterns.

Responses to the legitimacy crisis of international investment law (LegInvest)

Ekstern finansiering: NFR
Prosjektperiode: 01.07.2018 – 30.06.2022
Budsjett: Kr. 10 918 000 (9 733 000 fra NFR, egenandel 1 185 000)
Prosjektleder: Ole Kristian Fauchald, professor

Om prosjektet:
Investment Treaty Arbitration (ITA) is one of the fastest-growing and most controversial forms of dispute settlement in international law. A great majority of countries have signed International Investment Agreements (IIAs) that provide rights to foreign investors and most of these agreements allow investors to bypass domestic courts by bringing cases concerning infringement of their rights to

international arbitral tribunals. ITA has now become the most frequently used means of dispute resolution at the global level, bypassing well-established institutions such as the International Court of Justice and the World Trade Organization (WTO) Dispute Settlement Mechanism in terms of number of cases.

This project seeks to explain the variation in responses of countries and ITA tribunals to the legitimacy crisis. In particular it will focus in on the dynamics between countries' responses and the practice of ITA tribunals. Our findings in this regard will assist countries and tribunals in taking measures to improve the institutions and tribunals in international investment law with the goal of advancing their legitimacy.

Prosjekter ved IOR, instituttet:

The case for Regulation of Synthetic Biology and the Need for a New Category of Risk - SynBio

Ekstern finansiering: NFR
Prosjektperiode: 01.11.2018 - 31.10.2021
Budsjett: Kr 4 069 762 (3 148 833 fra NFR, egenandel 920 929)
Prosjektleder: Nertila Kuraj

Om prosjektet:
Prosjektet er et Fripro mobility grant for Nertila Kuraj, og omfatter to år ved UC Berkeley og ett år ved UiO.

The primary objective is to investigate how synthetic biology (synbio) is regulated by existing international, EU and selected national law, and how these laws need revision in order to ensure effective regulation for the benefit of everyone. Synbio is a convergent technology, enabling the engineering of new biological systems that do not exist in nature or the redesign of existing systems from scratch. Given the risks of synbio for ecosystems and humans, the focus will be on biodiversity protection laws. The project employs an interdisciplinary comparative analysis based on the EU and the US environmental regulatory regimes applicable to synbio and their interrelations with international treaty law. The secondary objective is that of advocating for the conceptualisation of a new category of risk that is to inform the pertinent legal and institutional frameworks needed to regulate synbio.

Klarspråk i juridisk forsking og undervisning

Ekstern finansiering: Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Prosjektperiode: 01.10.2016 – 30.09.2026
Budsjett: Kr. 30 millioner + egeninnsats Juridisk fakultet
Prosjektleder: Jon Christian Fløysvik Nordrum, førsteamanuensis

Om prosjektet:
Prosjektet "Klarspråk i juridisk forskning og undervisning" skal bidra til at lover og andre juridiske tekster blir lettere forståelig for folk flest. Et av formålene med prosjektet er å innføre klart juridisk språk som en del av undervisningen, forskningen og formidlingen ved fakultetet. En effekt av arbeidet skal bli at uteksaminerte studenter fra JUS har utviklet ferdigheter i å skrive klare og forståelige juridiske tekster. Kompetanse om utforming av klart regelverk (lover og forskrifter) er særlig sentralt.

Kjønnsidentitet og seksuell orientering i internasjonal og nasjonal rett

Ekstern finansiering: NFR
Prosjektperiode: 01.01.2013 – 31.12.2018 (prosjektet har blitt forlenget ett år)
Budsjett: Kr. 5 235 000 (NFR 4 543 000 + UiO 656 000 + Lovsamlingsfondet 36 000)
Prosjektleder: Anne Hellum, professor

Om prosjektet:
Prosjektet tar utgangspunkt i situasjonen til mennesker som ikke passer inn i den tradisjonelle tokjønnsmodellen. Fokuset settes på retten til rettslig identitet, retten til helse og retten til verdighet, integritet og selvbestemmelse. Formålet med prosjektet er å gi en beskrivelse og vurdering av norske lovregler og forvaltningspraksis i lys av nye kjønnsidentiteter slik de manifesterer seg i samfunnslivet, rettsutviklingen i andre land og i internasjonale menneskerettigheter.

Kapasitetsbygging ved juridiske fakulteter i det sørlige og østlige Afrika

Ekstern finansiering: Norad (NORHED-programmet)
Prosjektperiode: 2014 – 2018 (- det er søkt «no cost» forlengelse til 31.12.2019)
Budsjett: Kr. 1 873 000 fra Norad, egenandel for våre lønnsutgifter overskytende Norads sats
Prosjektleder: Anne Hellum, professor

Om prosjektet:
Prosjektet fokuserer på kapasitetsbygging ved juridiske fakulteter på universiteter i Zimbabwe, Malawi, Zambia, Kenya og Norge. Formålet er å bidra til demokratisering og utvikling gjennom integrasjon av prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og grunnleggende sosiale og økonomiske rettigheter i juridisk pensum, undervisning og forskning. Prosjektet er en videreføring av et langvarig samarbeid mellom Avdeling for kvinnerett ved UiO og Southern and Eastern African Regional Center of Women's Law (SEARCWL) om oppbygging av master og Phd undervisning i afrikansk kvinnerett.
"Master- og PhDprogram for kapasitetsbygging ved juridiske fakulteter: mainstreaming av diskrimineringsvern og sosiale og økonomiske rettigheter i juridisk undervisning og forskning i det sørlige og østlige Afrika." Universitetet i Oslo sin hovedoppgave er å bidra med undervisning og veiledning.

Dette prosjektet er en videreføring av et samarbeid med afrikanske fagmiljøer som har bestått i over 30 år. De økonomiske betingelsene var langt bedre før – nå har UD kanalisert midlene via NORADs program NORHED, med sterke begrensninger på overhead o.l.

Pasientsentrert IKT plattform for genomisk medisin

Ekstern finansiering: NFR
Prosjektperiode: 01.01.2016-31.12.2019
Budsjett: Kr. 865 000 (NFR-midler fra OUS 850 000 + egenandel 15 000)
Prosjektleder: Anne Kjersti Befring, stipendiat

Om prosjektet:
Dette er et NFR-prosjekt som har blitt tildelt Oslo Universitetssykehus, hvor målet er å utvikle løsninger og prosesser for å innhente og ta i bruk genetisk informasjon i diagnostikk og forskning. Institutt ved offentlig rett er 3.part/delpartner i prosjektet, for å se på de juridiske problemstillingene. I første

omgang finansierer prosjektet to vitass-stillinger ved IOR, pluss noe driftsmidler. En håper prosjektet kan ha potensial for å bli et mer omfattende prosjektsamarbeid med OUS.

Big Data i helsetjenesten (BigMed)

Ekstern finansiering: NFR
Prosjektperiode: 01.11.2016 – 31.12.2020
Budsjett: Kr. 2 124 000 (NFR 1 750 000 + egenandel 374 000)
Delprosjektleder: Anne Kjersti Befring, stipendiat

Om prosjektet:
I dette delprosjektet (under et stort OUS-prosjekt) skal det rettslige grunnlaget for anvendelse av Big Data i helsetjenesten utredes.

I BigMed, som ledes av Thomas Smedsrud ved Oslo Universitetssykehus (OUS), skal forskerne utvikle løsninger for persontilpasset medisin ved hjelp av Big Data og gensekvensering. Prosjektet vil utnytte det nyeste innen IKT-forskning både nasjonalt og internasjonalt for å integrere og analysere store mengder helsedata fra ulike datakilder, registre og databaser.

Instituttets delprosjektet skal ta for seg de juridiske forskningsspørsmålene. Innenfor det juridiske forskningsprosjektet, som koordineres av instituttet og av juristene ved OUS, etableres det et nordisk og norsk nettverk med jurister, fra forskningsmiljøer, offentlig forvaltning, advokatvirksomheter, organisasjoner, som har arbeidsseminarer med jevne mellomrom.

Vold i nære relasjoner

Ekstern finansiering: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress
Prosjektperiode: Til 14.08.2019 (kan forlenges)
Budsjett: Kr. 1 411 000
Prosjektleder: Kristin Skjørten, professor II

Om prosjektet:
Prosjektet er ganske enkelt finansiering av Kristin Skjørtens stilling som professor II, fullfinansiert av NKVTS. Vi sender faktura for lønns- og personalutgifter ved årets slutt.

IFP

Arbeidsrettslig fagutvikling (ARFA II)

Prosjektperiode: 2018 – 2027
Budsjett: 40,3 mill
Finansiering: Egen bevilgning i Statsbudsjettet og Juridisk fakultet
Prosjektleder: Professor Johann Mulder
Om prosjektet:
ARFA II er en videreføring av ARFA (2008-2017) et omfattende samarbeidsprosjekt mellom fakultetet og Arbeids- og sosialdepartementet. Arfa er et faglig utviklingsprogram for arbeidsrett som skal bidra til å sikre og utvikle arbeidsrettsfaglig kompetanse.

Det overordnede formålet med ARFA er å sikre at faglig kompetanse blir bevart og utviklet på høyt nivå, for å ivareta samfunnsmessige behov for kunnskap om arbeidslivets og arbeidsmarkedets regelverk og institusjoner. I formålet inngår det å styrke fagkompetansen nasjonalt, og å utvikle internasjonale relasjoner som kan bidra til kunnskaps- og kompetanseutvikling.

Domstolenes bristepunkt - Om dommere når rettsstaten er under press

TOPPFORSK
Prosjektperiode: 2018 - 2022
Budsjett: 19,7 mill
Finansiering: NFR (Fripro/Toppforsk),Juridisk fakultet og Institutt for privatrett
Prosjektleder: Hans Petter Graver, professor

Om prosjektet: Prosjektet tar for seg grunnleggende spørsmål om vilkårene for rettssikkerhet under autoritære regimer. Målsettingen er å belyse europeiske styresmakters bruk av autoritære metoder overfor rettsvesenet fra tidlig i det 20. århundre og fram til i dag. Hvordan reagerer dommere på slike autoritære metoder, og under hvilke vilkår forvitrer rettssikkerheten?

Basert på historiske sammenlikninger av ulike europeiske land, vil prosjektet se på overgangsfasene fra autoritære regimer (fascisme, kommunisme) til rettsstat, og finne ut om ulikheter i den legale kulturen i ulike land kan forklare noen av disse forskjellene.

Security in Internet Governance and Networks: Analysis of the Law (SIGNAL)

Prosjektperiode: 2016 - 2020
Budsjett: 17,3 mill
Finansiering: NFR, UNINETT Norid AS og Institutt for privatrett
Prosjektleder: Lee Andrew Bygrave, professor
Om prosjektet:
SIGNAL-prosjektet "Security in Internet Governance and Networks: Analysing the Law" undersøker endringer i rettslige rammer for nettsikkerhet ved å fokusere på etablerte, nye og foreslåtte sikkerhetskrav rettet mot kritisk internettinfrastruktur og skytjenester.

Prosjektet har følgende hovedproblemstillinger:

1. Er gjeldende regelverk tilstrekkelig robust til å møte forventet utvikling av internett?
2. I hvilken grad er internasjonale organisasjoner i ferd med å få økt innflytelse på styringen av kritisk internettinfrastruktur?
3. I hvilken grad fører sikkerhetskrav til en fragmentering av internett? («splinternet»-problemet)

Sustainable Market Actors for Responsible Trade (SMART)

Prosjektperiode: 2016 – 2020
Budsjett: 2,5 mill Euro
Finansiering: EU Horizon2020

Prosjektleder: Beate Sjåfjell, professor
Om prosjektet:
Prosjektet "Sustainable Market Actors for Responsible Trade" (SMART) skal undersøke hvordan rettslig regulering av private og offentlige markedsaktører innen EU kan bidra til å nå EUs og FNs bærekraftsmål. SMART tar utgangspunkt i europeiske selskaper som selger produkter til europeiske forbrukere og offentlige anskaffere, hvor produktene har et internasjonalt livsløp og helt eller delvis kommer fra utviklingsland og kanskje også ender opp der som søppel. Prosjektet vil undersøke både den sosiale dimensjonen og den miljømessige dimensjonen av bærekraft.

Regulation Smart Mobility (Regsmart)

Prosjektperiode: 2018-2021
Budsjett: 1 mill
Finansiering: NFR via Transportøkonomisk institutt
Prosjektleder: Dag Wiese Schartum
Om prosjektet:
Målet i prosjektet REGSMART er å analysere muligheter og utfordringer som offentlige myndigheter står ovenfor i den pågående overgangen til smart mobilitet: 1)Bærekraftig dataforvaltning, inkludert personvern, datainnsamling, eierskap og deling av data, datasikkerhet og etikk, 2)Regulering av mobilitetsmarkedet, inkludert konkurranse, subsidier, sertifiseringer og lisenser, 3) Styring av smart mobilitet, inkludert nye roller og strategier for kollektivselskaper, fordeling av ressurser, myndigheter, offentlig-privat samarbeid, koordinering og skillet mellom marked og administrasjon.

NIFS

Europa i endring

Prosjektperiode: 2015 – 2018
Budsjett: 1 mill.
Finansiering: NFR
Prosjektleder: Finn Arnesen, professor
Om prosjektet:
Prosjektet tar for seg forholdet mellom små stater og EU i en tid preget av endringer og kriser.
EU og Europa er utfordret av ulike former for endringer eller kriser – et globalt maktskifte, økonomiske kriser, sikkerhetspolitiske kriser i naboregionene - og nå også en flyktningkrise.
Hvilken betydning har EU for små stater i en tid preget av europeiske endringer og globale skifter? Blir unionen viktigere eller mer utdatert?
Som en del av EUNOR-prosjektet utforsker vi hvordan små stater balanserer mellom selvstendighet og integrasjon i den nye europeiske og globale situasjonen. Hovedoppmerksomheten er rettet mot Norge – og hvordan landet, som en liten stat, reagerer på endringene. På mange områder er Norges forhold til EU ikke ulikt medlemsstatenes forhold til unionen, men fra et formelt ståsted har Norge både mindre innflytelse og flere «exit-muligheter». Dette gjør at det er viktig å utforske handlingsrommet på policy-områder som er av strategisk og økonomisk betydning.

Regulering av kraftmarkedet

Prosjektperiode: 2016 – 2018
Budsjett: 4,9 mill
Finansiering: NFR

Prosjektleder: Henrik Bjørnebye, professor
Om prosjektet:

Kraftmarkedet har vært gjenstand for betydelig regelverksutvikling de siste tiårene. De regulatoriske utfordringene som oppstår ved tilretteleggingen av et samfunnsmessig rasjonelt kraftmarked som ivaretar hensynene til forsyningssikkerhet og miljøet – i et nasjonalt, nordisk og europeisk perspektiv – danner er viktig bakteppe for prosjektet. Prosjektets hovedmål er så langt det er mulig å analysere de juridiske problemstillingene som oppstår i kraftsektoren i lys av den stadige regelverksutviklingen, både på nasjonalt og EU-/EØS-rettslig plan. Gjennom dette arbeidet er det et mål å sikre et godt fagmiljø med høy juridisk kompetanse som gjennom forskning kan bidra til forståelsen av og utviklingen av energiretten.

Fangst av karbondioksid, -transport og -lagring (CCS)

Prosjektperiode: 2016 – 2021
Budsjett: 6 771 275
Finansiering: NFR
Prosjektleder: Catherine Banet, førsteamanuensis
Om prosjektet:
I det nye Norwegian CCS Research Centre (NCCS) på SINTEF skal Nordisk institutt for sjørett leia forskinga på kva for juridiske verkemiddel som kan tilretteleggja for at industrien tek CSS-teknologien i bruk. CO_2-fangst, -transport og -lagring (CCS) er ein teknologi som kan gje sterk reduksjon i utslepp frå fossilt brensel.
CCS er allereie godt greidd ut nasjonalt og internasjonalt, og mykje forsking har vorte gjort. Likevel er CCS framleis ikkje ein realitet og det er mange ulike grunner til det. Blant dei er juridisk usikkerheit knytt til: lagring og spesielt ansvarsregimet, grensekryssende transport og tilhøvet til EU CCS-direktiv.

Prosjektet vil belysa og handsama dei avgjerande juridiske spørsmåla for å tilretteleggja for CCS både på nasjonalt, europeisk og internasjonalt nivå. Alle omsyn knytt til CCS skal ein ta vare på: som miljøomsyn, økonomisk omsyn og tryggleiksomsyn. Prosjektet tek utgangspunkt i behovet til industrien og skal omfatta heile verdikjeden. NifS skal i hovudsak sjå på dei juridiske sidene ved lagring, men andre delar av verdikjeden skal greiast ut parallelt.

Kystsoneforvaltning og private rettar (PlanCoast)

Prosjektperiode: 2016 – 2019
Budsjett: 1, 6 mill
Finansiering: NFR
Prosjektleder: Endre Stavang, førsteamanuensis
Om prosjektet:
Prosjektet er ein del av prosjektet PlanCoast – forvaltning og planlegging av areal og rettar i kystsona ved Noregs Miljø- og Biovitenskapelige universitet (NMBU)

Kystsona er ein attraktiv arena for både matproduksjon og energiproduksjon. Aktivitetar som etter alt å dømma vert endå viktigare som følgje av eit grønt skifte. Forskingsprosjektet undersøkjer rammevilkåra for ei heilskapleg forvalting av areal og ressursar i kystsona på tvers av sektorar og styresmaktsnivå.

Lokal folkefinansiering av klimatiltak (Coolcrowd)

Prosjektperiode: 2017 – 2020
Budsjett: 500 000
Finansiering: NFR
Prosjektleder: Catherine Banet, førsteamanuensis
Om prosjektet:
Prosjektet ledes av Institutt for rural- og regionalforskning (RURALIS). Andre samarbeidspartnere er Universitetet i Oslo, Høgskulen på Vestlandet, Norges handelshøyskole, BI, Norsøk, Eindhoven University of Technology, University of Western Australia og University of Otago. Flere partnere fra andre etater og næringslivet er involvert i prosjektet.

Prosjektet innebærer en mulighetsstudie av lokal folkefinansiering av klimatiltak som et aktuelt konsept i Norge. Et velutformet folkefinansieringsprogram vil gi økt transparens, tillit og derfor også et økt gevinstpotensial for satsinger på klimagassreduksjon. I prosjektet vil fokus rettes mot reduksjon av utslipp fra landbruket, gjennom folkefinansiering knyttet til transportrelaterte karbonutslipp. Ved å gi folk muligheten til å investere i, og samhandle med lokale, norske tilbydere av klimagassreduserende tiltak, tilbyr folkefinansiering en reell mulighet for å gjøre klimareduserende tiltak direkte synlige og relevante i folks hverdagsliv.
Den juridiske vinklingen vil dreie seg om en undersøkelse av relevante juridiske aspekter ved utformingen av et lokalt vellykket crowdfunded klimaprogram i Norge. Den juridiske analysen vil omfatte spørsmål relatert til blant annet: gjeldende lovgivning og de ulike aktørenes juridiske status, herunderetableringskrav, forpliktelser, due diligence prosesser for bøndenes prosjekter, og sporing av pengestrømmer. Et eget juridisk problem som behandles, er hvordan man skal redegjøre for og godkjenne utslippsreduksjon som oppnås gjennom de forskjellige tiltakene. Dette er viktig for å integrere crowdfunding som en finansiell mekanisme i norsk klimalovgivning.

Miljøhensyn i forbindelse med vindkraftkonflikter (Windland)

Prosjektperiode: 2017 – 2020
Budsjett: 742 877
Finansiering: NFR
Prosjektleder: Catherine Banet, førsteamanuensis
Om prosjektet: Prosjektet er tverrfaglig og inkluderer fagene økonomi, naturvitenskap, og jus. Prosjektet er en del av Windland-prosjektet ledet av Statistisk Sentralbyrå (SSB).

Selv om vindenergi er en av flere løsninger for å bekjempe klimaendringene, skaper det nye miljøutfordringer. Det er allment anerkjent at økt vindkraftproduksjon har konsekvenser for lokalsamfunnet, og at vindparker påvirker folk og omgivelser negativt. Vindparker påvirker landskaps estetikk, produserer støyforurensning og forårsaker tap av dyreliv og annet biologisk mangfold. Jorda som brukes til vindmølleparker kunne ha blitt brukt til rekreasjon og som habitat for flora og fauna. Ekstra kraftledninger påvirker landskaps estetikk, dyreliv og reduserer naturområder.

Videre kan høyspentledninger i boligområder forårsake bekymringer for potensielle helseeffekter fra elektromagnetisk stråling for de som bor der. I Norge har det nylig vært konflikter knyttet til planer for store investeringer i vindparker, for eksempel på Fosen, og det var mye konflikter knyttet til kraftlinjer i Hardanger.

Målet med denne forskningen er å analysere hvordan man kan bruke lover og forskrifter til å redusere antall konflikter. Vi vil analysere det juridiske grunnlaget for å kreve kompensasjon for ytterligere skader opprettet av vindkraftprosjekter etter installasjonsfasen. Vi vil fokusere på tilfeller der skade på natur og grunneiendom kan være høyere enn det som står i konsesjonsvedtaket.

Vår forskning går ut på å analysere konsesjonsvilkår og gjeldende lover - konsesjonsregler, erstatnings- og kontraktrett - for å identifisere konsesjonshaverens ansvar ved ekstra skade. Forskningen vil også omfatte utarbeidelse av standardløsninger og hvordan man best kan forutse omfanget av konflikter i kontraktsforhandlingene.

Prosjekt Nordsjøen og videre

Prosjektperiode: 2016 – 2020
Budsjett: 560 000
Finansiering: Advokatfirma *Morais Leitão, Galvão Teles, Soares da Silva & Associados, Sociedade de Advogados, RL.*
Prosjektleder: Eduardo G. Pereira, forsker/Henrik Bjørnebye, professor
Om prosjektet:
Erfaringer fra Nordsjøen: Hva karakteriserer i hovedsak norske og britiske modeller for petroleumsleting, produksjon og forsyninger? I hvilken utstrekning er disse modellene relevante for å utforme tilsvarende modeller i andre land som har betydelige eller potensielle oljeressurser?
Modellene vil bli sammenliknet med jurisdiksjon i Brasil, Øst-Timor, Angola, Mosambik, Sao Tomé og Principe, Ekvatorial-Guinea og Uganda.
Dette toårige prosjektet skal resultere i bokutgivelse og seminarer for å spre resultater og anbefalinger til utvalgte land og industrivirksomhet.

Politiske virkemidler og utviklingen av fornybar energi i Europa (Remix)

Prosjektperiode: 2015-18
Budsjett: 685 000
Finansiering: NFR
Prosjektleder: Catherine Banet, 1. amanuensis
Om prosjektet: Prosjektets mål er å etablere et sett av velfungerende regler som kan bidra til en god fordeling av fornybar energi i Europa. Grunnen til dette er flere: Finanskrisen har lagt press på offentlig finansiering av fornybar energi, og det er utfordringer knyttet til en voksende produksjon av fornybar elektrisitet. I tillegg viser den pågående krisen i Ukraina at det er viktig å sikre tilgang på rimelig energi.

Prosjektet tar for seg to hovedspørsmål: I hvilken grad har EUs politikk på området vært styrende for landenes utvikling innen fornybar energi - og hvordan er utsiktene fremover?
Hvilke tiltak kan gjøres for å forbedre reglene på dette området? EUs klima- og energipolitiske mål (2030-målene) og EUs regler for statsstøtte vil bli drøftet.

Verification for Decarbonisation (VERDE)

Prosjektperiode: 2018 – 2020
Budsjett: 1,4 mill.

Finansiering: NFR
Prosjektleder: Erik Røsæg, professor
Om prosjektet:
In the VERDE project we propose to develop updated tools and new services that can help the shipping industry overcome some of the main barriers for higher uptake of energy saving and GHG emissions reduction technologies. This will be achieved by introducing a new business model, based on a framework for technology assessment and verification of fuel savings and emissions reduction. This framework will be used to change established practices for financing new technology, and will introduce a novel way of collaboration between ship owners, charterers, technology providers, financial institutions, cargo owners and third-party assurance providers. This will accelerate uptake of technology for the benefit of ship owners, charterers and technology providers, while reducing therisk for investors.

Technical and operational measures such as alternative fuels, hydrodynamics, machinery and speed reduction will be considered. Technology assessment tools, based on AIS data and advanced models will be developed. Standardized methodologies for verification of the performance, fuel savings and emissions reductions from each technology will be established, and relevant clauses for charter contracts will be proposed.

Mot ei framtid for utmarksbeitet (FUTGRAZE)

Prosjektperiode: 2018 – 2020
Budsjett: 1 050 mill.
Finansiering: NFR
Prosjektleder: Geir Stenseth, professor (Naturressursrettsgruppen)
Om prosjektet:
Prosjektets hovudspørsmål er: Korleis tilpassar dei formelle og uformelle institusjonane - knytt til felles beiting i utmarka – seg dei miljømessige, politiske og økonomiske endringane over tid? Samt korleis påverkar desse endringane dei ulike brukarane sine generelle strategiar for samarbeid? Og meir spesifikt; korleis påverkar desse endringane samarbeidet mellom beitebrukarane innanfor dei ulike beiteområda?

Prosjektet vil undersøke

- noverande ordningar for forvalting, styring og drift i norske beiteområder
- korleis beiting og samarbeid mellom beitebrukarar er påverka av endringar i arealbruk samt strukturelle endringar som har medført betydeleg reduksjon i talet på beitebrukarar i enkelte områder og auka asymmetri i flokkstorleik i andre
- korleis beitelag som er ulikt organisert løyser ulike utfordringar, anten det er interessemotsetnadar mellom beitebrukarane eller mellom beitebrukarar og andre brukarar av utmarka.

Prosjektet vil identifisere «beste praksis» og skissere gode måtar å forvalte, styre og drifte beiteområda våre på og foreslå konkrete ordningar for handtering av ulike interessemotsetnadar.

Bedre lavkarbonøkonomi ved hjelp av hydrogen og CCS (ELEGANCY)

Prosjektperiode: 2017 -20
Budsjett: 3 270 000

Finansiering: NFR/ Gassnova/H2020
Prosjektleder: Catherine Banet, 1. amanuensis
Om prosjektet:

Prosjektet vil bidra med ny kunnskap innenfor fangst, bruk, transport, injeksjon og lagring av CO_2. i kombinasjon med hydrogen som energibærer.

Uten CCS vil det være vanskelig å holde den globale temperaturøkningen innenfor grensene fastsatt i Paris-avtalen. CCS er også den eneste måten å oppnå betydelige utslippskutt i for eksempel stål- og sementindustrien og den petrokjemiske industrien.

Førsteamanuensis Catherine Banet leder den juridiske forskningen i prosjektet, i tett samarbeid med Sintef Energi og andre europeiske partnere. Banets arbeid handler om utredning av hindringer og utvikling av forretningsmodeller ved kombinert CO_2 – hydrogen verdikjeden. Forskningen tar for seg den internasjonale, EU- og nasjonale rettslige rammen. Prosjektet inkluderer 5 nasjonale studier: Norge, UK, Tyskland, Nederland og Sveits.

Flere industripartnere er tungt involvert i prosjektet (Gassco Norge, Equinor, Aker Solutions, Total, Open Grid Europe. og Aker Solutions. Banet vil bidra med sin ekspertise innen blant annet energi- og EU-rett, i tillegg til forvaltningsrett, folkerett og miljørett.

Prosjektet er en del av ACT ERA-net, Horizon 2020.

Rammevilkår og regelverk i havbruksnæringen (Havbruksrett)

Prosjektperiode: 2018 – 2022
Budsjett: 14,9 mill.
Finansiering: FHF (Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond)
Prosjektleder: Ola Mestad, professor
Om prosjektet:

Hovedmålet med prosjektet er å forske på den rettslige regulering av havbruksnæringen for både å gi noen dyptpløyende analyser, en rekke mindre studier av ulike sider ved regelverket og en sammenfattende lærebok i havbruksrett, og å etablere et permanent norsk forskningsmiljø på området, i nært samarbeid med næringen.

Til nå har forskningen på området vært sporadisk og det finnes ikke noe tungt forskningsmiljø til tross for næringens viktighet.

Delmålene er to juridiske doktoravhandlinger (eventuelt en doktoravhandling og en post.dok.-avhandling), en rekke studentavhandlinger i form av store masteroppgaver (minimum 10) og en sammenfattende lærebok.
Prosjektet er et samarbeid mellom UiB, UiTø og UiO.

SMR

UD-avtalen

Prosjektperiode: 2017 – 2019
Budsjett: 67,2 mill
Finansiering: UD
Prosjektleder:
Om prosjektet:
Internasjonal avdeling ved Norsk senter for menneskerettigheter (SMR) har 30 års erfaring med å fremme menneskerettighetene gjennom kompetansebygging, kunnskapsutvikling og dialog, og finansieringen fra UD er svært viktig for å få til dette arbeidet. SMRs Internasjonale avdeling fremmer menneskerettighetene internasjonalt gjennom seks tematiske satsninger:

- Menneskerettighetsutdanning
- Rettsstat og rettssikkerhet
- Tros- og livssynsfrihet
- Menneskerettigheter og næringsliv
- Likhet og ikke-diskriminering
- Menneskerettighets- mekanismer

Disse tematiske satsingsområdene er en videreføring av det internasjonale programarbeidet, som har pågått ved SMR i nær 30 år.

Prosjektene som er listet opp er de som har mer enn 500 000 i eksterne midler. I tillegg til de større eksternt finansierte forskningsprosjektene finnes en rekke mindre eksternt finansierte aktiviteter rundt om på instituttene, som mindre forskningsprosjekter, vit.ass-prosjekter, seminarstøtte, arrangementsstøtte og publiseringsstøtte.